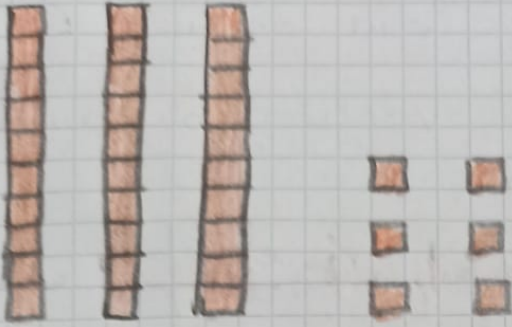

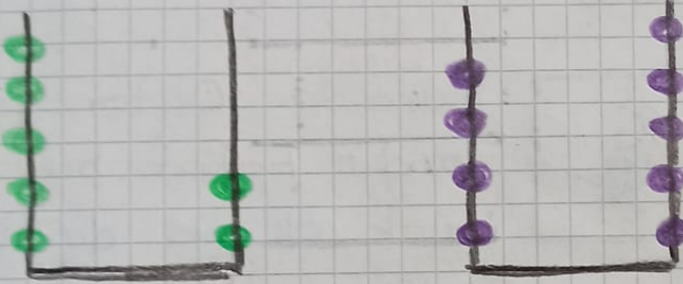
2. Modellenen sayıyı bulalım.

2.

Sayı:
Okunusu:
Yazılışı:

3. Abaküste verilen sayıları kullanarak onluk ve birliklerine ayıralım.

4. Onluk ve birlik olarak verilen sayıları yazalım.

- 6 onluk + 0 birlik =
- 8 onluk 9 birlik =
- 3 onluk 3 birlik =
- 1 onluk 5 birlik =
- 7 onluk 2 birlik =
- 4 onluk 8 birlik =

5. Aşağıda onluk ve birlik olarak verilen sayıların okunuşlarını yazalım.

4 onluk 8 birlik =

3 onluk 5 birlik =

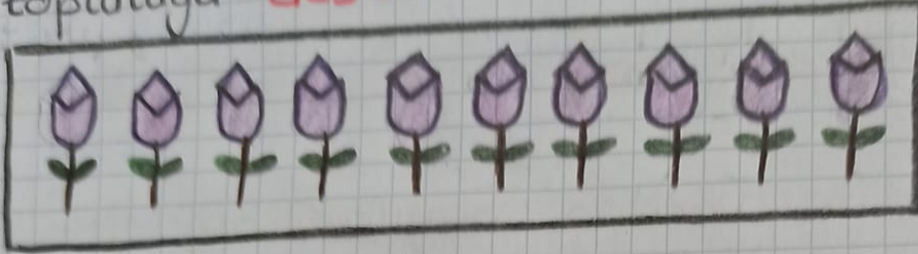
9 onluk 1 birlik =

DESTE VE DÜZİNE

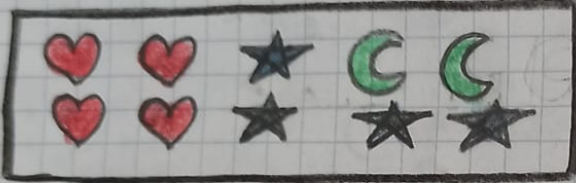
①

DESTE

Aynı türden 10 tane varlığın oluşturduğu topluluğa **deste** denir.

10 tane lale
1 **deste** lale

Önemli: Burada 10 tane varlık vardır. Fakat bu topluluk **deste değildir** çünkü varlıklar farklıdır.

- 1 deste uçak 10 tanedir.
- 2 deste kalem 20 tanedir.
- 3 deste elma 30 tanedir.
- 4 deste bardak 40 tanedir.
- 5 deste silgi 50 tanedir.

- 60 ekmek 6 destedir.
- 70 kuş 7 destedir.
- 80 karpuz 8 destedir.
- 90 çiçek 9 destedir.

- ★ 1 aydaki gün sayısı 3 destedir.
- ★ Alfabemizdeki sesli harfler 1 desteden 2 azdır.

NESNE SAYISINI BELİRLEME 1.

Sayıları yazabilmek için kullandığımız işaretlere **rakam** denir.

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Rakamlar **10** tane dir.

Sayılar rakamların bir araya gelmesiyle oluşur. 13, 47, 82....

Nesne sayısını belirlemek için nesneleri sayarız. Sayarken söylediğimiz son sayı topluluğun nesne sayısı olur.

Örnek:

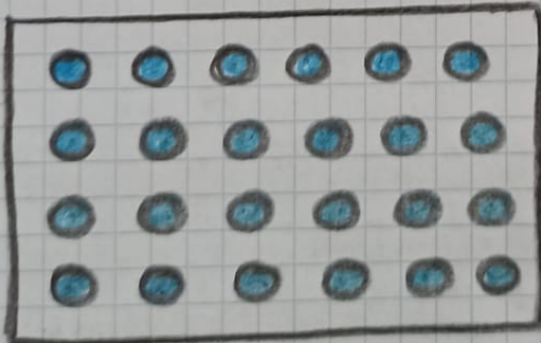
							
1	2	3	4	5	6	7	8
							
9	10	11	12	13	14	15	<u>16</u>

En son 16 sayısını söyledik. Topluluğun nesne sayısı 16'dır.

Sayının yazılışı: 16

Sayının okunuşu: On altı

Örnek:

Bilyeleri sayarken en son 24 sayısını söyledik. Topluluğun nesne sayısı 24'tür.

Sayının yazılışı: 24

Sayının okunuşu: Yirmi dört

6- Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

(4)

- a- 1 deste ..... tanedir.
b- 1 düzine ..... tanedir.
c- 12 çiçek ..... düzinedir.
d- 10 bayrak ..... destedir.
e- 2 deste ..... tanedir.
f- 2 düzine ..... tanedir.
g- 30 kalem ..... destedir.

7- Aşağıdaki ifadeler ile sayıları eşleştirilm.

2 deste

1 düzine

4 deste

2 düzine

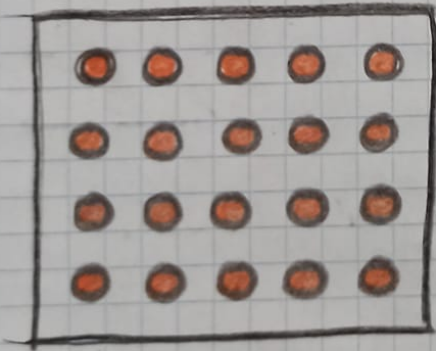
24

40

20

12

8- Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazalım.

- ( ) Topların sayısı 2 desteye eşittir.
( ) Topların sayısı 1 düzineye eşittir.
( ) Topların sayısı 2 düzineye eşittir.

9- Aynı türden 12 nesnenin oluşturduğu topluluğa ..... denir. Boşluğa hangisi gelmelidir?

A) Deste

B) Düzine

C) Onluk

DESTE VE DÜZİNE ÇALIŞMA SAYFASI

③

1. 1 deste çiçeğin 4 tanesini yedim. Kaç çiçeğim kaldı?

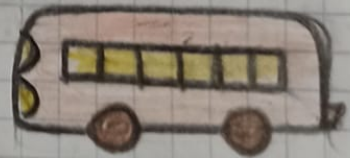
2. 1 düzine kalemim vardı. 5 tane daha aldım. Kaç kalemim oldu?

3. Vazodaki 2 deste çiçeğin 9 tanesi soldu. Vazoda kaç çiçek kaldı?

4. Otobüsteki 2 düzine yolcunun 7 tanesi durakta indi. Otobüste kaç yolcu kaldı?

5. 2 deste balona 8 balon daha eklersem kaç balonum olur?

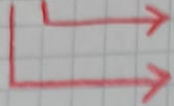

BASAMAK ADI VE BASAMAK DEĞERİ ÇALIŞMA SAYFASI

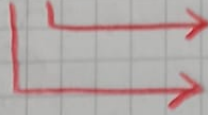
- 3 -

1. Aşağıda okunuşları verilen sayıları ve basamak adlarını yazalım.

□ Elli bir

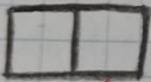
□ Seksen üç

2. Tabloda verilen boşlukları dolduralım.

Sayı	35	35
Basamak Adı		
Basamak Değeri		

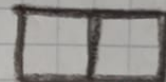
3. Aşağıda basamak değerleri verilen doğal sayıları yazalım.

4
20

2
60

0
70

4. Onlar basamağı en büyük olan çiçeği boyayalım.

5. 76 sayısındaki 7 rakamının basamak değeri kaçtır?

A) 7

B) 70

C) 77

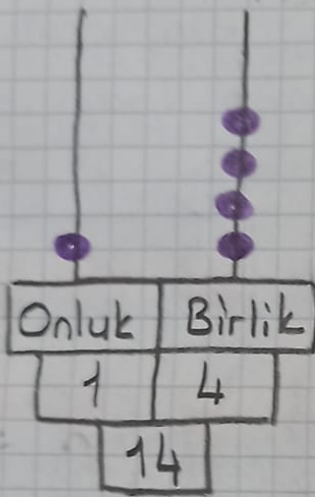
ONLUKLAR VE BİRLİKLER 1.

10 tane birliğin bir araya gelmesiyle
1 onluk oluşur

Örnek:

10 tane elma → 1 Onluk

4 tane elma → 4 birlik

Onluk	Birlik
1	4
14 On dört	

14
→ 4 birlik
→ 1 onluk

1. Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

- $73 = 7$ onluk 3 birlik
- $19 =$ _____
- $55 =$ _____
- $38 =$ _____
- $24 =$ _____
- $86 =$ _____
- $77 =$ _____
- $94 =$ _____

BASAMAK DEĞERİ

- 2 -

Rakamların bulunduğu basamağa göre belirttiği değere **basamak değeri** denir. Rakamın basamak değerini sayıyı okurken söyleriz.

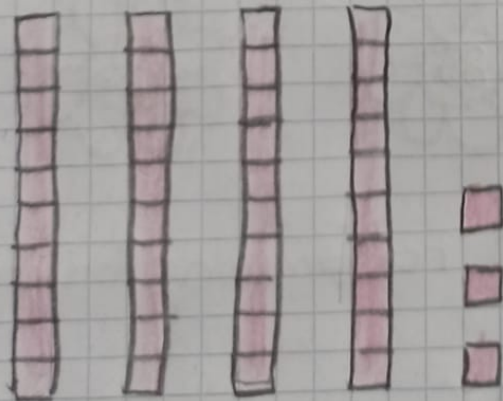
45 → Kırk beş
40 5

Örnek:

68 → 8 birlik = 8
6 onluk = 60

29 → 9 birlik = 9
2 onluk = 20

<u>Sayı</u>	<u>Onlar Basamağı</u>	<u>Birler Basamağı</u>
84 →	80	4
53 →	50	3
16 →	10	6
25 →	20	5
70 →	70	0
39 →	30	9

4 onluk 3 birlik
43 → 3 birlik = 3
4 onluk = 40
Kırk üç

BASAMAK ADI

Bir sayıda rakamları yazdığımız yere **basamak** denir.

Bir sayıda birliklerin bulunduğu basamak **birler basamağı**dır.

Bir sayıda onlukların bulunduğu basamak **onlar basamağı**dır.

Örnek: 52
→ Birler basamağı
→ Onlar basamağı

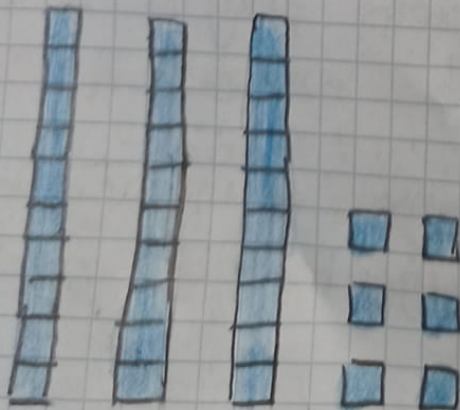
17
→ Birler basamağı
→ Onlar basamağı

Birler basamağı → 6

Onlar basamağı → 2

Sayı → 26

★ 41
Onluklar buraya yazılır
Birlikler buraya yazılır

3 onluk 6 birlik

36
→ Birler basamağı
→ Onlar basamağı
Otuz altı

DÜZİNE

(2)

Aynı türden 12 tane varlığın oluşturduğu topluluğa düzine denir.

12 tane armut
1 düzine armut

- 1 düzine yumurta 12 tanedir.
- 2 düzine çilek 24 tanedir.
- 3 düzine kelebek 36 tanedir.
- 4 düzine uçurtma 48 tanedir.
- 5 düzine simit 60 tanedir.
- 6 düzine kalem 72 tanedir.
- 7 düzine kitap 84 tanedir.
- 8 düzine kaşık 96 tanedir.

★ 1 yıldaki ay sayısı 1 düzinedir.

★ Alfabemizdeki harflerin sayısı 2 düzine-
neden 5 fazladır.

DESTE → 10

DÜZİNE → 12

RİTMİK SAYMA

1.

Bir doğal sayıya hep aynı sayıyı ekleyerek ya da eksilterek yapılan sayma işlemine **ritmik sayma** denir.

Ritmik sayma **ileriye** ya da **geriye** yapılabilir. İleriye ritmik sayarken sayılar **büyür**, geriye ritmik sayarken sayılar **küçülür**.

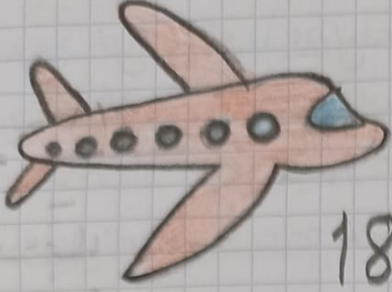
♥ **İkişer Ritmik Sayma**
İleriye doğru ikişer sayma

2 _ 4 _ 6 _ 8 _ 10 _ 12 _ 14 _ 16
18 _ 20 _ 22 _ 24 _ 26 _ 28 _ 30 _ 32 _ 34 _ 36
38 _ 40 _ 42 _ 44 _ 46 _ 48 _ 50 _ 52 _ 54 _ 56
58 _ 60 _ 62 _ 64 _ 66 _ 68 _ 70 _ 72 _ 74 _ 76
78 _ 80 _ 82 _ 84 _ 86 _ 88 _ 90 _ 92 _ 94 _ 96
98 _ 100

Geriye doğru ikişer sayma

100 _ 98 _ 96 _ 94 _ 92 _ 90 _ 88 _ 86 _ 84 _ 82
80 _ 78 _ 76 _ 74 _ 72 _ 70 _ 68 _ 66 _ 64 _ 62
60 _ 58 _ 56 _ 54 _ 52 _ 50 _ 48 _ 46 _ 44 _ 42
40 _ 38 _ 36 _ 34 _ 32 _ 30 _ 28 _ 26 _ 24 _ 22
20 _ 18 _ 16 _ 14 _ 12 _ 10 _ 8 _ 6 _ 4 _ 2

♥ Üçer Ritmik Sayma

İleriye doğru üçer sayma

3 - 6 - 9 - 12 - 15

18 - 21 - 24 - 27 - 30

Geriye doğru üçer sayma

30 - 27 - 24 - 21 - 18 - 15 - 12

9 - 6 - 3

♥ Dörder Ritmik Sayma

İleriye doğru dörder sayma

4 - 8 - 12 - 16 - 20

24 - 28 - 32 - 36 - 40

Geriye doğru dörder sayma

40 - 36 - 32 - 28 - 24 - 20

16 - 12 - 8 - 4

♥ Beşer Ritmik Sayma

-3-

İleriye doğru beşer sayma

5_10_15_20_25

30_35_40_45_50

55_60_65_70_75_80_85_90_95_100

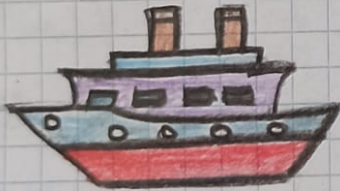
Geriye doğru beşer sayma

100_95_90_85_80_75_70_65

60_55_50_45_40_35_30_25

20_15_10_5

♥ Onar Ritmik Sayma

İleriye doğru onar sayma

10_20_30_40_50

60_70_80_90_100

Geriye doğru onar sayma

10_20_30_40_50_60_70

80_90_100

Ritmik Sayma Çalışma Sayfası -4-

1- Verilen sayılardan başlayarak **ileriye doğru ikişer** ritmik sayıp yazalım.

24	—	—	—	—	—	—
38	—	—	—	—	—	—
62	—	—	—	—	—	—

2- Verilen sayılardan başlayarak **geriye doğru ikişer** ritmik sayıp yazalım.

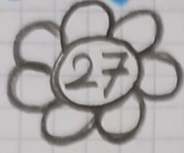
46	—	—	—	—	—	—
78	—	—	—	—	—	—
20	—	—	—	—	—	—

3- Verilen sayılardan başlayarak **ileriye doğru üçer** ritmik sayıp yazalım.

12	—	—	—	—	—
6	—	—	—	—	—
18	—	—	—	—	—

4- Verilen sayılardan başlayarak 5-
geriye doğru üçer ritmik sayıp yazalım.

— — — — —

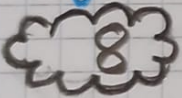

— — — — —

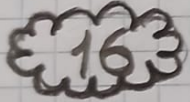

— — — — —

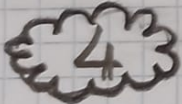
5- Verilen sayılardan başlayarak ileriye
doğru dörder ritmik sayıp yazalım.

— — — — —

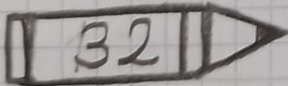

— — — — —

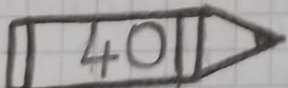

— — — — —

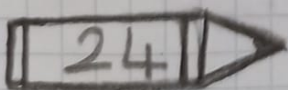
6- Verilen sayılardan başlayarak geriye
doğru dörder ritmik sayıp yazalım.

— — — — —

— — — — —

— — — — —

7- Verilen sayılardan başlayarak - 6-
ileriye doğru beşer ritmik sayıp yazalım.

60

25

40

8- Verilen sayılardan başlayarak geriye
doğru beşer ritmik sayıp yazalım.

55

80

35

9- Aşağıda verilen soruları cevaplayalım.

6'dan başlayarak 3'er ritmik sa-
yarken 5. söylediğimiz sayı kaçtır?

Örnek

Çözüm

(6 sayılacak)

$\frac{6}{1.}$ $\frac{?}{2.}$ $\frac{?}{3.}$ $\frac{?}{4.}$ $\frac{?}{5.}$

$\frac{6}{1.}$ $\frac{9}{2.}$ $\frac{12}{3.}$ $\frac{15}{4.}$ $\frac{18}{5.}$

5. söylediğimiz sayı

1. 4'ten başlayıp ileriye doğru ⁷⁻ikişer sayarken 6. söylediğimiz sayı kaçtır? (4 sayılacak)

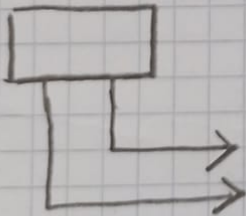
2. 50'den geriye doğru beşer sayarken 5. söylediğimiz sayı kaçtır? (50 sayılacak)

3. Müge aklından tuttuğu sayıdan başlayarak ileriye doğru üçer sayarken 7. sırada hangi sayıyı söyler? (12 sayılacak)

4. 24'ten başlayarak geriye doğru dörder sayarken 5. söylediğimiz sayı kaçtır? (24 sayılacak)

5. 20'den başlayarak ileriye doğru dörder sayarken 3. söylediğimiz sayının basamak değerini gösterelim. (20 sayılacak)

6. 90'dan başlayarak geriye doğru sayarken 4. söylediğimiz sayı kaçtır? (90 sayılacak)

SAYI ÖRÜNTÜLERİ

~1~

Belirli bir kurala göre dizilmiş sayıların oluşturduğu örüntüye **sayı örüntüsü** denir.

Ritmik saymalar aynı zamanda birer sayı örüntüsüdür.

Sayı örüntüsünün kuralı bulunurken birbirini takip eden sayılar arasındaki ilişkiye bakılır.

Örnek: ① $15 \quad 18 \quad 21 \quad 24 \quad 27$
 $+3 \quad +3 \quad +3 \quad +3$

Örüntünün Kuralı: Sayılar üçer artmış.

② $45 \quad 40 \quad 35 \quad 30 \quad 25$
 $-5 \quad -5 \quad -5 \quad -5$

Örüntünün Kuralı: Sayılar beşer azalmış.

③ $6 \quad 10 \quad 14 \quad 18 \quad 22$
 $+4 \quad +4 \quad +4 \quad +4$

Örüntünün Kuralı: Sayılar dörder artmış.

④ $76 \quad 74 \quad 72 \quad 70 \quad 68$
 $-2 \quad -2 \quad -2 \quad -2$

Örüntünün Kuralı: Sayılar ikişer azalmış.

SAYI ÖRÜNTÜLERİ ÇALIŞMA SAYFASI

~ 2 ~

1- Aşağıda verilen örüntülerin kuralını, bu-
larak eksik bırakılan sayıları tamamlayalım.

♥ 4 - 8 - 12 - 16 - - -

Kuralı:

♥ 45 - 42 - 39 - 36 - - -

Kuralı:

♥ 20 - 30 - 40 - 50 - - -

Kuralı:

♥ 54 - 52 - 50 - 48 - - -

Kuralı:

2- 70 - 65 - 60 - - 50 - 45 örüntü-
sünde hangi sayıdır?

A) 5

B) 15

C) 55

3-

37

40

43

46

--

--

Yukarıdaki örüntünün kuralını bularak
sıradaki sayıları yazalım.

4- Aşağıda verilen örüntüde kuralı
bozan sayıları boyayalım.

50

40

30

15

10

36

40

44

47

52

27

24

21

18

16

5- Aşağıda verilen sayılardan $\sim 3 \sim$
başlayarak verilen kuralları uygun
örüntü oluşturalım.

Kural $\rightarrow$ Sayılar ikişer azalıyor.

26 _ _ _ _

Kural $\rightarrow$ Sayılar dörtler artıyor.

12 _ _ _ _

Kural $\rightarrow$ Sayılar beşer azalıyor.

90 _ _ _ _

Kural $\rightarrow$ Sayılar üçer artıyor.

18 _ _ _ _

6- 10 - 14 - 18 - 22 - 24 - 28 sayı örüntüsünün kuralı ile ilgili hangisi doğrudur?

- A) Sayılar üçer artmıştır.
- B) Sayılar dörtler artmıştır.
- C) Sayılar dörtler azalmıştır.

7- { 3 - 6 - 9 - 12 - 15 }

Yukarıdaki sayı örüntüsünün kuralıyla aynı olan 2 sayı örüntüsü yazalım.

DOĞAL SAYILARI KARŞILAŞTIRMA VE SIRALAMA

①

- İki basamaklı doğal sayıları karşılaştırırken sayıların onlar basamağına bakarız. Onlar basamağındaki rakamı büyük olan sayı diğerinden büyüktür.

Örnek: 35 ve 62 sayılarını karşılaştıralım.

$$\underline{3}5 \quad \underline{6}2 \Rightarrow 6, 3'ten \text{ büyük olduğundan } 62, 35'ten \text{ büyüktür.}$$

- Sayıların onlar basamağındaki rakamlar aynı olabilir. O zaman birler basamağındaki rakamlara bakılır. Hangisinin birliği fazla ise o sayı büyüktür.

Örnek: 47 ve 43 sayılarını karşılaştıralım.

$$4\underline{7} \quad 4\underline{3} \Rightarrow 7, 3'ten \text{ büyük olduğundan } 47, 43'ten \text{ büyüktür.}$$

- Sayıların onlar ve birler basamağındaki sayılar aynı ise, bu iki sayı birbirine eşittir.

Örnek: $\underline{2}8 \vee \underline{2}8 \Rightarrow$ Onlar ve birler basamağındaki rakamlar aynı olduğundan 28 28'e eşittir.

DOĞAL SAYILARI KARŞILAŞTIRMA VE SIRALAMA

①

- İki basamaklı doğal sayıları karşılaştırırken sayıların onlar basamağına bakarız. Onlar basamağındaki rakamı büyük olan sayı diğerinden büyüktür.

Örnek: 35 ve 62 sayılarını karşılaştıralım.

$$\underline{3}5 \quad \underline{6}2 \Rightarrow 6, 3'ten \text{ büyük olduğundan } 62, 35'ten \text{ büyüktür.}$$

- Sayıların onlar basamağındaki rakamlar aynı olabilir. O zaman birler basamağındaki rakamlara bakılır. Hangisinin birliği fazla ise o sayı büyüktür.

Örnek: 47 ve 43 sayılarını karşılaştıralım.

$$4\underline{7} \quad 4\underline{3} \Rightarrow 7, 3'ten \text{ büyük olduğundan } 47, 43'ten \text{ büyüktür.}$$

- Sayıların onlar ve birler basamağındaki sayılar aynı ise, bu iki sayı birbirine eşittir.

Örnek: $\underline{2}8 \vee \underline{2}8 \Rightarrow$ Onlar ve birler basamağındaki rakamlar aynı olduğundan 28 28'e eşittir.

ÇALIŞMA SAYFASI

②

1- Aşağıda verilen sayı çiftlerinden **küçük** olanı örnekteki gibi boyayalım.

18 27

71 19

36 39

50 30

25 44

85 18

2- Aşağıda verilen sayı çiftlerinden **büyük** olanı örnekteki gibi boyayalım.

21 46

10 17

62 34

92 66

53 41

44 48

3- Aşağıdaki noktalı yerlere **küçüktür**, **büyüktür**, **esittir** ifadelerinden uygun olanı yazalım.

♥ 27 ..... 64'ten

♥ 40 ..... 35'ten

♥ 71 ..... 71'e

4- Aşağıdaki sayıları **küçükten büyüğe** doğru örnekteki gibi sıralayalım.

17, 13, 19 $\Rightarrow$ 13 - 17 - 19

25, 15, 35 $\Rightarrow$

41, 36, 24 $\Rightarrow$

5- Aşağıdaki sayıları **büyükten küçüğe** doğru örnekteki gibi sıralayalım.

43, 66, 10 $\Rightarrow$ 66 - 43 - 10

21, 31, 41 $\Rightarrow$

57, 26, 83 $\Rightarrow$

6-

Ben 24 sayışıyım. ³
Benden büyük olanları
boyayalım.

18 25 43 71 10 82 11

7- Ben 61 sayışıyım.

Benden küçük olanları
boyayalım.

81 12 65 73 20 38

8- Müge 98

Mine 85

Mustafa 95

Perihan 88

Rıza 97

Osman 87

Öğrencileri aldıkları puana göre büyük
ten küçüğe sıralayalım.

1. _____

4. _____

2. _____

5. _____

3. _____

6. _____

9- 35 ..... 38 ifadesinde noktalı
yere hangisi yazılmalıdır?

A) Büyüktür

B) Küçüktür C) Eşittir

10-

69 89
19

Panoya yazılan sayılar-
dan en büyüğü hangisidir?

A) 19

B) 69

C) 89

EN YAKIN ONLUĞA YUVARLAMA

1.

Sayıları en yakın oldukları onluğa yuvarlamak işlem yaparken ve tahminde bulunurken kolaylık sağlar.

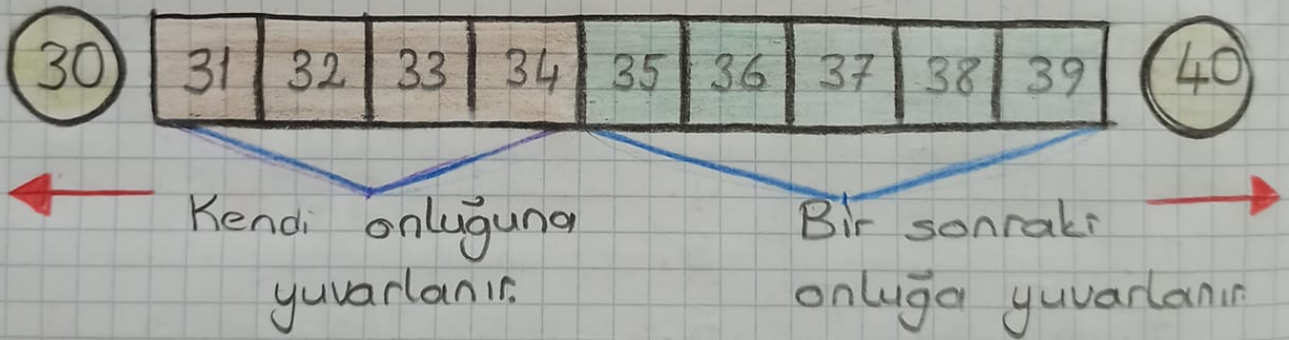
Sayıları en yakın onluğa yuvarlarken:

♥ Sayının hangi onluklar arasında olduğuna bakarız.

28 sayısı 20 ile 30 arasındadır.

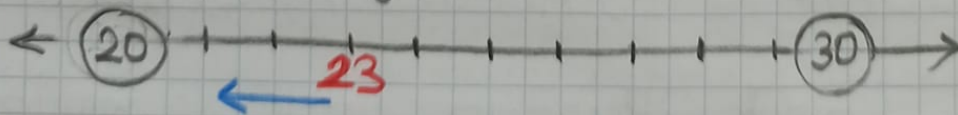
53 sayısı 50 ile 60 arasındadır.

♥ Sonra sayının birler basamağına bakarız. Birler basamağı 1, 2, 3, 4 ise önceki onluğa 5, 6, 7, 8 ve 9 ise sonraki onluğa yuvarlanır.

Örnek: 23 sayısını en yakın onluğa yuvarlayalım.

* 23 sayısı 20 ile 30 arasındadır.

* 23 sayısının birler basamağında 3 olduğundan önceki onluğa yuvarlanır.

* 23 sayısı 20'ye yuvarlanır.

ONLUĞA YUVARLAMA ÇALIŞMA SAYFASI

2.

1- Aşağıda verilen sayıları örnekteki gibi en yakın onluğa yuvarlayalım.

36 → 40

71 →

85 →

18 →

42 →

91 →

12 →

66 →

89 →

27 →

2- Aşağıda verilen onluklara yuvarlanabilen sayıları yazalım.

← 20 →

← 70 →

← 50 →

← 40 →

← 80 →

3- Aşağıdaki onluklara yuvarlanabilen en küçük ve en büyük sayıları yazalım.

	60	
--	----	--

	10	
--	----	--

	80	
--	----	--

	30	
--	----	--

	70	
--	----	--

	90	
--	----	--

	20	
--	----	--

	40	
--	----	--

4- Aşağıdaki ürünlerin fiyatlarını en yakın onluğa yuvarlayıp yazalım. 3.

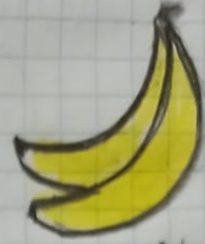
Kitap 83 TL

⇒ -----

Top 35 TL

⇒ -----

Müz

28 TL

⇒ -----

5- 45 sayısı hangi onluğa daha yakındır?

A) 40

B) 50

C) 60

6- 2 düzine kalem hangi onluğa daha yakındır?

A) 20

B) 25

C) 30

7- En yakın onluğu 50 olan en büyük sayı hangisidir?

A) 49

B) 51

C) 54

8- Aşağıdaki sayıları en yakın onlukları ile eşleştirelim.

27

61

84

44

80

40

30

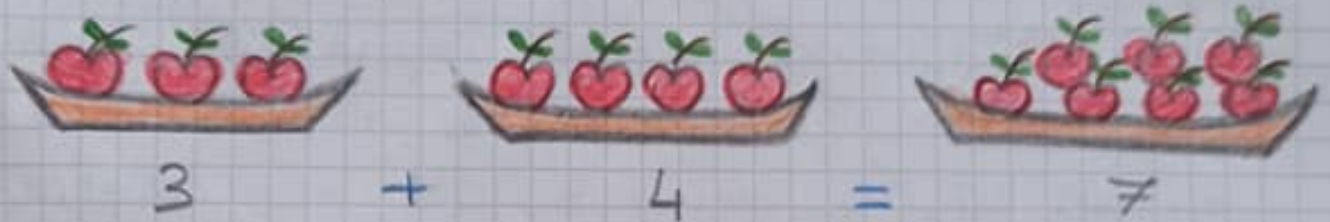
60

TOPLAMA İŞLEMİ

-1-

İleriye doğru sayma işleminin kısa yoldan yapılmasına toplama işlemi denir.

♥ Toplama işlemi bir araya getirmek anlamına gelir.

♥ Toplama işlemini yan yana veya alt alta yapabiliriz.

$$15 + 21 = 36$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ + 21 \\ \hline 36 \end{array}$$

♥ Toplama işleminin terimleri vardır.

$$\begin{array}{r} 32 \\ + 46 \\ \hline 78 \end{array}$$

→ Toplanan
→ Toplanan
→ Toplam

♥ Toplama işleminde toplananların yerleri değişse bile toplam değişmez.

$$\begin{array}{r} 16 \\ + 43 \\ \hline 59 \end{array} = \begin{array}{r} 43 \\ + 16 \\ \hline 59 \end{array}$$

♥ Toplamada 0 (Sıfır) etkisiz elemandır. Hangi sayıyla 0'ı toplarsak sonuç kendisi çıkar.

$$43 + 0 = 43$$

$$\begin{array}{r} 66 \\ + 0 \\ \hline 66 \end{array}$$

♥ Toplama işlemi yaparken toplayacağımız sayılardan büyük olanı aklımızda tutar, küçük olanı büyük sayıya ekleriz.

♥ Alt alta toplama işlemi yaparken aynı basamaklar alt alta yazılmalıdır. Yani birler basamağı birler basamağının altına, onlar basamağı onlar basamağının altına yazılmalıdır.

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 13 \\ \hline 38 \end{array}$$

Basamaklar kaydırılmadan alt alta yazılmış. Doğru

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$$

Basamaklar kaydırılmış. Yanlış

♥ Toplama işleminin sembolü + (artı) işaretidir.

ELDESİZ TOPLAMA İŞLEMİ - 3-

✿ Toplama işlemine birler basamağından başlarız.

✿ Birlikler ile birlikleri toplar, toplamı birler basamağına yazarız.

✿ Onluklar ile onlukları toplar, toplamı onlar basamağına yazarız.

Örnek:

$$\begin{array}{r} 24 \longrightarrow 2 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \\ 32 \longrightarrow 3 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \\ + \quad \quad \quad + \quad \quad \quad \\ \hline \boxed{56} \longrightarrow 5 \text{ onluk} + 6 \text{ birlik} \end{array}$$

Önce birler basamağındaki 4 ve 2'yi toplarız ve birler basamağına yazarız.

Sonra onlar basamağındaki 2 ve 3'ü toplarız ve onlar basamağına yazarız.

✿ Yan yana toplama işlemi yaparken yine önce **birlikler** sonra **onluklar** toplanır.

Örnek:

$$\begin{array}{r} 15 + 21 = \boxed{36} \\ \uparrow \quad \uparrow \\ \text{birlikler} \quad \text{onluklar} \end{array}$$

✿ Toplama işleminde en az iki toplanan vardır. Bu sayı ikiden fazlada olabilir.

Örnek:

$$\begin{array}{r} 11 \longrightarrow 1. \text{ toplanan} \\ 23 \longrightarrow 2. \text{ toplanan} \\ 41 \longrightarrow 3. \text{ toplanan} \\ + \quad \quad \quad \\ \hline \boxed{75} \longrightarrow \text{Toplam} \end{array}$$

ELDESİZ TOPLAMA İŞLEMİ

ÇALIŞMA SAYFASI

- 4 -

1. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

$$12 + 17 =$$

$$54 + 5 =$$

$$28 + 21 =$$

$$43 + 35 =$$

$$62 + 13 =$$

$$77 + 22 =$$

2. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 18 \\ 51 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \\ 34 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ 12 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ 6 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 61 \\ 14 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ 29 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 66 \\ 3 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ 32 \\ + \\ \hline \end{array}$$

3. Aşağıdaki toplama işlemleri ile sonuçlarını eşleştirelim.

$$\begin{array}{r} 36 \\ 13 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ 51 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 \\ 12 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ 35 \\ + \\ \hline \end{array}$$

93

55

74

49

4. Aşağıdaki toplama işlemlerinden hangisinin sonucu en küçüktür?

A) $\begin{array}{r} 23 \\ 53 \\ + \\ \hline \end{array}$

$$\begin{array}{r} 23 \\ 53 \\ + \\ \hline \end{array}$$

B) $\begin{array}{r} 18 \\ 61 \\ + \\ \hline \end{array}$

$$\begin{array}{r} 18 \\ 61 \\ + \\ \hline \end{array}$$

C) $\begin{array}{r} 34 \\ 34 \\ + \\ \hline \end{array}$

$$\begin{array}{r} 34 \\ 34 \\ + \\ \hline \end{array}$$

5.

Bahçeden 13 tane -5-
papatya, 15 tane gül
topladım. Kaç çiçeğim
oldu?

6. Bugün 24 mavir balon, 13 tane de
pembe balon sattım. Kaç balon satmış
oldum?

7. Mustafa önce 32, sonra 24 soru
çözdü. Mustafa toplam kaç soru çözdü?

8. Kumbaramda 40 TL param vardı. An-
nem 25 TL daha verdi. Kaç TL param oldu?

9. Bir otobüste 14 yolcu vardı. Durakta
15 yolcu daha bindi. Otobüste kaç yol-
cu oldu?

10. 30'a yuvarlanan en küçük ve
en büyük sayının toplamı kaçtır?

11. 20'ye yuvarlanan en büyük sayı-
nın 25 fazlası kaçtır?

ELDELİ TOPLAMA İŞLEMİ - 6 -

♥ Toplama işlemi yaparken birliklerin toplamı 10 ya da 10'dan büyükse;

♥ Toplamın birliği birliklerin altına yazılır

♥ Onluğu ise onlar basamağına eklenir

♥ Onlar basamağına eklenen onluğa elde denir

Aynı basamaktaki sayıların toplamı bir onluğa ya da daha fazlasına eşit olursa işlemimize **eldeli toplama işlemi** denir.

Örnek: $39 + 25$ işlemini yapalım.

Onlar Basamağı	Birler Basamağı
Elde 1	
3	9
2	5
6	4

Örnek
Elde 1

1 onluk 8 birlik
5 onluk 4 birlik
7 onluk 2 birlik

Örnek

$17 \rightarrow 1 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik}$
 $+ 15 \rightarrow 1 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik}$

$\rightarrow 2 \text{ onluk} + 12 \text{ birlik}$

1 onluk 2 birlik

12 birliğin içinde 1 onluk 2 birlik vardır

$\rightarrow 2 \text{ onluk} + 1 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik}$

$\rightarrow 3 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} = 32$

ELDELİ TOPLAMA İŞLEMİ

ÇALIŞMA SAYFASI

-7-

1. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 44 \\ 36 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ 29 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ 55 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \\ 17 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ 35 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \\ 48 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 53 \\ 28 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ 16 \\ + \\ \hline \end{array}$$

2. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

$$25 + 25 =$$

$$45 + 28 =$$

$$47 + 16 =$$

$$19 + 22 =$$

$$34 + 18 =$$

$$35 + 59 =$$

3. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

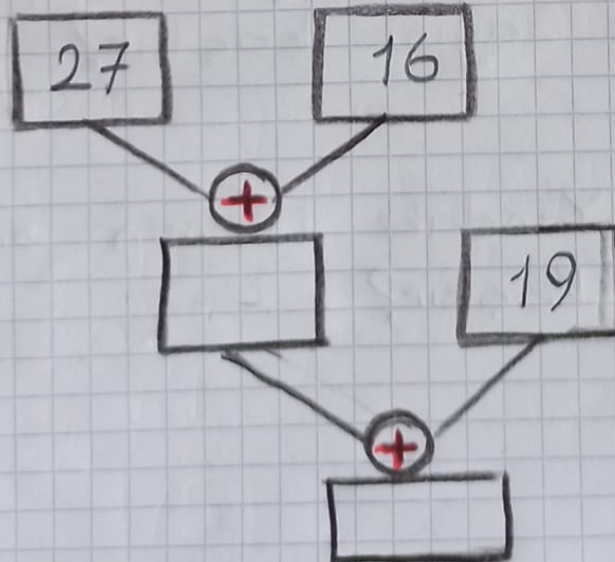
$$\begin{array}{r} 24 \\ 58 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 \\ 13 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \\ 29 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ 26 \\ + \\ \hline \end{array}$$

4.

5.

Ali

3 onluk
5 birlik

2 onluk
7 birlik

Ela

-8-

Ali ve Ela'nın söyledikleri sayıların toplamı kaçtır?

6. 2 düzine kalemin 17 fazlası kaç kalem olur?

7.

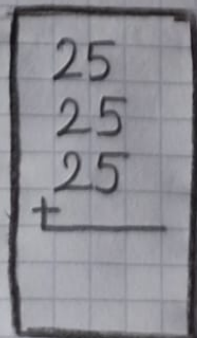

Tahtada yazan sayıya 18 eklersem kaç olur?

8. 2-E sınıfı 27 kişi, 2-F sınıfı 29 kişidir. İki sınıfın toplam mevcudu kaç olur?

9. Bir fırında önce 43 ekmek, sonra 28 ekmek satıldığına göre toplam satılan ekmek sayısı kaçtır?

10.

Yandaki işlemin sonucu kaçtır?

ÇIKARMA İŞLEMİ

-1-

♥ İki sayı arasındaki farkı bulmak için yapılan işleme **çıkarma işlemi** denir. Çıkarma işlemi eksilme ve azalma işlemidir.

♥ Çıkarma işleminde daima **büyük** sayıdan **küçük** sayı çıkarılır.

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 13 \\ \hline 44 \end{array}$$

57 sayısı, 13 sayısından büyüktür.

♥ Çıkarma işleminin terimleri vardır.

$$\begin{array}{r} 46 \\ - 21 \\ \hline 25 \end{array}$$

→ Eksilen
→ Çıkan
→ Fark (Kalan)

♥ Çıkarma işleminin sembolü **-** (eksi) işaretidir.

♥ Çıkarma işlemini yan yana veya alt alta yapabiliriz.

$$\begin{array}{r} 87 \\ - 42 \\ \hline 45 \end{array}$$

$$87 - 42 = 45$$

♥ Çıkarma işlemi yapılırken önce birlikler sonra onluklar çıkarılır.

ONLUK BOZMADAN ÇIKARMA-2. İŞLEMİ

♥ Çıkarma işlemine önce birler basamağından başlarız. Sonra onlar basamağına geçeriz.

Birlikleri
çıkartalım.

$$\begin{array}{r} 48 \\ - 13 \\ \hline 35 \end{array}$$

Şimdi onlukları
çıkartalım.

$$\begin{array}{r} 48 \\ - 13 \\ \hline 35 \end{array}$$

♥ Çıkarma işleminde birliklerin farkı birliklerin altına, çıkarılan onlukların farkı onlukların altına yazılır.

Onlar Basamağı	Birler Basamağı
6	5
2	3
4	2

Onluk	Birlik
6 onluk	5 birlik
2 onluk	3 birlik
4 onluk	2 birlik

$$\begin{array}{r} 65 \\ - 23 \\ \hline 42 \end{array}$$

Eksilen
Çıkan
Fark

$$65 - 23 = 42$$

Eksilen Çıkan Fark

ÇALIŞMA SAYFASI:

-3-

1. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

$$74 - 22 =$$

$$95 - 62 =$$

$$59 - 30 =$$

$$29 - 12 =$$

$$66 - 41 =$$

$$46 - 35 =$$

2. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 83 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ - 51 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ - 13 \\ \hline \end{array}$$

3. Aşağıdaki çıkarma işlemleri ile sonuçları eşleştirelim.

$$\begin{array}{r} 97 \\ - 72 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ - 32 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ - 63 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

20

37

13

25

4. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yaparak sonuçları küçükten büyüğe sıralayalım.

$$\begin{array}{r} 75 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ - 44 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$$

5. Bir fırındaki 38 ekmeğin 14 tanesi satıldı. Fırında kaç ekmek kaldı?

6. Ahmet 45 Lirasının 15 Lirasını harcadı. Ahmet'in kaç Lirası kaldı?

7. Bir sınıftaki 36 öğrencinin 21 tanesi kızdır. Sınıftaki erkek öğrenci sayısı kaçtır?

8. Efe 56 sayfalık kitabın 23 sayfasını okudu. Kitabı bitirmesi için kaç sayfası kaldı?

9. 87 kilo armutun 53 kilosu satıldı. Satılmayan kaç kilo armut kaldı?

10. Bir kümeste 49 civciv vardır. Tavukların sayısı civcivlerden 21 az olduğuna göre kümesteki tavuk sayısı kaçtır?

11. İki basamaklı en büyük sayının 65 eksiği kaçtır?

ONLUK BOZARAK ÇIKARMA -5- İŞLEMİ

♥ Çıkarma işleminde eksilenin birler basamağındaki rakam, çıkan sayıdan küçük olabilir. Bu durumda eksilenin onluğundan 1 onluk alınır.

Örnek:
$$\begin{array}{r} 32 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$$

2 birlikten 5 birlik çıkamaz. 3 onluktan 1 onluk alır, birliklere ekleriz.

12 birlikten 5 birliği çıkarırız. Onluk sayısını 1 düşürerek işleme devam ederiz.

$$\begin{array}{r} 2 \text{ } 12 \\ \cancel{3} \cancel{2} \\ - 15 \\ \hline 17 \end{array}$$

Onluk	Birlik
$\begin{array}{r} 2 \\ \cancel{3} \\ - 1 \\ \hline 1 \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ \cancel{2} \\ 5 \\ \hline 7 \end{array}$

Örnek

$$\begin{array}{r} 3 \text{ } 13 \\ \cancel{4} \cancel{3} \\ - 25 \\ \hline 18 \end{array}$$

Örnek: $72 - 47$ işlemini yapalım.

2 birlikten 7 birlik çıkamaz. Eksilenin onluğundan 1 onluk alırız.

$$\begin{array}{r} 6 \text{ } 12 \\ \cancel{7} \cancel{2} - 47 = 25 \end{array}$$

ÇALIŞMA SAYFASI

-6-

1. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 73 \\ - 55 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \\ - 65 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 61 \\ - 48 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ - 19 \\ \hline \end{array}$$

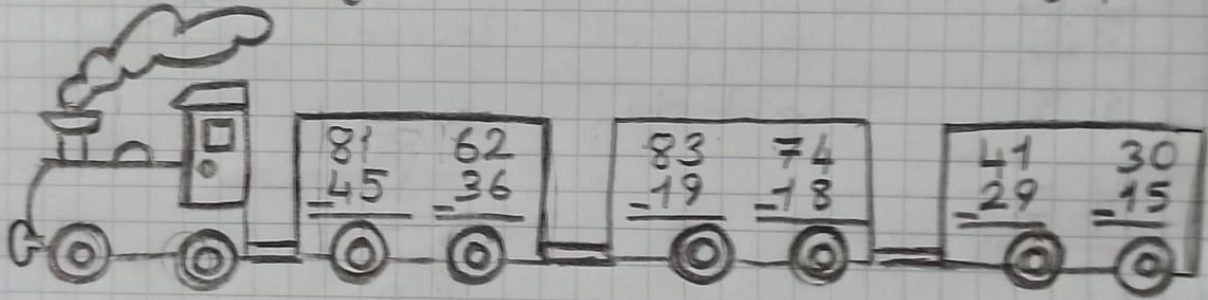
$$\begin{array}{r} 27 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ - 28 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ - 8 \\ \hline \end{array}$$

2. Tren vagonlarındaki işlemleri yapalım.

3. Aşağıda verilen ifadelere göre işlemleri yapalım.

Eksilen 53, çıkan 19

Eksilen 61, çıkan 34

Eksilen 92, çıkan 45

Eksilen 30, çıkan 17

Eksilen 42, çıkan 26

4. Aşağıdaki çıkarma işlemlerinden hangisinin sonucu en küçüktür?

A) $\begin{array}{r} 60 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$

B) $\begin{array}{r} 70 \\ - 52 \\ \hline \end{array}$

C) $\begin{array}{r} 50 \\ - 17 \\ \hline \end{array}$

5. Ayşe 42 sorudan 16 tanesini -7- çözdü. Çözmesi gereken kaç sorusu kaldı?

6. Simitçi 90 simitin 65 tanesini sattı. Geriye kaç simidi kaldı?

7. Mine annesinin yaptığı 55 kurabiye'nin 38 tanesini okula götürdü. Evlerinde kaç kurabiye kaldı?

8. Babam 67 yaşındadır. Ben babamdan 39 yaş küçüğüm. Ben kaç yaşındayım?

9. Bir baloncu 72 balonunun 48 tanesini sattı. Kaç balonu kaldı?

10. 85 lirası olan Mustafa parasının 69 lirasını harcadı. Mustafa'nın kaç lirası kaldı?

11. 3 onluk 4 birlikten oluşan sayıdan 2 onluk 8 birlikten oluşan sayıyı çıkarırsam kaç bulurum?

12. Kolide bulunan 30 yumurtanın 17 tanesini kullandık. Kaç yumurtamız kaldı?

ZİHİNDEN ÇIKARALIM

~1~

10'un katı olan iki doğal sayının farkını zihinden bulurken onlukları çıkarıp rakamın sağına 0 (sıfır) ekleriz.

Örnek:

70 - 30 işlemini zihinden yapalım.

$$7 \text{ onluk} - 3 \text{ onluk} = 4 \text{ onluk}$$

↓
40

80 - 20 işlemini zihinden yapalım.

$$8 - 2 = 6 \text{ onluk}$$

↓
60

Aşağıda verilen çıkarma işlemlerini zihinden yapalım.

$$\begin{array}{r} 80 \\ - 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ - 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60 \\ - 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 \\ - 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

$$40 - 20 =$$

$$50 - 10 =$$

$$90 - 60 =$$

$$80 - 40 =$$

$$70 - 10 =$$

$$50 - 40 =$$

$$60 - 30 =$$

$$40 - 30 =$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 20 = \\ - 30 = \\ - 40 = \end{array}$$

-	10	40	20	30	50
90					
70					

TOPLAMA İŞLEMİNDE VERİLMEMEYEN TOPLANANI BULMA

①

Toplama işleminde verilmeyen toplananı bulmak için toplam sayıdan, diğer toplananı çıkarınız.

Örnek:

$$\begin{array}{r} 23 \\ + \square \\ \hline 75 \end{array}$$

→ Toplanan
→ Toplanan
→ Toplam

$$\begin{array}{r} 23 \\ + \square \\ \hline 75 \end{array}$$
$$\begin{array}{r} 75 \\ - 23 \\ \hline 52 \end{array}$$

→ Toplam
→ Verilen toplanan
→ Verilmeyen toplanan

Örnek:

$$\begin{array}{r} \square \\ + 14 \\ \hline 69 \end{array}$$

→ Toplanan
→ Toplanan
→ Toplam

$$\begin{array}{r} \square \\ + 14 \\ \hline 69 \end{array}$$
$$\begin{array}{r} 69 \\ - 14 \\ \hline 55 \end{array}$$

→ Toplam
→ Verilen toplanan
→ Verilmeyen toplanan

ÇALIŞMA SAYFASI

②

1. Aşağıda verilen toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulalım.

$$\begin{array}{r} \square \\ + 10 \\ \hline 75 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21 \\ + \square \\ \hline 86 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + 37 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ + \square \\ \hline 63 \end{array}$$

2. Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bularak sonuçları eşleştirelim.

$$\begin{array}{r} \square \\ + 22 \\ \hline 62 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ + \square \\ \hline 75 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + 39 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ + \square \\ \hline 93 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + 19 \\ \hline 67 \end{array}$$

11

48

35

40

27

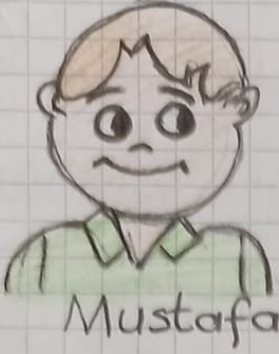
3. Aşağıdaki işlemlerde, üstteki toplamı bulmak için her satırdaki sayı ne ile toplanmalıdır?

71	
16	
	26
47	

83	
10	
	35
66	

50	
14	
	29
34	

4.

Aklından tuttuğum sayının 42 fazlası 90'dır.

3

Mustafa'nın aklından tuttuğu sayı kaçtır?

5. Arkadaşım 1 deste misket verince toplam 43 misketim oldu. Benim ilk başta kaç misketim vardı?

6. Bir kasadaki elma ve armutların toplam sayısı 80'dir. Meyvelerin 37 tanesi elma olduğuna göre kaç tanesi armuttur?

7.

$$45 + \heartsuit = 62$$

Yukarıdaki toplama işleminde verilmeyen toplanan kaçtır?

8.

$$\begin{array}{r} \heartsuit \\ 15 \\ + \\ \hline 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ \text{flower} \\ + \\ \hline 45 \end{array}$$

Yukarıdaki işlemlere göre $\heartsuit + \text{flower}$ kaç olur?

TOPLAMI TAHMİN ETME ④

Toplama işleminde toplamı tahmin ederken;

- Toplanan sayılar en yakın onluğa yuvarlanır
- Bulunan onluklar toplanarak sonuç tahmin edilir

Örnek: $32 + 48$ işleminin sonucunu tahmin edelim.

$$\begin{array}{r} 32 \text{ En yakın onluğa} \rightarrow 30 \\ 46 \text{ En yakın onluğa} \rightarrow 50 \\ + \quad \quad \quad + \\ \hline 80 \end{array}$$

Tahmini sonuç 80'dir

$$\begin{array}{r} 25 \rightarrow 30 \\ 18 \rightarrow 20 \\ + \quad \quad + \\ \hline 50 \end{array}$$

Tahmini sonuç 50'dir

Örnek: $28 + 43$ işleminin sonucunu tahmin edelim.

İşlem	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark
$\begin{array}{r} 29 \\ 43 \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 30 \\ 40 \\ + \\ \hline 70 \end{array}$	$\begin{array}{r} 29 \\ 43 \\ + \\ \hline 72 \end{array}$	$\begin{array}{r} 72 \\ 70 \\ - \\ \hline 02 \end{array}$

ÇALIŞMA SAYFASI

5

1. Aşağıda verilen toplama işlemlerinin sonucunu tahmin edelim.

$$\begin{array}{r} 12 \rightarrow \\ + 43 \rightarrow \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \rightarrow \\ + 18 \rightarrow \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \rightarrow \\ + 11 \rightarrow \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 \rightarrow \\ + 18 \rightarrow \\ \hline \end{array}$$

2. Aşağıda verilen tablodaki işlemleri örnekteki gibi yapalım.

Gerçek İşlem	Tahmini Sonuç	Aradaki Fark
$\begin{array}{r} 56 \\ + 29 \\ \hline 85 \end{array}$	$\begin{array}{r} 60 \\ + 30 \\ \hline 90 \end{array}$	$\begin{array}{r} 90 \\ - 85 \\ \hline 05 \end{array}$
$\begin{array}{r} 72 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$		
$\begin{array}{r} 19 \\ + 44 \\ \hline \end{array}$		
$\begin{array}{r} 36 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$		

ZİHİNDEN TOPLAYALIM

1.

♥ 10'un katı olan iki doğal sayıyı zihinden toplarken, onlukları toplayıp rakamın sağına 0 (sıfır) ekleriz.

Örnek: $60 + 20$ işlemini zihinden yapalım
6 onluk + 2 onluk = 8 onluk
80

$30 + 40$ işlemini zihinden yapalım.
3 + 4 = 7 onluk
70

♥ Zihinden toplanacak sayıların birlikleri varsa;

Örnek: $16 + 37$ işlemini zihinden yapalım.
Onlukların ve birliklerin basamak değerlerini yazarız.
 $16 \rightarrow 10 + 6$
 $37 \rightarrow 30 + 7$
 $40 + 13$
 $40 + 10 + 3 = 53$
Basamak değerlerini toplar sonucu buluruz.

Örnek:

2-

$18 + 47$ işleminin sonucunu zihinden bulalım.

1. Onlukları kendi aralarında toplarız.

$$18 + 47$$

$$1 + 4 = 5 \text{ onluk}$$

2. Birlikleri kendi aralarında toplarız.

$$18 + 47$$

$$8 + 7 = 15 \text{ birlik} = 1 \text{ onluk } 5 \text{ birlik}$$

3. Birliklerin toplamından gelen onluğu, onlukların toplamına ekleriz

$$5 \text{ onluk} + 1 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik}$$

$$6 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} = \boxed{65}$$

1. Aşağıda verilen toplama işlemlerini zihinden yapalım.

a- $70 + 20$

d- $20 + 20$

b- $50 + 30$

e- $40 + 10$

c- $10 + 80$

f- $60 + 30$

2. Aşağıda verilen toplama işlemlerini zihinden yapalım.

a- $19 + 22$

f- $16 + 73$

b- $35 + 13$

g- $54 + 15$

c- $40 + 18$

h- $24 + 61$

d- $51 + 27$

i- $43 + 17$

e- $26 + 24$

i- $10 + 89$

PROBLEM ÇÖZELİM VE KURALIM-3.

Toplama işlemi Gerektiren Problemler

Problem çözme aşamaları

1. Problemi okuyup anlamalıyız.
2. Problemde verilenleri belirlemeliyiz.
3. Problemde istenenleri bulmalıyız.
4. Problemi çözmek için plan yapmalıyız.
5. Problemi çözmeli ve sonucu kontrol etmeliyiz.

Örnek: Aşağıdaki problemi ve çözüm basamaklarını inceleyelim.

1. 2-F sınıfında 16 kız, 14 erkek öğrenci vardır. Buna göre 2-F sınıfındaki toplam öğrenci sayısı kaçtır?

1 Verilenler

Kız öğrenci sayısı = 16

Erkek öğrenci sayısı = 14

2 İstenenler

2-F sınıfındaki öğrenci sayısı

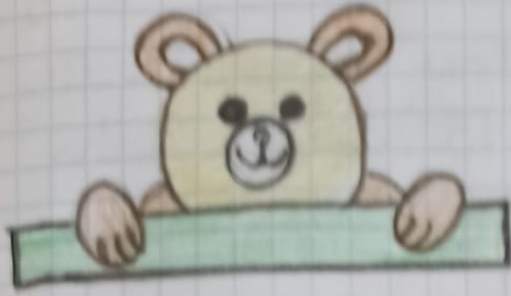
3 Planlayalım

Kız ve erkek öğrencileri toplarsak toplam öğrenci sayısını buluruz.

4 Çözüm

$$\begin{array}{r} 16 \\ + 14 \\ \hline 30 \end{array}$$

2-F sınıfındaki toplam öğrenci sayısı

A- Aşağıda verilen
problemleri çözelim. -4-

1- Bir fırında sabah 45 ekmek, akşam 37 ekmek satılmıştır. Buna göre fırında toplam kaç ekmek satılmıştır?

2- Müge doğduğunda annesi 25 yaşındaydı. Müge 40 yaşına geldiğinde annesi kaç yaşında olur?

3- Mine 25 TL'ye etek, 59 TL'ye mont aldığına göre Mine kaç TL harcamıştır?

4- Hikaye kitabının 1. gün 16 sayfasını, 2. gün 32 sayfasını, 3. gün 24 sayfasını okudum. 3 günde kaç sayfa okudum?

5- Mustafa'nın 2 düzine bilyesi vardır. Annesi 15 tane bilye alınca Mustafa'nın toplam kaç bilyesi olur?

6. Bir otobüste 27 yolcu vardır. 1. durakta 18, 2. durakta 15 yolcu daha bindi. Buna göre otobüste toplam kaç yolcu oldu?

7. Bir baloncuda 33 sarı, 49 kırmızı balon vardır. Buna göre baloncudaki toplam balon sayısı kaçtır?

8. Bir kümeste 26 tavuk, 42 civciv ve 4 horoz vardır. Buna göre bu kümesteki toplam hayvan sayısı kaçtır?

B. Aşağıdaki verilenleri kullanarak toplama işlemi gerektiren problem kuralım.

1. 2-F sınıfı 27 öğrenci
2-B sınıfı 26 öğrenci

2. 18 elma, 25 elma

3. 30 şiir kitabı 16 hikaye kitabı

FARKI TAHMİN EDELİM 1.

Çıkarma işleminde farkı tahmin ederken;

♥ Eksilen ve çıkan sayıyı en yakın onluğa yuvarlarız.

♥ Yuvarlanan sayıları birbirinden çıkarırız

♥ Gerçek işlemi yaparak, tahmini sonucu gerçek sonuçla karşılaştırırız.

Örnek: $\begin{array}{r} 83 \\ - 19 \\ \hline \end{array}$ işleminde farkı tahmin edelim.

$\begin{array}{r} 83 \\ - 19 \\ \hline \end{array}$ → En yakın onluğu → $\begin{array}{r} 80 \\ - 20 \\ \hline 60 \end{array}$ → Tahmini Sonuç

$\begin{array}{r} 83 \\ - 19 \\ \hline 64 \end{array}$ → Gerçek Sonuç

$\begin{array}{r} 64 \\ - 60 \\ \hline 04 \end{array}$ → Aradaki Fark

Örnek:

İşlem	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark
$\begin{array}{r} 68 \\ - 45 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 70 \\ - 50 \\ \hline 20 \end{array}$	$\begin{array}{r} 68 \\ - 45 \\ \hline 23 \end{array}$	$\begin{array}{r} 23 \\ - 20 \\ \hline 03 \end{array}$

1- Aşağıda verilen çıkarma iş- -2-
lemlerinde farkı tahmin ederek,
gerçek sonuçla örnekteki gibi karşı-
laştıralım.

$\begin{array}{r} 94 \\ -17 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 90 \\ -20 \\ \hline 70 \end{array}$	$\begin{array}{r} 94 \\ -17 \\ \hline 77 \end{array}$	$\begin{array}{r} 77 \\ -70 \\ \hline 07 \end{array}$
$\begin{array}{r} 52 \\ -28 \\ \hline \end{array}$			
$\begin{array}{r} 69 \\ -43 \\ \hline \end{array}$			
$\begin{array}{r} 71 \\ -18 \\ \hline \end{array}$			
$\begin{array}{r} 82 \\ -56 \\ \hline \end{array}$			
$\begin{array}{r} 91 \\ -33 \\ \hline \end{array}$			

TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ -3-

Toplama ve çıkarma işlemlerinin terimlerini hatırlayalım.

$$\begin{array}{r} 16 \\ + 23 \\ \hline 39 \end{array}$$

16 → Toplanan
23 → Toplanan
39 → Toplam

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 36 \\ \hline 42 \end{array}$$

78 → Eksilen
36 → Çıkan
42 → Fark

♥ Toplama işleminde toplananlardan biri toptamdan çıkarıldığında diğer toplananı buluruz.

$$\begin{array}{r} 25 \\ + \square \\ \hline 67 \end{array}$$
$$\begin{array}{r} 67 \\ - 25 \\ \hline 42 \end{array}$$

Blue arrows point from the 25 in the subtraction problem to the 25 and the square in the addition problem.

Çıkarma işlemin-den faydalandık.

♥ Çıkarma işleminde verilmeyen eksileni bulmak için çıkan ve farkı toplarız.

$$\begin{array}{r} \square \\ - 16 \\ \hline 37 \end{array}$$
$$\begin{array}{r} 16 \\ + 37 \\ \hline 53 \end{array}$$

Blue arrows point from the 16 and 37 in the addition problem to the square and 16 in the subtraction problem.

Toplama işlemin-den faydalandık.

1. Toplanan + 2. Toplanan = Toplam
1. Toplanan = Toplam - 2. Toplanan
2. Toplanan = Toplam - 1. Toplanan

$$\begin{aligned} \text{Eksilen} - \text{Çıkan} &= \text{Fark} \\ \text{Eksilen} - \text{Fark} &= \text{Çıkan} \\ \text{Eksilen} &= \text{Çıkan} + \text{Fark} \\ \text{Eksilen} &= \text{Fark} + \text{Çıkan} \end{aligned}$$

-4-

♥ $21 + 14 = 35$ şeklinde bir toplama işleminden

$$35 - 14 = 21$$

$$35 - 21 = 14$$

Çıkarma işlemleri elde edilir

♥ $58 - 26 = 32$ şeklinde bir çıkarma işleminden

$$26 + 32 = 58$$

$$32 + 26 = 58$$

toplama işlemleri elde edilir

♥♥♥ Toplama işlemi ile çıkarma işlemi arasında biri artmayı diğeri azalmayı ifade ettiği için ters ilişki vardır

İşlem

Ters işlem

$$42 + 15 = 57$$

Toplama

$$57 - 42 = 15$$

$$57 - 15 = 42$$

Çıkarma

$$68 - 43 = 25$$

Çıkarma

$$43 + 25 = 68$$

$$25 + 43 = 68$$

Toplama

EŞİT İŞARETİ (=)

1

♥ Eşit işareti matematiksel işlemlerde işlem sonucunu göstermek için kullanılır.

Örnek: $7 + 3 = 10$

→ İşlem sonucunu gösteriyor.

$25 - 5 = 20$

→ İşlem sonucunu gösteriyor.

♥ Eşit işareti iki matematiksel ifadenin sonuçlarının eşit olduğunu göstermek için kullanılır.

Örnek: $6 + 8 = 12 + 2$

→ Her iki taraftaki işlem sonuçları eşit anlamında kullanılmış.

Örnek: $\boxed{5} + \boxed{2} = \boxed{6} + \boxed{1}$

$\boxed{5 + 2} = \boxed{6 + 1}$

$\boxed{7} = \boxed{7}$

→ Denge durumu anlamında kullanılmış.

1. Aşağıdaki eşitliklerde noktalı yere uygun sayıları yazalım.

- $10 + 9 = 13 + \dots$
- $18 - \dots = 15 - 5$
- $4 + 20 = \dots + 11$
- $\dots - 7 = 14 - 2$

2. Aşağıdaki kutulardaki boş yerlere eşitliği sağlayan sayıları yazalım.

$$\boxed{(3) + (1) + (\quad)} = \boxed{(5) + (4) + (6)}$$

$$\boxed{(4) + (5) + (12)} = \boxed{(7) + (8) + (\quad)}$$

$$\boxed{(\quad) + (9) + (6)} = \boxed{(10) + (2) + (5)}$$

$$\boxed{(2) + (4) + (8)} = \boxed{(\quad) + (5) + (3)}$$

3.

$$22 - 7 = 40 - \dots$$

Yukarıdaki eşitlikte noktalı yere hangisi yazılmalıdır?

- A) 15   B) 25   C) 35

4. Aşağıdaki eşitliklerden hangisi yanlıştır?

- A) $2 + 8 = 6 + 4$
 B) $50 - 10 = 70 - 30$
 C) $18 + 12 = 20 + 15$

TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMİ -3- GEREKTİREN PROBLEMLER

1- Nisa 15 yaşındadır. Kardeşi Rabia, Nisa'dan 6 yaş küçüktür. Buna göre ikisinin yaşları toplamı kaçtır?

2- 78 sayfalık kitabın önce 22 sayfasını sonra 15 sayfasını okudum. Kitabın bitmesi için kaç sayfa daha okumam gerekiyor?

3- Bir kümesteki 63 hayvanın 14'ü horoz, 26'sı tavuk, diğerleri civcivdir. Buna göre kümeste kaç tane civciv vardır?

4- Annesinden 35 TL, babasından 20 TL alan Müge'nin 85 TL olan oyuncak bebeği alması için kaç lira biriktirmesi gerekir?

5- Bir fırında önce 36 ekmek, sonra 28 ekmek pişiriliyor. Ekmeklerin 19 tanesi satıldı. Buna göre satılmayan kaç ekmek kalmıştır?

6- Hira Nur 75 lirasının 28 lirası ile kitap, 15 lirası ile defter aldığıında kaç lirası kalır?

7- Bir bahçede 92 tane ağaç vardır. Ağaçların 33 tanesi elma, 14 tanesi kiraz, diğerleri armut ağacıdır. Buna göre bahçede kaç tane armut ağacı vardır?

8- Bir baloncuda 41 mavı, 47 kırmızı balon vardır. Baloncu balonların 58 tanesini sattığına göre kaç balonu kalmıştır?

9- Bir otobüste 50 yolcu vardır. Durakta otobüsten 16 yolcu inmiş, 8 yolcu binmiştir. Buna göre otobüste kaç yolcu olmuştur?

10- İki basamaklı en büyük sayının 55 eksiğinin 22 fazlası kaçtır?

11- Bir terzi 1. gün 32 gömlek, -5-
2. gün 22 gömlek dikiyor. 90 gömleği
tamamlaması için kaç tane daha gömlek
dismelidir?

12- Ayaz marketten 15 liralık peynir,
23 liralık zeytin almıştır. Kasıyere 50 lira
verdiğine göre kaç lira para üstü alır?

13- Bir çiftlikte 87
hayvan vardır. Hayvanların
23'ü keçi, 29'u koyun
geriye kalanlar inektir.
Buna göre inek sayısı kaçtır?

14- 5 onluk 6 birlikten oluşan sayının
27 fazlasının, 19 eksiği kaçtır?

15- Bir sinema salonunda 44 kadın,
24 erkek seyirci vardır. Salonda 22
koltuk boş olduğuna göre sinema salonu
kaç kişiliktir?

16- İki basamaklı en küçük sayının
60 fazlasının 35 eksiği kaçtır?

17- Umut 22 yaşındadır. Fatma Umut'tan 5 yaş küçüktür. Buna göre ikisinin yaşları toplamı kaçtır?

18- 57 tane kitabı olan Emine, kitaplarından 10 tanesini Aysegül'e, 18 tanesini Ece'ye verirse kaç kitabı kalır?

19- 7 onluk 4 birlikten oluşan sayının 16 fazlasının 45 eksiği kaçtır?

20- Fatih'in 32 lirası vardı. Annesi 25 lira verdi. Fatih parasının 18 lirasını harcadı. Fatih'in kaç lirası kaldı?

21-

Ürünler	Para
Elma	?
Muz	30
Havuç	17

Alperen pazardan aldığı ürünler için 60 lira vermiştir. Buna göre elma ne kadardır?

22- 8 onluk 1 birlikten oluşan sayının 50 eksiğinin 7 fazlası kaçtır?

23- Ayşe pazara 80 tane yumurta götürdü. Öğleye kadar 27, öğleden sonra 39 yumurta sattı. Ayşe'nin geriye kaç yumurtası kaldı?

24- Kutudaki 67 fındığın 21 tanesini Mustafa'ya, 16 tanesini Perihan'a verdim. Kutuda kaç fındık kaldı?

25 Asmin'in 42 tane çorabı vardır. Narin'in çorapları Asmin'den 15 tane az olduğuna göre ikisinin çorapları toplamı kaçtır?

26- Irmak 26 yaşındadır. Kardeşi Irmak'tan 5 yaş küçüktür. İkisinin yaşları toplamı kaçtır?

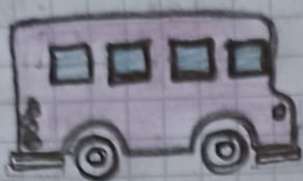
27. 2-F sınıfında 18 kız, kızlardan 5 eksik erkek öğrenci vardır. 2-F sınıfında toplam kaç öğrenci vardır?

TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMİ GEREKTİREN PROBLEMLER

1.

1.

Bir otobüste başlangıçta 45 yolcu vardır. Durakta 17 yolcu inip, 9 yolcu binmiştir. Buna göre otobüste kaç yolcu olmuştur?

2. Annem, babamdan 5 yaş küçük benden 26 yaş büyüktür. Annem 26 28 yaşında olduğuna göre üçümüzün yaşları toplamı kaçtır?

3. Sınıf süslemek için Mine 32, Osman 25 bayrak getirmiştir. Bayrakların 45 tanesini kullanınca kaç bayrak kalır?

4. Aysegül cumartesi günü 36, pazar günü 45 soru çözdü. Aysegül soruların 70 tanesini doğru yaptığına göre kaç tanesini yanlış yapmıştır?

5. Bir mağazada 63 kırmızı, 18 sarı şapka vardır. Şapkalarından 34 tanesi satılırsa kaç şapka kalır?

35 lira

43 Lira :

52 lira

6- Kazak ve ceket alan Alper satıcıya 80 lira verdiğine göre kaç lira geri alır?

7- Pantolon ve kazak alan Alp Buğra satıcıya 90 lira verdiğine göre kaç lira geri alır?

8- Ceketlerden iki tane almak isteyen Mustafa'nın 50 lirası vardır. Kaç lira daha biriktirirse iki ceket alabilir?

9- Ceket ve pantolonun toplam fiyatı iki basamaklı en büyük sayıdan kaç ektir?

10- İki tane kazağın toplam fiyatı bir pantolondan kaç lira fazladır?

MATEMATİK GENEL TEKRAR

1. Aşağıdaki sayıları onluk ve birliklerine ayıralım.

a. 15 → 1 onluk 5 birlik d. 67 →

b. 23 →

e. 36 →

c. 41 →

f. 88 →

2. Aşağıdaki sayıların basamak adlarını ve basamak değerlerini yazalım.

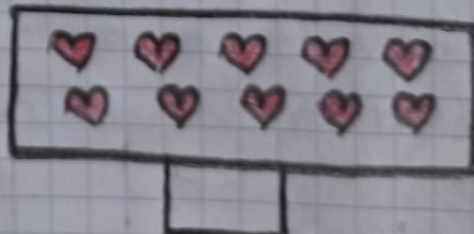
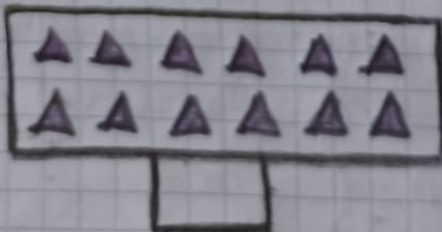
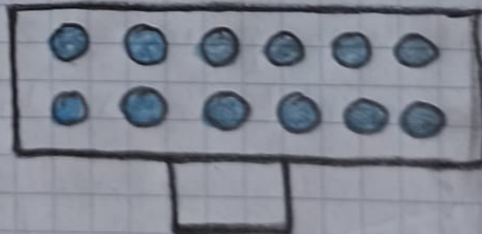
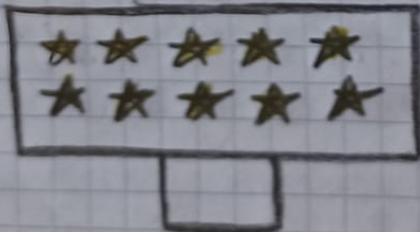
a. 72
↳ Birler basamağı → 2
↳ Onlar basamağı → 70

b. 55

c. 19

d. 48

3. Aşağıdaki nesnelerden deste olanları kırmızıya düzine olanları yeşile boyayalım.

4- Aşağıda istenen ritmik saymaları ⁻⁴⁻ yapalım.

a- 2'den başlayarak ileriye doğru 100'e kadar ikiser ritmik sayalım.

b- 3'ten başlayarak ileriye doğru 30'a kadar üçer ritmik sayalım.

c- 4'ten başlayarak ileriye doğru 40'a kadar dörder ritmik sayalım.

d- 5'ten başlayarak ileriye doğru 100'e kadar beşer ritmik sayalım.

e- 10'dan başlayarak ileriye doğru 100'e kadar onar ritmik sayalım.

f- 100'den başlayarak geriye doğru 2'ye kadar ikiser ritmik sayalım.

g- 30'dan başlayarak geriye doğru 3'e kadar üçer ritmik sayalım.

h- 40'tan başlayarak geriye doğru 4'e kadar dörder ritmik sayalım.

i- 100'den başlayarak geriye doğru 5'e kadar beşer ritmik sayalım.

j- 100'den başlayarak geriye doğru 10'a kadar onar ritmik sayalım.

-5-

5. Aşağıda verilen sayı örüntülerini devam ettirerek örüntünün kuralını yazalım.

a- 6 - 8 - 10 - _ - _ Sayılar ikişer artarak devam ediyor.

b- 35 - 30 - 25 - _ - _

c- 90 - 80 - 70 - _ - _

d- 4 - 8 - 12 - _ - _

e- 30 - 27 - 24 - _ - _

f- 26 - 28 - 30 - _ - _

6. Aşağıda verilen sayıları karşılaştırmak için örnekteki gibi yazalım.

a-

71	42
----	----

 71 42'den büyüktür.
42 71'den küçüktür.

b-

38	55
----	----

c-

94	16
----	----

d-

22	12
----	----

7. Aşağıdaki tabloyu dolduralım.

Önceki Sayı	Aradaki Sayı	Sonraki Sayı
a- _ 43	16 _ 18	40 _
b- _ 75	24 _ 26	19 _
c- _ 80	61 _ 63	88 _
d- _ 13	49 _ 51	72 _
e- _ 37	34 _ 36	54 _

8- Aşağıdaki sayıları en yakın onluğa yuvarlayalım. -6-

a- $27 \rightarrow 30$

f- $49 \rightarrow$

b- $52 \rightarrow$

g- $22 \rightarrow$

c- $88 \rightarrow$

h- $13 \rightarrow$

d- $16 \rightarrow$

i- $76 \rightarrow$

e- $34 \rightarrow$

i- $61 \rightarrow$

9- Aşağıda verilen toplama işlemlerini yapalım.

a-
$$\begin{array}{r} 15 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$$

b-
$$\begin{array}{r} 50 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$$

c-
$$\begin{array}{r} 81 \\ + 16 \\ \hline \end{array}$$

d-
$$\begin{array}{r} 41 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$$

e- $38 + 21 =$

f- $12 + 14 + 13 =$

10- Aşağıda verilen toplama işlemlerini yapalım.

a-
$$\begin{array}{r} 18 \\ + 55 \\ \hline \end{array}$$

b-
$$\begin{array}{r} 46 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

c-
$$\begin{array}{r} 75 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$$

d-
$$\begin{array}{r} 29 \\ + 49 \\ \hline \end{array}$$

e- $57 + 23 =$

f- $25 + 11 + 37 =$

11- Aşağıda verilen çıkarma işlemlerini yapalım.

a-
$$\begin{array}{r} 85 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$$

b-
$$\begin{array}{r} 66 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

c-
$$\begin{array}{r} 78 \\ - 31 \\ \hline \end{array}$$

d-
$$\begin{array}{r} 57 \\ - 13 \\ \hline \end{array}$$

e- $39 - 15 =$

f- $97 - 44 =$

12- Aşağıda verilen çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} a- 42 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} b- 50 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} c- 62 \\ - 48 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} d- 53 \\ - 17 \\ \hline \end{array}$$

$$e- 95 - 37 =$$

$$f- 32 - 29 =$$

13- Aşağıda verilen çıkarma işlemlerini zihinden yapalım.

$$a- 50 - 20 =$$

$$d- 70 - 10 =$$

$$b- 80 - 60 =$$

$$e- 90 - 40 =$$

$$c- 30 - 20 =$$

$$f- 60 - 30 =$$

14- Aşağıdaki işlemlerdeki verilmeyen toplananı bulalım.

$$\begin{array}{r} a- 27 \\ \square \\ + \\ \hline 48 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} b- \square \\ 14 \\ + \\ \hline 63 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} c- 35 \\ \square \\ + \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} d- \square \\ 11 \\ + \\ \hline 59 \end{array}$$

15- Aşağıda verilen işlemlerin sonuçlarını tahmin edip, işlem sonucu ile karşılaştıralım.

İşlem	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark
$\begin{array}{r} 51 \\ - 35 \\ \hline \end{array}$			
$\begin{array}{r} 66 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$			

16- Aşağıda verilen eşitliklerde verilmeyen sayıları bulalım.

a- $17 + 7 = 40 - \square$

b- $\square + 5 = 18 + 12$

c- $81 - 41 = \square + 27$

d- $62 - \square = 45 + 19$

e- $22 + 28 = 30 + \square$

f- $\square - 10 = 45 - 20$

17- Nisa'nın 14 tane tokası vardı. Annesi 8 tane daha aldı. Nisa'nın kaç tokası oldu?

18- Bir kolide bulunan 30 yumurtanın 13 tanesi kırıldığına göre sağlam kaç yumurta kalmıştır?

19- 30'a yuvarlanan en büyük sayının 15 fazlasının 8 eksiği kaçtır?

20-
$$\begin{array}{r} 18 \\ 5 \\ \hline 13 \end{array} \quad \begin{array}{r} 18 \\ 13 \\ \hline 31 \end{array} \text{ balon}$$

Yanda verilen çözüme uygun problem yazalım.

SIVILARI ÖLÇELİM VE KARŞILAŞTIRALIM

■ Su, süt, zeytinyağı, meyve suyu, sirke gibi maddelere **sıvı maddeler** denir.

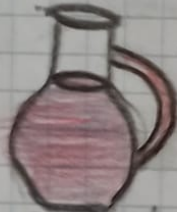
■ Sıvı maddeleri bardak, sürahi, kaşık, kepçe, kova, fincan gibi kaplarla ölçeriz.

■ Bu ölçümler **standart olmayan** ölçümler olduğu için farklılık gösterir.

Sıvıları Ölçmede Kullandığımız Kaplar

Kova

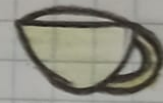
Sürahi

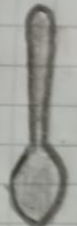
Su bardağı

Kepçe

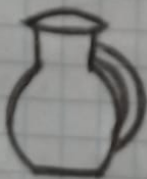

Fincan

Çorba kaşığı

■ Sıvıları ölçmede kullandığımız kapların darlığı ve yüksekliği aldığı sıvı miktarını belirler. Daha çok yer kaplayan kaplar **daha fazla** sıvı alır.

Kova sürahi'den daha fazla yer kapladığı için daha fazla sıvı alır.

■ Sivileri ölçtüğümüz kapların darlığı ② veya genişliği sıvı seviyesinin **yüksekliğini** belirler.

İçinde aynı miktar da sıvı olan yandaki kapları inceleyelim.

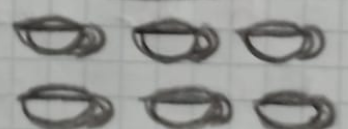
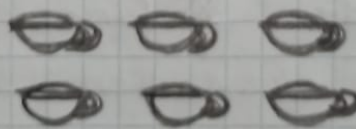
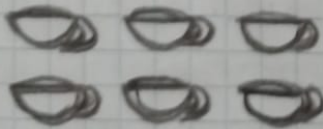
■ Kovanın genişliği diğer kaplardan daha fazla olduğu için su seviyesi **en az** olan kovadır.

■ Bardağın genişliği diğer kaplardan daha az olduğu için su seviyesi **en yüksek** olan bardaktır.

Örnek Sıvı Ölçme Problemleri

Yandaki kavanoz 6 fincan su alıyor. Buna göre 3 kavanoz kaç fincan ile dolar?

6

+

6

+

6

3 kavanoz 18 fincan su ile dolar.

SIVI ÖLÇME PROBLEMLERİ

1- Bir fincan 10 kaşık süt ile doluyor. Buna göre 4 fincanda toplam kaç kaşık süt vardır?

2- Bir tencere çorbadan 5 kase çorba çıkıyor. Buna göre 5 tencere çorbadan kaç kase çorba çıkar?

3- Bir demlikten 8 bardak çay çıkıyor. Buna göre 3 demlikten kaç bardak çay çıkar?

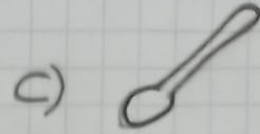
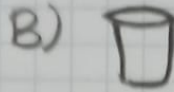

4- Bir kepçe çorbadan 4 kaşık çorba çıkıyor. 3 kepçe çorba içen Hira Nur kaç kaşık çorba içmiş olur?

5- Bir cezveden 5 fincan kahve çıkıyor. Buna göre 4 cezveden kaç fincan kahve çıkar?

6- Bir şişe 6 bardak meyve suyu alıyor. Buna göre 3 şişeden kaç bardak meyve suyu çıkar?

7- Aşağıdakilerden hangisi daha az ⁴
sıvı alır?

8-

Yandaki kaplardaki
sıvılar için aşağıdaki-
lerden hangisi yanlıştır?

A) İki kabin sıvı miktarı eşittir.

B) Sürahide daha az sıvı vardır.

C) Damacanada daha fazla sıvı vardır.

9- Annesi bebeğin biberonuna 4 bardak
süt koyuyor. 5 gün içeceği süt için kaç
bardak süt gerekir?

A) 15

B) 20

C) 25

10- Yandaki kova aşağı-
dakilerden hangisi ile daha
çabuk dolar?

A) Fincan

B) Sürahi

C) Kase

11-

Su bardağı

Kepçe

Tencere

Yukarıdaki kaplarla ilgili aşağıdakiler-
den hangisi doğrudur?

A) Su bardağı kepten daha az sıvı alır.

B) En fazla sıvı alan kap tenceredir.

C) En az sıvı alan kap su bardağıdır.

GEOMETRİK ŞEKİLLERİ SINIFLANDIRALIM

1

♥ Geometrik şekiller kenar ve köşe sayısına göre isimlendirilir.

♥ Bir şekli sınırlayan çizgilerin her birine **kenar** denir.

♥ Bir geometrik şekilde kenarların birleştiği noktalara **köşe** denir.

♥ Geometrik şekillerde kenar sayısı köşe sayısına eşittir.

KARE

Karenin 4 kenarı,

4 köşesi vardır.

Tüm kenar uzunlukları birbirine eşittir.

DİKDÖRTGEN

Dikdörtgenin,

4 kenarı, 4 köşesi vardır. Karşılıklı kenarları-

nın uzunlukları

birbirine eşittir.

ÜÇGEN

Üçgenin 3 kenarı,

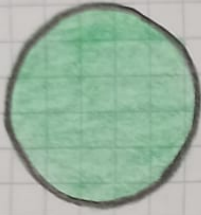
3 köşesi vardır.

ÇEMBER

Çember içi **boş** yuvarlak bir şekildir. Çemberin kenarı ve köşesi **yoktur**.

DAİRE

Daire içi **dolu** yuvarlak bir şekildir. Dairenin kenarı ve köşesi **yoktur**. Kapladığı alan vardır.

1. Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle dolduralım.

a. 3 kenarı ve 3 köşesi olan şekil ----- dir.

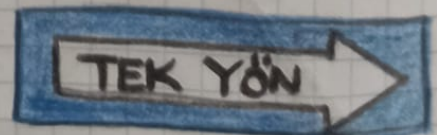
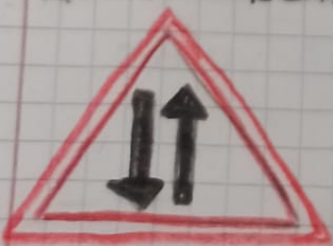
b. ----- nin 4 kenarının uzunluğu birbirine eşittir.

c. Dikdörtgenin 4 ----- ve 4 ----- vardır.

d. Kenarı ve köşesi olmayan yuvarlak şekil ----- dir.

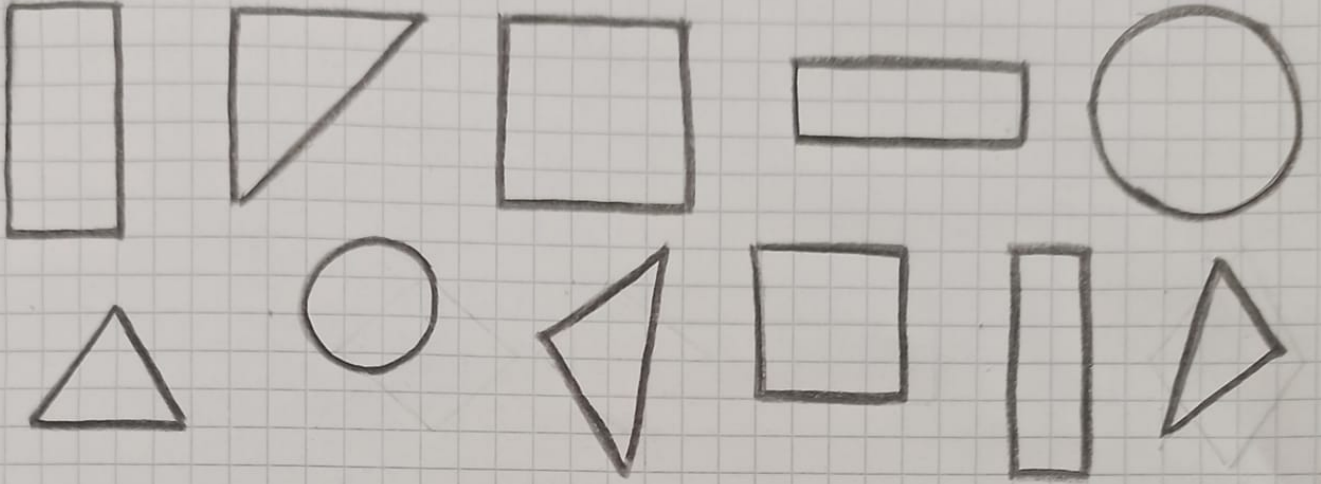
e. ----- kenarı ve köşesi olmayan ancak alanı olan şekildir.

2. Aşağıdaki nesnelerin hangi geometrik şekle benzediğini altlarına yazalım.

3- Aşağıdaki geometrik şekillerden 3
üç kenarı olanları **kırmızıya**, dört kenarı
olanları **maviye**, kenarı olmayanları **yeşile**
boyayalım.

4-

Yandaki şekil kenar sayısı
bakımından aşağıdakilerden
hangisine benzer?

A) Çember

B) Dikdörtgen

C) Üçgen

5-

Yandaki daire için aşağıdakiler-
den hangisi söylenemez?

A) Kenarı yoktur.

B) Alanı vardır.

C) 3 köşesi vardır.

6- Aşağıdakilerden hangisi kare ve dik-
dörtgenin ortak özelliği değildir?

A) Kenar sayıları

B) Kenar uzunlukları

C) Köşe sayıları

YAPILAR OLUŞTURALIM

Geometrik őkilleri kullanarak geometrik yapılar oluőturalabiliriz.

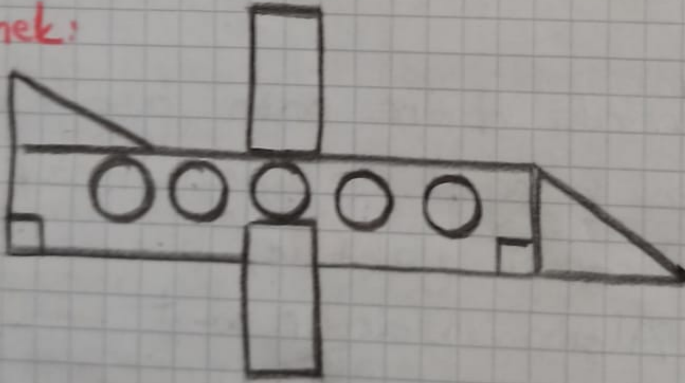
Geometrik yapıları oluőtururken kare, egen, dikdörtgen, çember ve daireden yararlanabiliriz.

rnek:

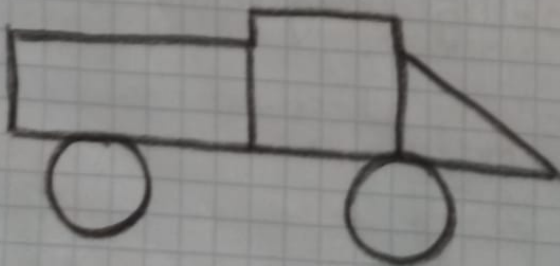
Şeklin Adı	Sayısı
Kare	4
egen	1
Dikdörtgen	1
ember	1

rnek:

Şeklin Adı	Sayısı
Kare	2
Dikdörtgen	3
ember	5
egen	2

rnek:

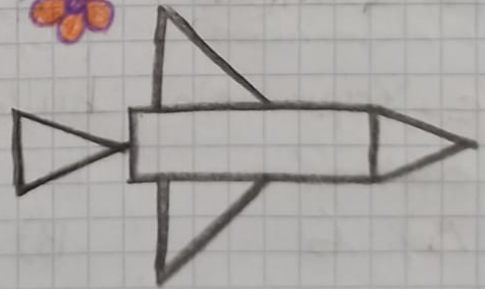
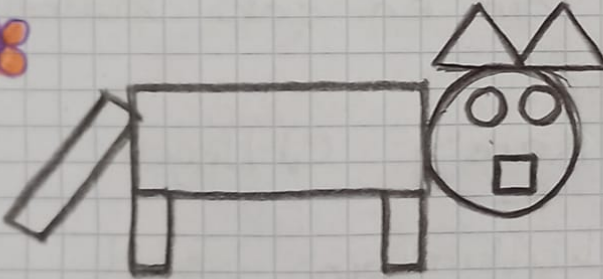
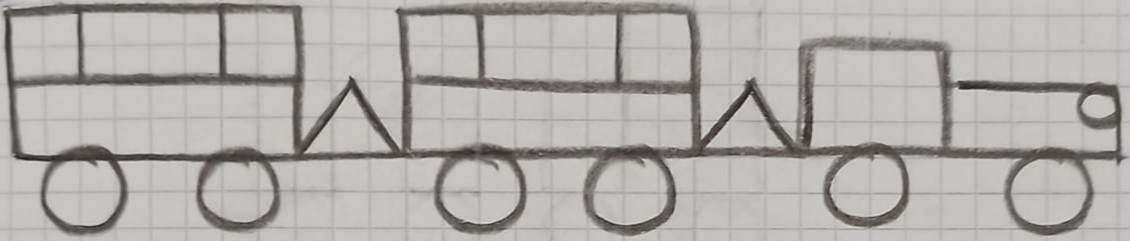
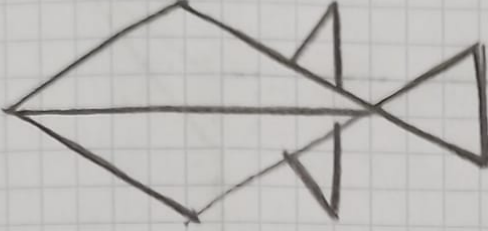
Şeklin Adı	Sayısı
Kare	1
Dikdörtgen	1
egen	1
Çember	2

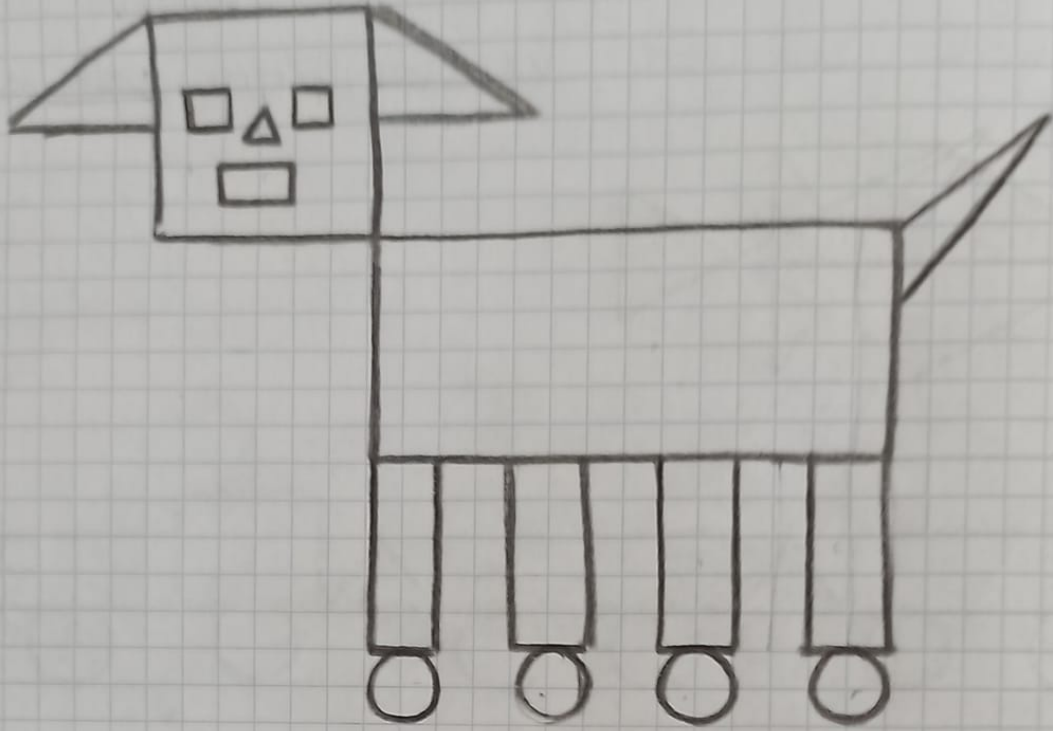
ÇALIŞMA SAYFASI

~2~

1. Aşağıda verilen yapılar için kullanılan geometrik şekilleri ve sayılarını belirtelim.

2.

a- Yukarıdaki yapı için en çok kullanılan şekil hangisidir?

- A) Dikdörtgen B) Kare C) Üçgen

b- Yapıda en az kullanılan şekil hangisidir?

- A) Çember B) Üçgen C) Kare

c- Yapı için kullanılan dikdörtgen sayısı kaçtır?

- A) 6 B) 7 C) 8

d- Yapı için kullanılan kare sayısının bir düzine fazlası kaçtır?

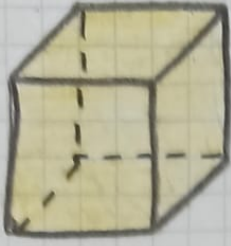
- A) 13 B) 14 C) 15

e- Yapı için kullanılan çember sayısı kaçtır?

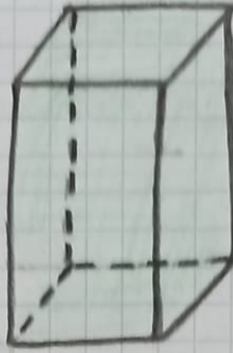
- A) 3 B) 4 C) 5

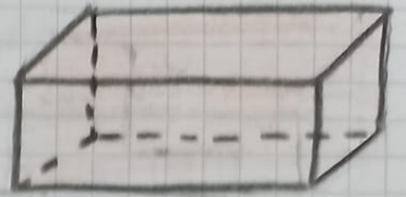
GEOMETRİK CİSİMLERİ ÖĞRENELİM ¹

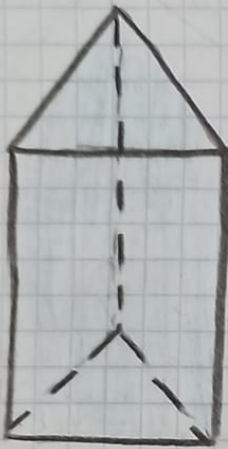
1- Küp

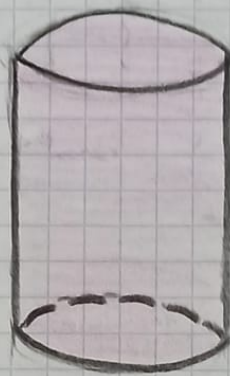
2- Kare Prizma

3- Dikdörtgen Prizma

4- Üçgen Prizma

5- Silindir

6- Küre

♥ Küp, kare prizma, dikdörtgen prizma ve üçgen prizmanın yüzeyleri **düz**dür.

♥ Silindir ve kürenin yüzeyi **eğri**dir.

♥ Geometrik cisimler günlük hayatımızda kullandığımız pek çok nesneye benzer.

Küp → Zar

Kare prizma → Buzdolabı, şurup kutusu

Dikdörtgen prizma → Kibrit kutusu

Silindir → Pil

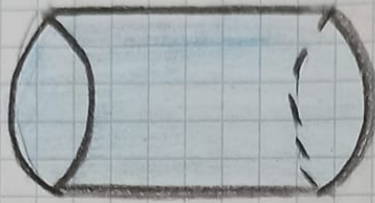
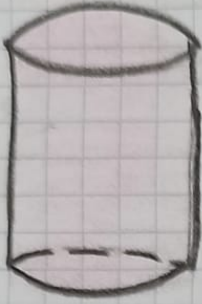
Küre → Top, bilye

Üçgen prizma → Kamp çadırı

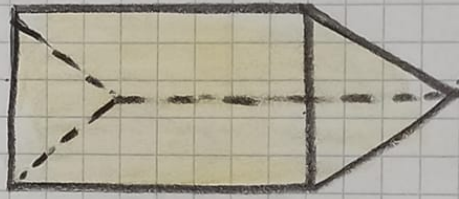
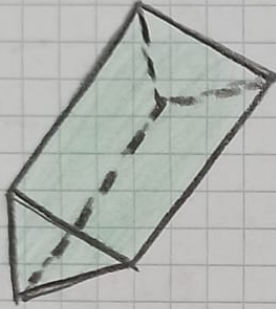
YER, KONUM VE BÜYÜKLÜK

2

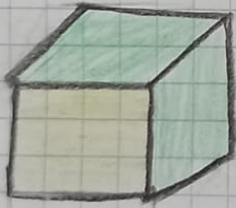
Bir geometrik cismin ya da şeklin yönü, büyüklüğü ve konumu değiştiğinde özellikleri değişmez.

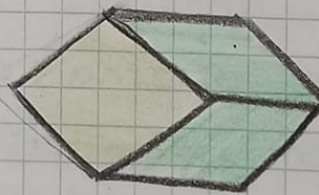
Bu cisimlerin ikisi de silindirdir.

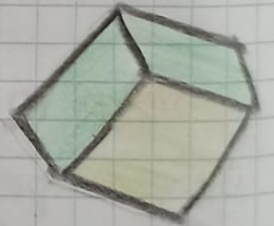
Bu cisimlerin ikisi de üçgen prizmadır.

1.

2.

3.

■ 1. cisim 2. duruma getirilirse **bü-**
yüklüğü **değişmez.**

■ 2. cisim 3. duruma getirilirse **özel-**
likleri **değişmez.**

■ Üç cisim de birbirinin **aynısıdır.**

YER, YÖN VE HAREKET

3.

* Bir varlığın yerini (konumunu) anlatırken yer ve yön bildiren ifadeleri kullanırız.

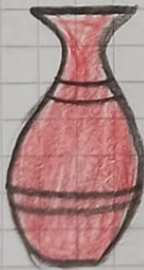
Yer ve Yön Bildiren İfadeler

- Sağında
- Önünde
- Altında
- Karşısında
- Solunda
- Arkasında
- Üstünde
- Arasında

* Şekillerin ve cisimlerin konumlarını diğer şekillere göre belirtebiliriz.

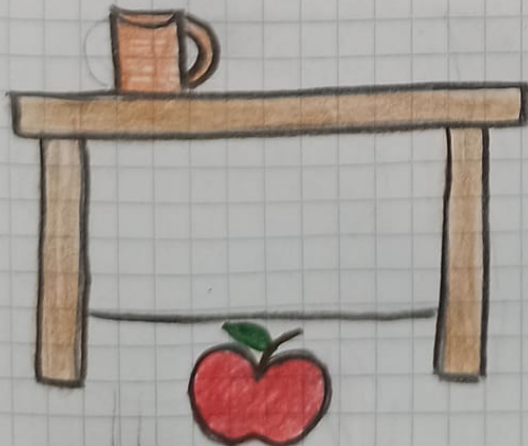

- ♥ Araba ağacın **arkasında**dır.
- ♥ Ağaç arabanın **önünde**dir.

- ♥ Kırmızı vazo, sarı vazo ile mavi vazanın **arasında**dır.

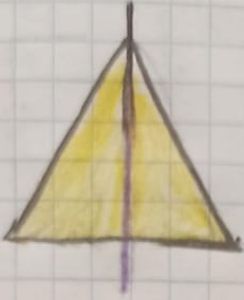
- ♥ Mavi vazo, kırmızı vazanın **solunda**dır.
- ♥ Sarı vazo, kırmızı vazanın **sağında**dır.

- ♥ Bardak masanın **üstünde**dir.
- ♥ Elma masanın **altında**dır.

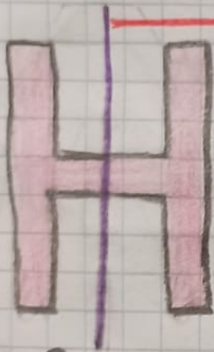
SİMETRİ

İki eş parçaya ayrılabilen her nesne ve şekil simetriktir. ~1~

Yandaki üçgen simetriktir.

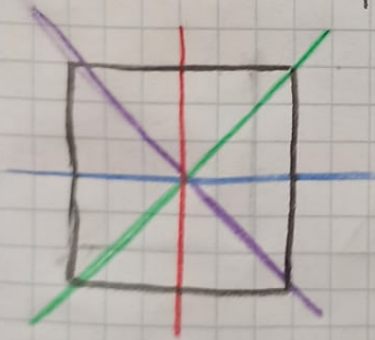
Nesne ve şekli iki eş parçaya ayıran çizgiye simetri çizgisi denir.

Simetri çizgisi

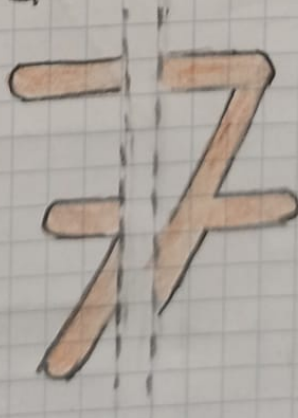
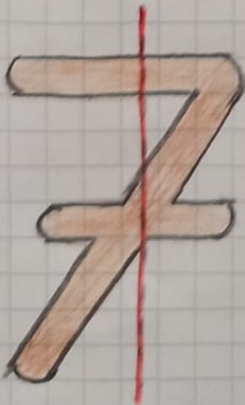
H harfi simetriktir.

Bazı simetrik şekiller birden fazla şekilde eş parçalara ayrılabilir.

Kare simetriktir.

Her nesne ve şekil simetrik olamaz.

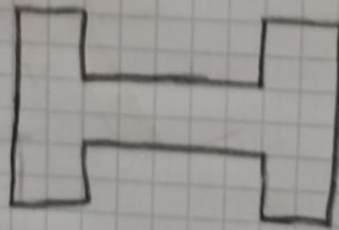
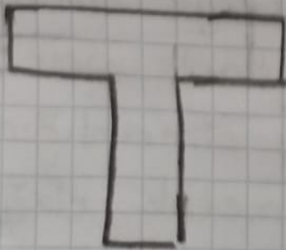
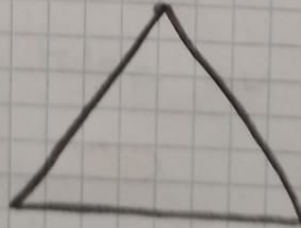
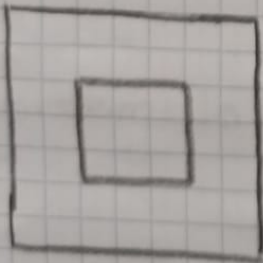
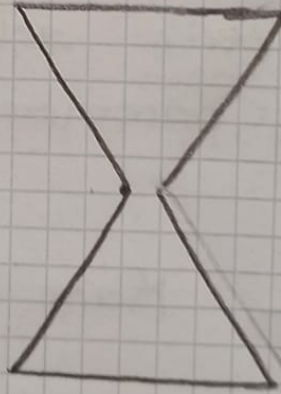
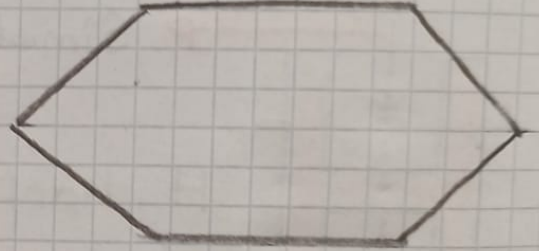
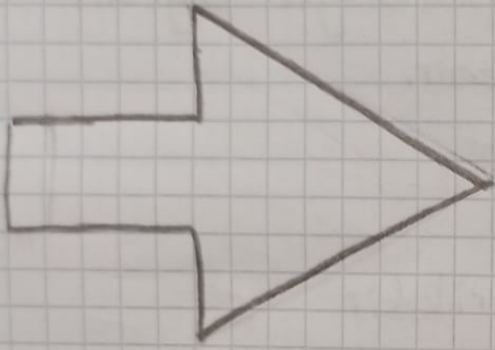
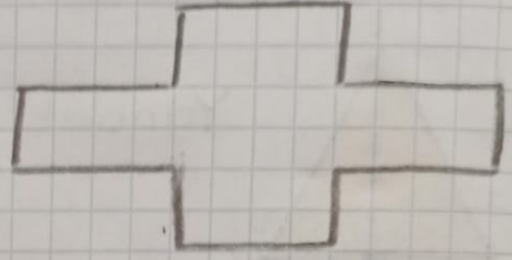
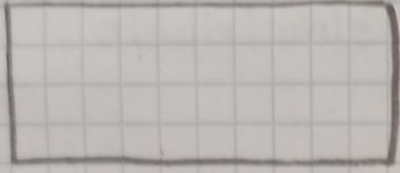

7 rakamı
ikiye bölündüğünde parçalar eş olmadığından simetrik değildir.

1. Aşağıda verilen şekilleri iki eş parçaya ayıralım.

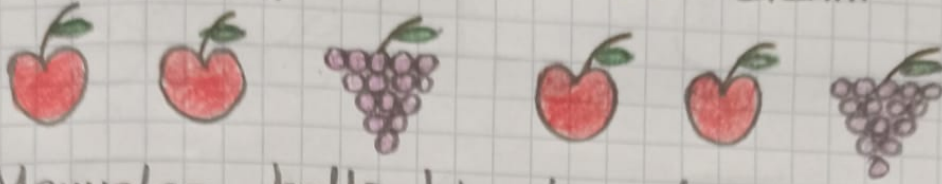
~2~

GEOMETRİK ÖRÜNTÜ

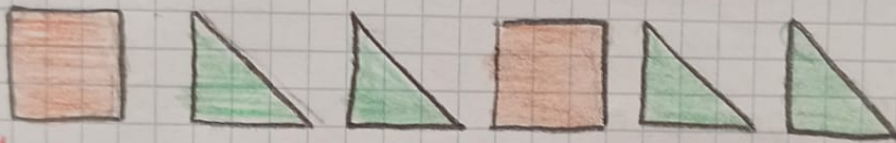
~3~

Belli bir kurala göre sıralanmış, şekil ya da sayılara **örüntü** denir.

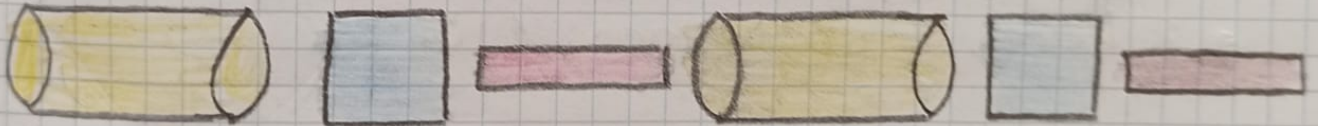

Meyveler belli bir kurala göre dizilmiştir.
Örüntünün Kuralı: 2 elma, 1 üzüm

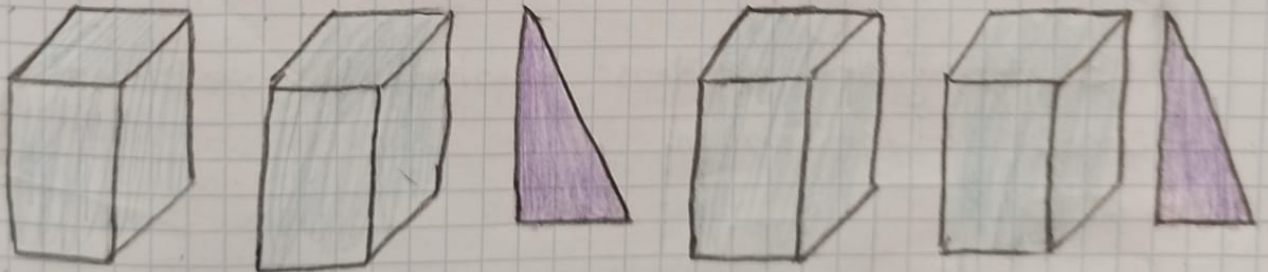
Geometrik cisimler ve şekillerin belli bir kurala göre sıralanmasına **geometrik örüntü** denir.

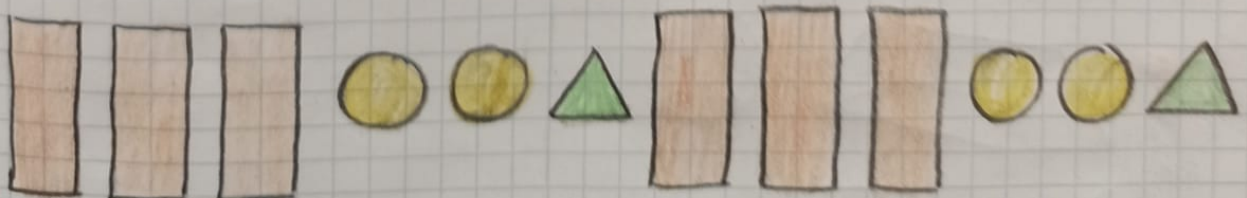
Örüntünün Kuralı: 1 kare, 2 üçgen

Örüntünün Kuralı: 1 silindirik, 1 kare, 1 dikdörtgen

Örüntünün Kuralı: 2 kare prizma, 1 üçgen

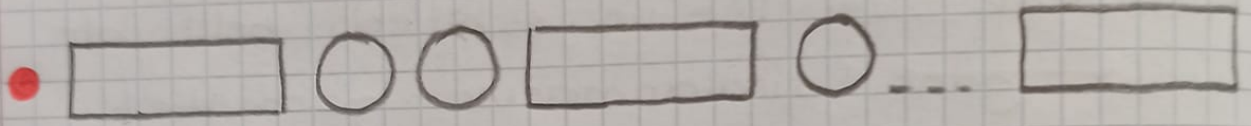
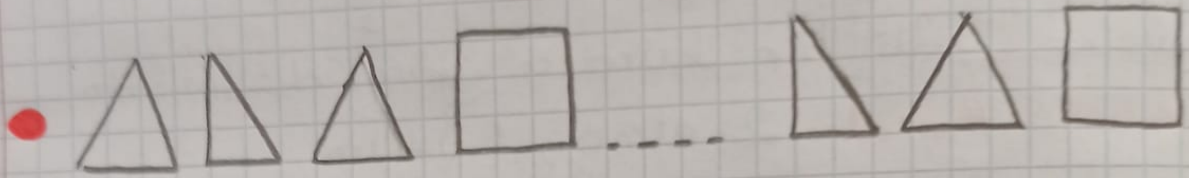
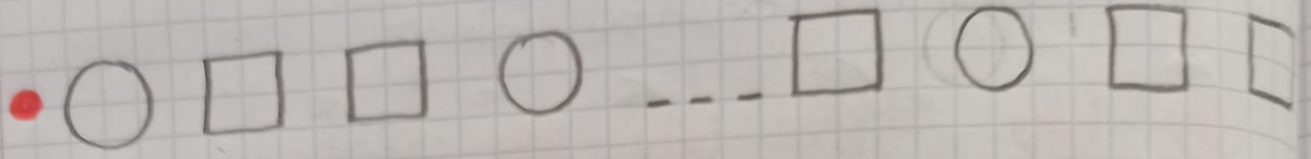

Örüntünün Kuralı: 3 dikdörtgen, 2 daire, 1 üçgen

~4~

1- Aşağıda verilen örüntülerdeki
eksik bırakılan yerleri tamamlayalım.

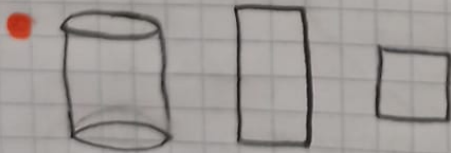
2- Aşağıda kuralı verilen örüntüleri
oluşturalım.

• 2 küp, 2 çember

• 3 kare, 1 dikdörtgen, 1 üçgen

• 1 silindir, 2 kare

3- Aşağıda verilen cisim ve şekillerle
örüntü oluşturulalım.

4. ÜNİTE

~1~

DOĞAL SAYILARDA ÇARPMA İŞLEMİ

Toplananları aynı olan toplama işleminin kısa yoluna **çarpma işlemi** denir.

Örnek:

1. kutu

2. kutu

3. kutu

4. kutu

5. kutu

2 lale

2 lale

2 lale

2 lale

2 lale

$$\underbrace{2 + 2 + 2 + 2 + 2}_{5 \text{ tane}} = 10$$

$$5 \times 2 = 10$$

Kutu Her kutuda
sayısı bulunan lale sayısı

Çarpma İşleminin Sembolü ve Terimleri

$$\begin{array}{r} 3 \\ \times 4 \\ \hline 12 \end{array}$$

3 → Çarpan
4 → Çarpan
12 → Çarpım

$$3 \times 4 = 12$$

3 → Çarpan
4 → Çarpan
12 → Çarpım

$\times$ → Çarpı işareti

$$3 \text{ tane } 4 = 12$$

$$3 \text{ defa } 4 = 12$$

$$3 \text{ kere } 4 = 12$$

$$3 \text{ çarpı } 4 = 12$$

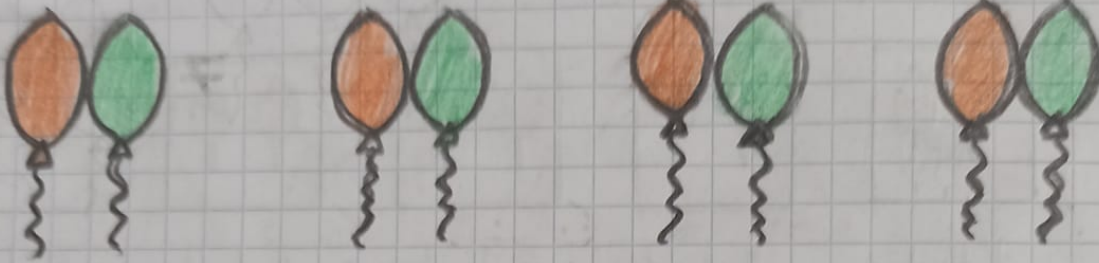
$$3 \times 4 = 12$$

TEKRARLI TOPLAMA İŞLEMİ YAPALIM

~2~

Örnek:

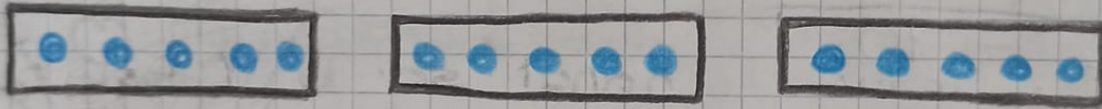

4 grup balon var.

Her grupta 2 balon var.

$$2 + 2 + 2 + 2 = 8 \text{ olur.}$$

4 tane 2'yi toplarız.

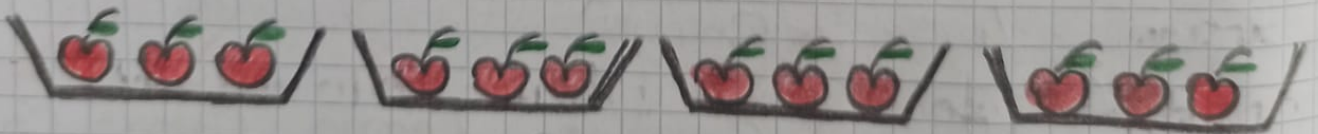

3 grup top var.

Her grupta 5 top var.

$$5 + 5 + 5 = 15 \text{ olur.}$$

3 tane 5'i toplarız.

4 tabak elma var.

Her tabakta 3 elma var.

$$3 + 3 + 3 + 3 = 12 \text{ olur.}$$

4 tane 3'ü toplarız.

ÇARPMA İŞLEMİNDE 1'İN ETKİSİ ~3~

Çarpma işleminde hangi sayıyı 1 ile çarparsak çarpalım sonuç yine aynı sayı olur.

Örnek:

$$4 \times 1 = 4$$

$$7 \times 1 = 7$$

$$9 \times 1 = 9$$

$$6 \times 1 = 6$$

Çarpma işleminde 1'in etkisi yoktur. Bu yüzden çarpma işleminde 1 rakamına etkisiz eleman denir.

ÇARPMA İŞLEMİNDE 0'IN (SIFIR) ETKİSİ

Çarpma işleminde hangi sayıyı 0 (sıfır) ile çarparsak çarpalım sonuç yine 0 (sıfır) olur.

Örnek:

$$2 \times 0 = 0$$

$$3 \times 0 = 0$$

$$8 \times 0 = 0$$

$$1 \times 0 = 0$$

Çarpma işleminde 0 (sıfır) ile sayıları çarptığımızda sonuç 0 (sıfır) olduğundan çarpma işleminde 0 (sıfır)'a yutan eleman denir.

♥ Çarpma İşleminde Çarpanların Yerini Değiştirme

Çarpma işleminde çarpanların yeri değişirse sonuç değişmez.

$$\begin{array}{r} 2 \\ \times 6 \\ \hline 12 \end{array} = \begin{array}{r} 6 \\ \times 2 \\ \hline 12 \end{array}$$

2 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

~4~

$2 \times 1 = 2$	→	İki kere bir iki
$2 \times 2 = 4$	→	İki kere iki dört
$2 \times 3 = 6$	→	İki kere üç altı
$2 \times 4 = 8$	→	İki kere dört sekiz
$2 \times 5 = 10$	→	İki kere beş on
$2 \times 6 = 12$	→	İki kere altı on iki
$2 \times 7 = 14$	→	İki kere yedi on dört
$2 \times 8 = 16$	→	İki kere sekiz on altı
$2 \times 9 = 18$	→	İki kere dokuz on sekiz
$2 \times 10 = 20$	→	İki kere on yirmi

$\begin{array}{r} 2 \\ \times 2 \\ \hline 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 6 \\ \hline 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 9 \\ \hline 18 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 5 \\ \hline 10 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 1 \\ \hline 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 3 \\ \hline 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 7 \\ \hline 14 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 8 \\ \hline 16 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 4 \\ \hline 8 \end{array}$
--	---	---	---	--	--	---	---	--

3 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

$3 \times 1 = 3$	→	Üç kere bir üç
$3 \times 2 = 6$	→	Üç kere iki altı
$3 \times 3 = 9$	→	Üç kere üç dokuz
$3 \times 4 = 12$	→	Üç kere dört on iki
$3 \times 5 = 15$	→	Üç kere beş on beş
$3 \times 6 = 18$	→	Üç kere altı on sekiz
$3 \times 7 = 21$	→	Üç kere yedi yirmi bir
$3 \times 8 = 24$	→	Üç kere sekiz yirmi dört
$3 \times 9 = 27$	→	Üç kere dokuz yirmi yedi
$3 \times 10 = 30$	→	Üç kere on otuz

$\begin{array}{r} 3 \\ \times 6 \\ \hline 18 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 5 \\ \hline 15 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 1 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 8 \\ \hline 24 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 4 \\ \hline 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 3 \\ \hline 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 7 \\ \hline 21 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 2 \\ \hline 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 9 \\ \hline 27 \end{array}$
---	---	--	---	---	--	---	--	---

4 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

~5~

$4 \times 1 = 4$	→	Dört kere bir dört
$4 \times 2 = 8$	→	Dört kere iki sekiz
$4 \times 3 = 12$	→	Dört kere üç on iki
$4 \times 4 = 16$	→	Dört kere dört on altı
$4 \times 5 = 20$	→	Dört kere beş yirmi
$4 \times 6 = 24$	→	Dört kere altı yirmi dört
$4 \times 7 = 28$	→	Dört kere yedi yirmi sekiz
$4 \times 8 = 32$	→	Dört kere sekiz otuz iki
$4 \times 9 = 36$	→	Dört kere dokuz otuz altı
$4 \times 10 = 40$	→	Dört kere on kırk

4	4	4	4	4	4	4	4	4
4	7	5	1	9	2	8	6	3
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
16	28	20	4	36	8	32	24	12

5 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

$5 \times 1 = 5$	→	Beş kere bir beş
$5 \times 2 = 10$	→	Beş kere iki on
$5 \times 3 = 15$	→	Beş kere üç on beş
$5 \times 4 = 20$	→	Beş kere dört yirmi
$5 \times 5 = 25$	→	Beş kere beş yirmi beş
$5 \times 6 = 30$	→	Beş kere altı otuz
$5 \times 7 = 35$	→	Beş kere yedi otuz beş
$5 \times 8 = 40$	→	Beş kere sekiz kırk
$5 \times 9 = 45$	→	Beş kere dokuz kırk beş
$5 \times 10 = 50$	→	Beş kere on elli

5	5	5	5	5	5	5	5	5
2	8	6	4	1	5	3	9	7
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
10	40	30	20	5	25	15	45	35

ÇARPMA İŞLEMİ PROBLEMLERİ ~6~

1- Tanesi 1 lira olan şekerlerin 7 tanesi kaç lira olur?

2- Bir kolide 8 yumurta vardır. 3 kolide kaç yumurta olur?

3- 1 günde 6 sayfa kitap okuyan Mustafa 4 günde kaç sayfa okur?

4- Müge bakkaldan tanesi 2 liradan 8 tane balon alırsa kaç lira öder?

5- 1 paket süt 5 liradır. 7 paket süt almak için kaç lira gerekir?

6- Perihan teyzenin 3 tane ineği var. Perihan teyze her ineğinden 5 kova süt sağdı. Kaç kova sütü oldu?

7- Bir sınıfta 9 sıra vardır. Sıralarda 2 kişi oturduğuna göre bu sınıfta kaç kişi vardır?

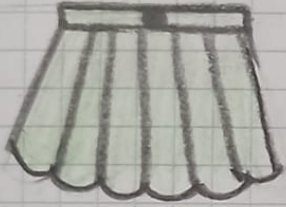
8-

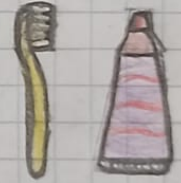
Bir çiftlikte 7 tane ~7~ tavşan vardır. Çiftlikteki tüm tavşanların ayak sayıları toplamı kaçtır?

9- Tanesi 3 lira olan meyve suyunun 6 tanesi kaç lira olur?

10- 1 günde 2 etek diken terzi 1 haftada kaç etek diker?

11- 1 günde 3 kere dişlerini fırçalayan Nisa 1 haftada kaç kez fırçalamış olur?

12- 5 koyunun ayak sayıları toplamı kaç olur?

13- Bir kümeste 8 tavuk vardır. Her biri 5 tane yumurta yumurtladığına göre kümeste kaç yumurta olur?

14- Bir vazoda 6 çiçek vardır. 4 vazoda kaç çiçek olur?

İKİ İŞLEMLİ PROBLEMLER

~ 8 ~

1- Mine'nin 7 tane kalemı vardır. Osman'in kalemı Mine'nin kalemıının 2 katıdır. Buna göre ikisinin toplam kalem sayısı kaç olur?

$$\begin{array}{r} 7 \rightarrow \text{Mine'nin kalemı} \\ \times 2 \rightarrow 2 \text{ katı dediği için 2 ile çarpılır.} \\ \hline 14 \rightarrow \text{Osman'in kalemı} \end{array}$$

$$14 + 7 = \boxed{21} \rightarrow \text{ikisinin toplam kalemı}$$

2- Fatih 8 yaşındadır. Babası Fatih'in yaşının 4 katı olduğuna göre ikisinin yaşları toplamı kaçtır?

3- Tanesi 4 lira olan yumurtalardan 8 tane aldık. Yumurtaların 6 tanesini kullandığımıza göre kaç yumurtamız kaldı?

4- Simay'in 35 cevizı vardır. 9 gün boyunca 3 ceviz yerse kaç cevizı kalır?

5- Bir bakkal 5 kiloluk 6 çuval un almıştır. Unların 18 kilosunu sattığına göre kaç kilo unu kalmıştır?

6- Hira'nın 8 silgisi vardır. Rabiya'nın silgileri Hira'nın silgilerinin 3 katından 7 eksik olduğuna göre Rabiya'nın kaç silgisi vardır?

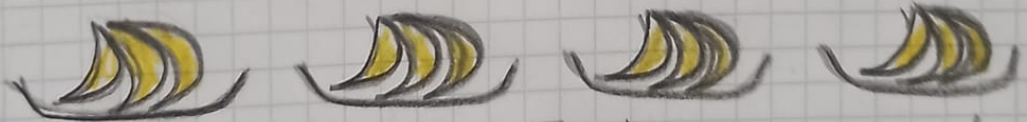
7- İrmak tanesi 5 liradan 4 ekmek almıştır. Satıcıya 50 lira verdiğine göre kaç lira geri almalıdır?

8- İsmail'in 6 lirası vardır. Ablasının parası İsmail'in parasının 3 katı olduğuna göre İsmail'in paraları toplamı kaç olur?

9- Bir garajdaki 9 arabanın teker sayıları toplamının 15 eksigi kaç olur?

10.

Tabaklardaki muzların 7 tanesi yersek kaç muz kalır?

11- 8 katlı apartmanın her katında 4 daire vardır. Bu dairelerin 25 tanesi dolu olduğuna göre kaç daire boştur?

ÇARPMA İŞLEMİ PROBLEMLERİ

-1-

1. Elmanın kilosu 4 liradır. 6 kilo elma kaç lira olur?

2. Günde 2 yumurta yiyen Mustafa 8 günde kaç yumurta yer?

3. Bir günde 5 bardak su içen Alp Buğra 5 günde kaç bardak su içer?

4. Okulumuz 4 katlıdır. Her katta 9 sınıf olduğuna göre okulumuzda kaç sınıf vardır?

5. Bilge tanesi 6 lira olan kitaplardan 3 tane alırsa kaç lira öder?

6. Sınıf kitaplığımızda 3 raf vardır. Her rafta 8 kitap olduğuna göre kitaplığımızda kaç kitap vardır?

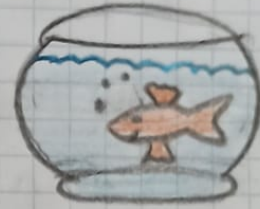
7. Bir ailekli pasta için 8 ailek kullanırsa 5 pasta için kaç ailek kullanılır?

8. 7 arabanın kaç tekeri vardır?

9- Sinema bileti 9 liradir. 4 kiřilik bir -2- aile sinema bileti alirsa kař lira 6der?

10- Meral günde 4 bardak sût içmektedir. Buna göre 1 haftada kař bardak sût içer?

11- Ender'in 5 akvaryumu vardır. Her akvaryumda 6 balık olduğuna göre, Ender'in kaç balığı vardır?

12- Berrin günde 8 saat uyuyor. Berrin 5 günde kař saat uyur?

13- Bir aiftlikteki 7 koyunun ayak sayıları toplamı kaçtır?

14- Benim 3 köpeğim var. Her birine 5 kemik verdim. Köpeklerime kař kemik verdim?

15- Her gün kahvaltıda 8 zeytin yiyen Sibel 4 günde kař zeytin yer?

16- Bir günde 2 saat spor yapan Taner bir haftada kař saat spor yapar?

17. Bir tabakta 5 kurabiye vardır.
9 tabakta kaç kurabiye olur?

18. Nimet çayına 3 şeker atıyor. Nimet
6 bardak çay içince kaç şeker kullanır?

19. Bir yoncanın 4 yaprağı vardır. 5 yonca-
nın kaç yaprağı olur?

20. Bir kümeste 8 tavuk vardır. Tavukla-
rın ayak sayıları toplamı kaçtır?

21. Cengiz tanesi 7 lira
olan toplardan 5 tane
alırca kaç lira öder?

22. Sarıkız günde 9 litre süt veriyor. Sarıkız
4 günde kaç litre süt verir?

23. Esin'in kumbarasında 9 tane 1 lira
olduğuna göre Esin'in kaç lirası vardır?

24. Bir pakette 8 şeker vardır. 5 pakette
kaç şeker olur?

25. Zehra 1 günde 7 sayfa kitap okuyor.
Zehra 4 günde kaç sayfa kitap okur?

İKİ İŞLEMLİ PROBLEMLER

4-

1. Emine 8 yaşındadır. Annesinin yaşı Emine'nin yaşının 5 katından 3 eksik olduğuna göre annesi kaç yaşındadır?

2. Bir sınıfta 9 erkek öğrenci vardır. Kızların sayısı erkeklerin sayısının 2 katından 4 eksik olduğuna göre bu sınıfta kaç kız vardır?

3-

8 lira

Portakaldan 4 kilo alan Gönül satıcıya 50 lira verdiğine göre kaç lira geri alır?

4. Bir kümesten her gün 5 yumurta alınıyor. Bir haftada alınan yumurta sayısının 25 fazlası kaç olur?

5. Müge'nin kumbarasında 6 tane 5 lira vardır. Ablosı Müge'ye 30 lira daha verirse kaç lirası olur?

6. Evrim'in 37 lirası vardır. Evrim'in 8 lira olan tokalardan 5 tane alabilmesi için kaç lira daha gerekir?

7. Babam marketten her birinin içinde 8 yumurta olan 4 koli yumurta almıştır. Yumurtaların 15 tanesini kullandık kaç yumurta kaldı?

8-

Bir sütçünün 5 inēi vardır. Her biri 6 litre sūt veriyor. Sütçü 17 litre sūtü sattı-
ğına göre kaç litre sūtü kalmıştır?

9. Gülay'ın 8 kafesi vardır. Kafeslerin her birinde 3 kuş bulunuyor. Gülay 5 tane daha kuş alırsa kaç kuş olur?

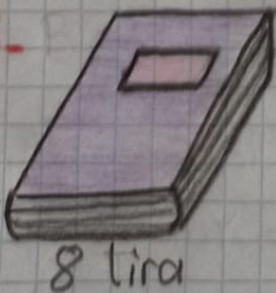

10. Nükhet 6 yaşındadır. Ablası-
nın yaşı Nükhet'in yaşının
2 katı olduğuna göre ikisinin
yaşları toplamı kaçtır?

11. Bir günde 5 bardak çay içen Aysun'un
bir haftada içtiği çayın 13 fazlası
kaç olur?

12. Bir sınıfta 9 sıra vardır. Sıralarda
3'er öğrenci oturduğuna göre bu sınıftaki
öğrencilerin 5 eksigi kaçtır?

13-

8 lira

Yandaki kitaplardan 4 tane
alan Bureu satıcıya 50 lira
veriyor. Kaç lira geri alır?

14- 7 balonun 3 katının 5 eksiği - 6-
kaç balon olur?

15- 4 kedinin 5 katının 13 fazlası kaç
kedi olur?

16- 8 simitin 4 katının 28 fazlası kaç
simit olur?

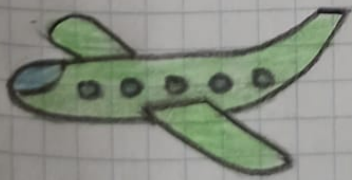
17- 9 cevizin 2 katının 8 eksiği kaç
ceviz olur?

18- 5 çileğin 8 katının 15 eksiği kaç
çilek olur?

19- 6 çantanın 4 katının 29 fazlası
kaç çanta olur?

20- 8 uçağın 3 katının 56 fazlası kaç
uçak olur?

21- 4 çiçeğin 7 katının
20 fazlası kaç çiçek olur?

22- 7 kalemin 5 katının 6 eksiği kaç
kalem olur?

23- 5 ekmeğin 5 katının 25 fazlası kaç
ekmek olur?

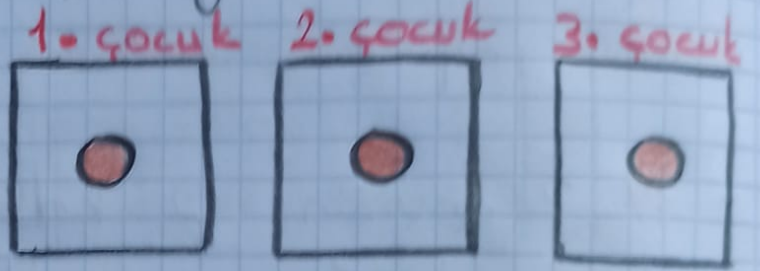
GRUPLAYALIM PAYLAŞTIRALIM

~1~

Bir çokluğu eşit şekilde paylaştırırken varlıkları gruplara eşit olarak dağıtırız.

Örnek: 12 top 3 çocuğa eşit olarak paylaştırılacaktır. Her çocuk kaç top alır? sorusunun çözümünü inceleyelim.

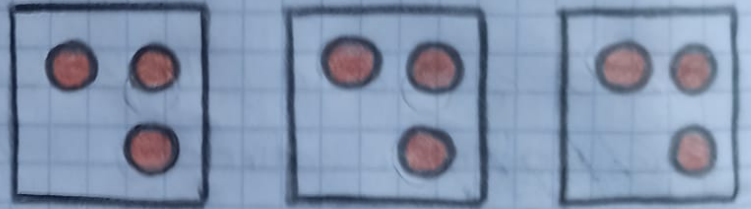
Önce 3 çocuğa birer top verelim.

Sonra birer top daha verelim.

Ardından birer top daha verelim.

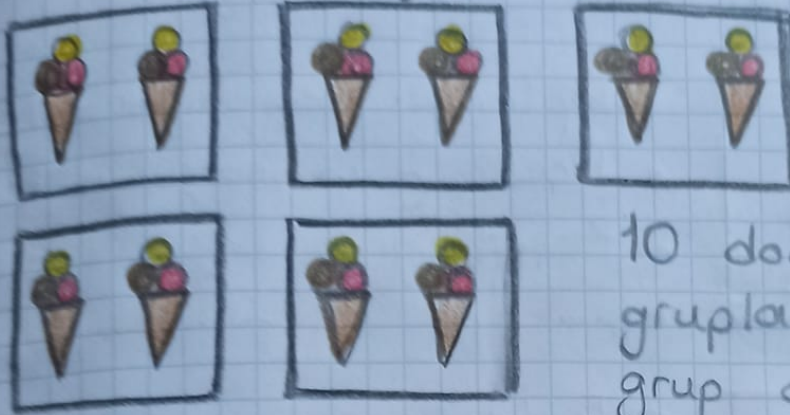
Son olarak kalan 3 topu da paylaştıralım.

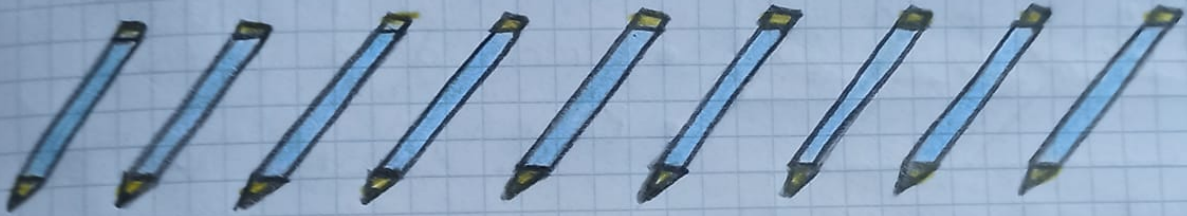
12 topu 3 çocuğa paylaştırdık.
Her çocuğa 4 top düştü.

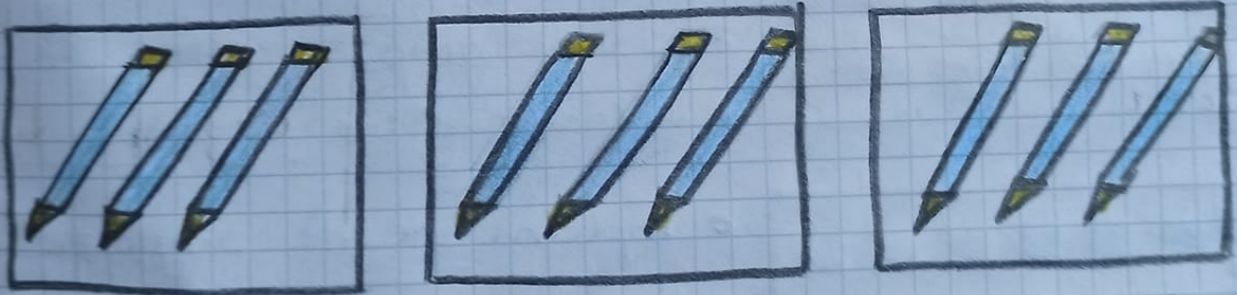
10 dondurmayı ikilerli gruplayalım.

10 dondurmayı 2'şerli
grupladığımızda 5
grup oluştu.

9 kalemi üçerli gruplayalım.

9 kalemi 3'lerli grupladığımızda 3
grup oluştu.

8 çiçeği ikilerli gruplayalım.

8 çiçeği 2'şerli grupladığımızda 4 grup oluştu.

ÇALIŞMA SAYFASI

~3~

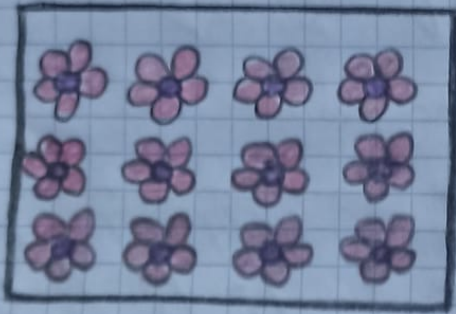
1. Verilen soruları görsellere göre örnekteki gibi cevaplayalım.

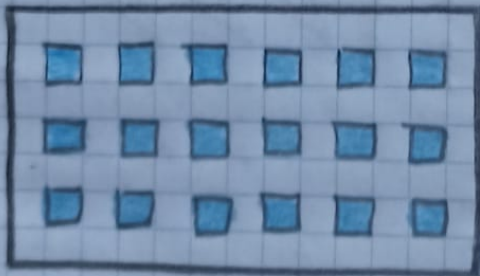
- Toplam nesne sayısı = 15
- Üçerli grup sayısı = 5
- Beşerli grup sayısı = 3

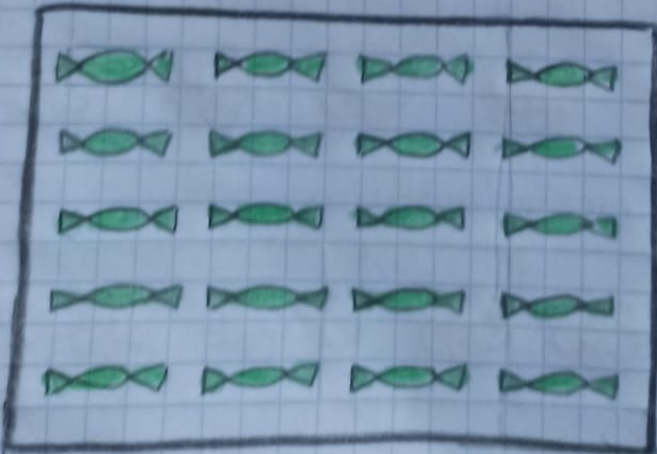
- Toplam nesne sayısı =
- İkişerli grup sayısı =
- Birerli grup sayısı =
- Beşerli grup sayısı =

- Toplam nesne sayısı =
- Üçerli grup sayısı =
- İkişerli grup sayısı =
- Dörtlerli grup sayısı =

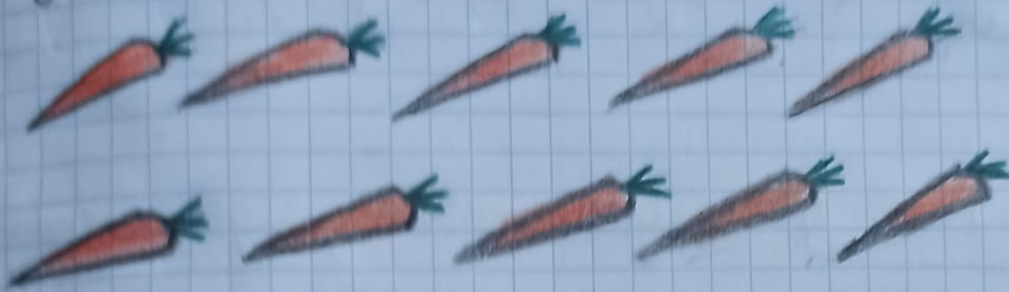
- Toplam nesne sayısı =
- İkişerli grup sayısı =
- Üçerli grup sayısı =
- Altışarlı grup sayısı =

- Toplam nesne sayısı =
- İkişerli grup sayısı =
- Beşerli grup sayısı =
- Dörtlerli grup sayısı =

ARDIŞIK ÇIKARMA İŞLEMİ YAPARAK ~ 4 ~ PAYLAŞTIRALIM

Örnek: 10 havucu 2 kişiye eşit olarak paylaştıralım.

$$10 - 2 = 8 \rightarrow 1. \text{ işlem}$$

$$8 - 2 = 6 \rightarrow 2. \text{ işlem}$$

$$6 - 2 = 4 \rightarrow 3. \text{ işlem}$$

$$4 - 2 = 2 \rightarrow 4. \text{ işlem}$$

$$2 - 2 = 0 \rightarrow 5. \text{ işlem}$$

5 defa çıkarma yaptığım için her bir kişiye 5 havuç düşer.

$$\begin{array}{r} 10 \\ - 2 \\ \hline 8 \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 8 \\ - 2 \\ \hline 6 \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 6 \\ - 2 \\ \hline 4 \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 4 \\ - 2 \\ \hline 2 \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 2 \\ - 2 \\ \hline 0 \end{array}$$

♥ Nesne topluluğundan belli bir nesne sayısı ardışık olarak çıkarılırsa grup sayısı bulunur. Bu nesnelerin kaç kişiye paylaştırıldığını ya da bölündüğünü gösterir.

ÇALIŞMA SAYFASI

~5~

1. Aşağıda verilen nesne gruplarını ardışık çıkarma işlemi yaparak paylaştıralım.

a- 18 çileği 3 kişiye eşit paylaştıralım.

b- 16 armutu 4 kişiye eşit paylaştıralım.

c- 20 eriği 5 kişiye eşit paylaştıralım.

d- 12 mısırı 2 kişiye eşit paylaştıralım.

e- 15 yumurtayı 3 kişiye eşit paylaştıralım.

f- 14 kitabı 7 kişiye eşit paylaştıralım.

g- 10 kurabiyeği 2 kişiye eşit paylaştıralım.

h- 21 elmayı 3 kişiye eşit paylaştıralım.

BÖLME İŞLEMİNİ ÖĞRENELİM

1

Eşit paylaştırma yapmak, bölme işlemi yapmak demektir. Ardışık çıkarma işleminin kısa yolu **bölme işlemidir**.

Örnek: 12 elmayı 2 çocuğa eşit olarak paylaştıralım.

♥ Her çocuğa eşit sayıda elma vermek için 12'yi 2'ye böleriz.

$$\begin{array}{r|l} 12 & 2 \rightarrow \text{Çocuk sayısı} \\ -12 & 6 \rightarrow \text{Her çocuğa düşen elma sayısı} \\ \hline 00 & \end{array}$$

← Elma sayısı

↳ Geriye kalan elma sayısı

♥ 12'nin içinde 2, 6 kere vardır.
6 tane 2 12 eder.

- 12 - 2 = 10 → 1. paylaştırma
- 10 - 2 = 8 → 2. paylaştırma
- 8 - 2 = 6 → 3. paylaştırma
- 6 - 2 = 4 → 4. paylaştırma
- 4 - 2 = 2 → 5. paylaştırma
- 2 - 2 = 0 → 6. paylaştırma

BÖLME İŞLEMİNİN TERİMLERİ 2

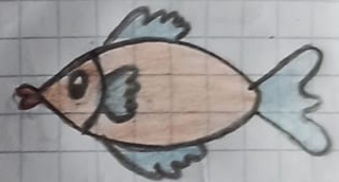
$\div$, $|$ Bölme işleminin işaretleridir.

$$\begin{array}{r} 12 \overline{) 24} \\ \underline{12} \\ 00 \end{array}$$

Bölünen $\leftarrow$ 12 $\rightarrow$ Bölen 2
12 $\rightarrow$ Bölüm 6
00 $\rightarrow$ Kalan

$$12 \div 2 = 6$$

Bölünen $\leftarrow$ 12 $\rightarrow$ Bölüm 6
 $\downarrow$
Bölen

$$\begin{array}{r} 15 \overline{) 75} \\ \underline{15} \\ 00 \end{array}$$

Bölünen $\rightarrow$ 15
Bölen $\rightarrow$ 3
Bölüm $\rightarrow$ 5
Kalan $\rightarrow$ 0

$$\begin{array}{r} 16 \overline{) 64} \\ \underline{16} \\ 00 \end{array}$$

Bölünen $\rightarrow$ 16
Bölen $\rightarrow$ 4
Bölüm $\rightarrow$ 4
Kalan $\rightarrow$ 0

$$\begin{array}{r} 21 \overline{) 147} \\ \underline{21} \\ 00 \end{array}$$

Bölünen $\rightarrow$ 21
Bölen $\rightarrow$ 3
Bölüm $\rightarrow$ 7
Kalan $\rightarrow$ 0

1. Aşağıda verilen bölme işlemlerini yapalım.

$$8 \overline{) 2}$$

$$20 \overline{) 5}$$

$$16 \overline{) 2}$$

$$10 \overline{) 5}$$

$$24 \overline{) 3}$$

$$36 \overline{) 4}$$

2. Aşağıdaki bölme işlemlerini yaparak terimlerini yazalım.

$\begin{array}{r} \uparrow \\ 18 \overline{) 3} \end{array}$ <p>→</p> <p>→</p> <p>→</p>	$\begin{array}{r} \uparrow \\ 32 \overline{) 4} \end{array}$ <p>→</p> <p>→</p> <p>→</p>
$\begin{array}{r} \uparrow \\ 30 \overline{) 5} \end{array}$ <p>→</p> <p>→</p> <p>→</p>	$\begin{array}{r} \uparrow \\ 12 \overline{) 3} \end{array}$ <p>→</p> <p>→</p> <p>→</p>

3. Aşağıdaki bölme işlemlerini yaparak terimlerini yazalım.

$$40 \overline{) 5}$$

Bölünen =

Bölen =

Bölüm =

Kalan =

$$28 \overline{) 4}$$

Bölünen =

Bölen =

Bölüm =

Kalan =

■ Bir Sayının 1'e Bölümü

Bir sayıyı 1'e bölersek sayının kendisi çıkar.

Bölme işleminde bölen sayı 1 ise bölüm, bölünen sayıya eşit olur.

Örnek:

$$\begin{array}{r} 15 \overline{) 15} \\ \underline{-15} \\ 00 \end{array}$$

Bölen sayı 1 olduğundan bölüm ile bölünen sayı aynıdır.

$$\underline{8} \div 1 = \underline{8}$$

■ Bir Sayının Kendisine Bölümü

Bir sayıyı kendisine bölersek sonuç 1 çıkar.

Bölme işleminde bölünen sayı ile bölen sayı eşitse bölüm 1 olur.

Örnek:

$$\begin{array}{r} 16 \overline{) 16} \\ \underline{-16} \\ 00 \end{array}$$

Bölünen sayı ile bölen sayı eşit olduğundan bölüm 1 olur.

$$\underline{20} \div \underline{20} = \boxed{1}$$

$$\text{Bölünen} = 20$$

$$\text{Bölen} = 20$$

$$\text{Bölüm} = 1$$

BÖLME İŞLEMİ

~1~

1. Aşağıda verilen çıkarma işlemlerine uygun bölme işlemlerini örneğe göre yapalım.

d- $16 - 4 = 12$
 $12 - 4 = 8$
 $8 - 4 = 4$
 $4 - 4 = 0$

$$\begin{array}{r} 16 \overline{) 4} \\ 16 \overline{) 4} \\ \hline 00 \end{array}$$

g- $9 - 3 =$ $9 \overline{) 3}$

b- $18 - 3 =$

h- $25 - 5 =$ $25 \overline{) 5}$

c- $32 - 4 =$

i- $20 - 4 =$ $20 \overline{) 4}$

d- $15 - 5 =$

j- $8 - 2 =$ $8 \overline{) 2}$

e- $14 - 2 =$

k- $15 - 3 =$ $15 \overline{) 3}$

f- $12 - 3$

k- $18 - 2 =$ $18 \overline{) 2}$

BÖLME İŞLEMİ PROBLEMLERİ ~ 2 ~

1- 16 kalem 4 çocuğa eşit olarak paylaştırırsak her çocuğa kaç kalem düşer?

2- 35 lirayı 5 çocuğa eşit olarak paylaştırırsak her çocuğa kaç lira düşer?

3- 24 cevizi 3 kardeş arasında eşit paylaşırsa her birine kaç ceviz düşer?

4- Mustafa ve 3 arkadaşı 20 fındığı eşit olarak paylaşıyor. Her birine kaç fındık düşer?

5-

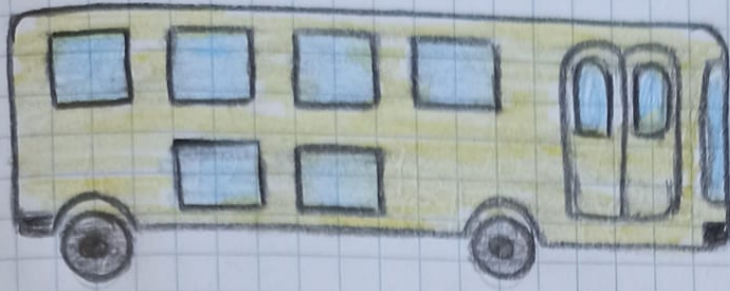

18 kemik iki köpeğe eşit paylaştırılıyor. Her bir köpeğe kaç kemik düşer?

6- Mine'nin 27 sayfalık bir kitabı vardır. Her gün 3 sayfa okursa kitap kaç günde biter?

7- 15 muz 3 maymuna eşit paylaştırılırsa her maymuna kaç muz düşer?

8- 40 yolcu 5 otobüse eşit $\sim 3 \sim$ sayıda binerse her minibüste kaç yolcu olur?

9- 36 kurabiyeyi 4 tabağa eşit olarak paylaştırsak her tabağa kaç kurabiye düşer?

10- Bir kümesteki tavukların ayak sayısı 20'dir. Buna göre kümeste kaç tavuk vardır?

11- 15 balığımız var. Her birimiz 5 tanesini besliyorsak biz kaç kişiyiz?

12- 10 şekeri iki çocuk eşit paylaşırsa her birine kaç şeker düşer?

13- 4 kalem 24 lira ise bir kalem kaç lira olur?

14- 30 lirayı Müge ve 4 arkadaşı eşit paylaşırsa her birine kaç lira düşer?

15- 21 yumurtayı 3 çocuğa eşit paylaştırsak her çocuğa kaç yumurta düşer?

BÖLME İŞLEMİ PROGRAMLARI

1

1- 25 topu 5 arkadaş paylaşıyor. Her birine kaç top düşer?

2- 18 çileği 3 tabağa paylaşıyoruz. Her tabağa kaç çilek düşer?

3- 32 çiçeği 4 vazoya eşit paylaşırsak her vazoya kaç çiçek düşer?

4- 3 kardeş 24 lirayı paylaşıyor. Her biri kaç lira alır?

5- Sınıf mevcudumuz 27 kişidir. Bir sırada 3 kişi oturduğuna göre sınıfımızda kaç sıra vardır?

6- 35 kuval unu 5 aile eşit paylaşırsa her aileye kaç kuval un düşer?

7- 14 ekmeği 2 kişi paylaşırsa her birine kaç ekmek düşer?

8- Ayşe, Ali ve Ahmet 21 şeker eşit paylaşırsa her birine kaç şeker düşer?

9- 20 simiti 4 çocuğa eşit paylaştı- 2
rırsak her çocuğa kaç simit düşer?

10- 36 silgi dörderli paketleniyor. Kaç
paket kullanılır?

11- 40 metre ip 5 metrelik parçalara ay-
rılırsa kaç parça ip olur?

12- 24 tane çikolatayı 4 çocuk paylaşırs-
a her birine kaç tane düşer?

13- Fatih ve iki arkadaşı 21 lirayı eşit
paylaşırsa her birine kaç lira düşer?

14- 27 kilo pirinci 3 kavanoza paylaştı-
rmak istiyoruz. Her kavanoza kaç kilo
pirinç koymalıyız?

15- 30 litre sütü 5 litrelik bidonlara
koyan Mustafa'nın kaç tane bidona ihtiya-
cı vardır?

16- Özgür 45 sayfalık kitabın her gün 5
sayfasını okursa kitabı kaç günde bitirir?

BÜTÜN YARIM VE ÇEYREK

1~

BÜTÜN

Bölünmemiş yani eksiksiz olan bir nesnenin ya da şeklin tamamına bütün denir.

Bütün

Bütün

YARIM

Bir bütünün iki eş parçaya ayrıldığında oluşan parçalardan her birine yarım denir.

Yarım

Yarım

Yarım

Yarım

ÇEYREK

Bir bütünün dört eş parçaya ayrıldığında oluşan parçalardan her birine çeyrek denir.

Çeyrek

Çeyrek

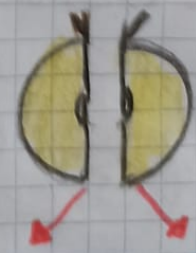
Çeyrek

Çeyrek

Çeyrek

Çeyrek

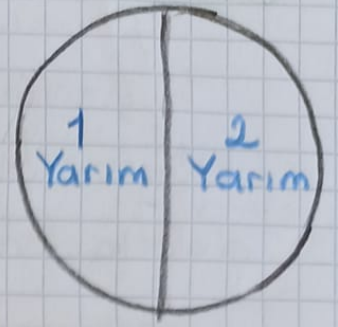
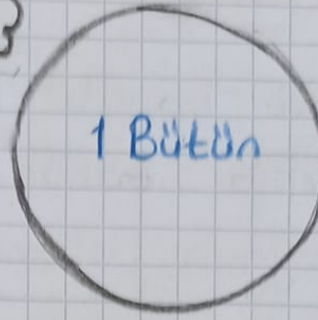

Çeyrek

Çeyrek

1 Bütün = 2 Yarım

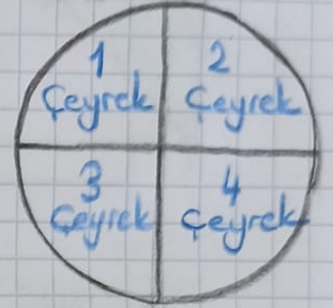
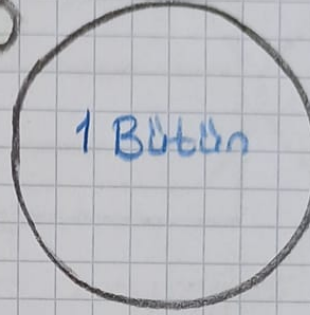
Bir bütün iki yarım-
dan oluşur

~2~

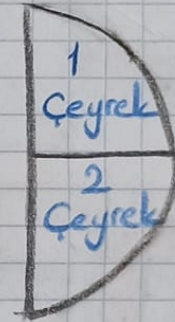
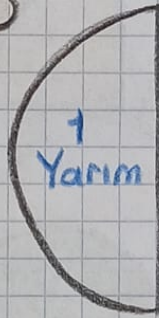
1 Bütün = 4 Çeyrek

Bir bütün dört
çeyrekten oluşur

1 Yarım = 2 Çeyrek

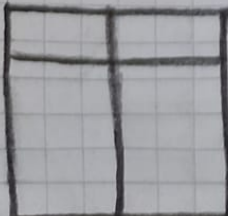
Bir yarım iki
çeyrekten oluşur

BÜTÜN			
YARIM		YARIM	
ÇEYREK	ÇEYREK	ÇEYREK	ÇEYREK

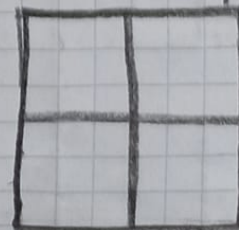
→ 1 Bütün
→ 2 Yarım
→ 4 Çeyrek

♥ Şekli parçalara ayırırken eşit paylaştır-
malıyız.

Yanlış

→ Şekil eşit bölünmemiş, parça-
lar eşit değil.

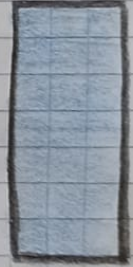
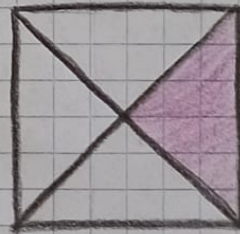
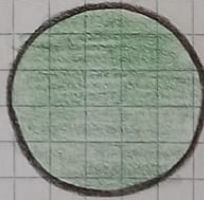
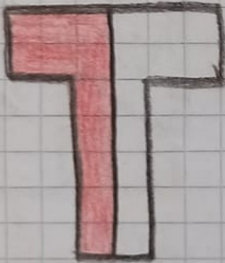
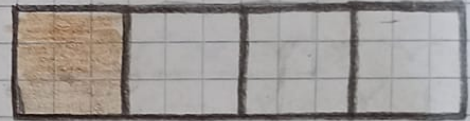
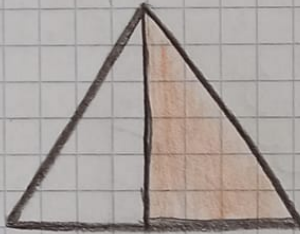
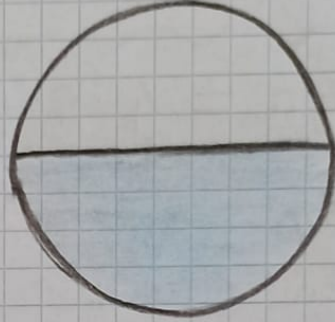
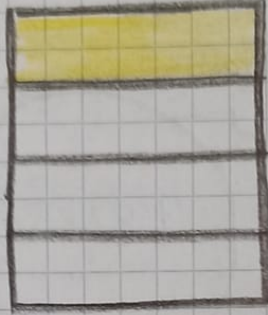
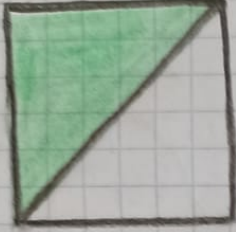
Doğru

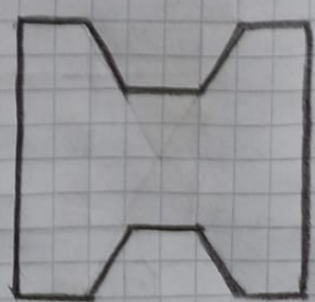
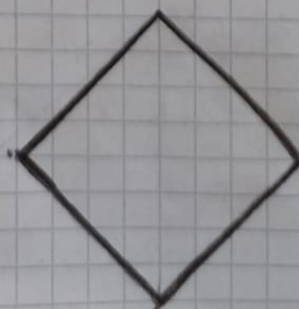
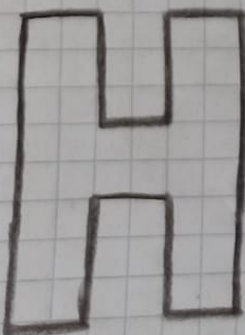
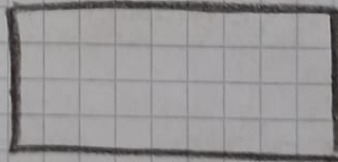
ÇALIŞMA SAYFASI

~3~

1- Aşağıdaki boyalı kısımlara göre şekillerin adlarına bütün, yarım, çeyrek ifadelerinden uygun olanını yazalım.

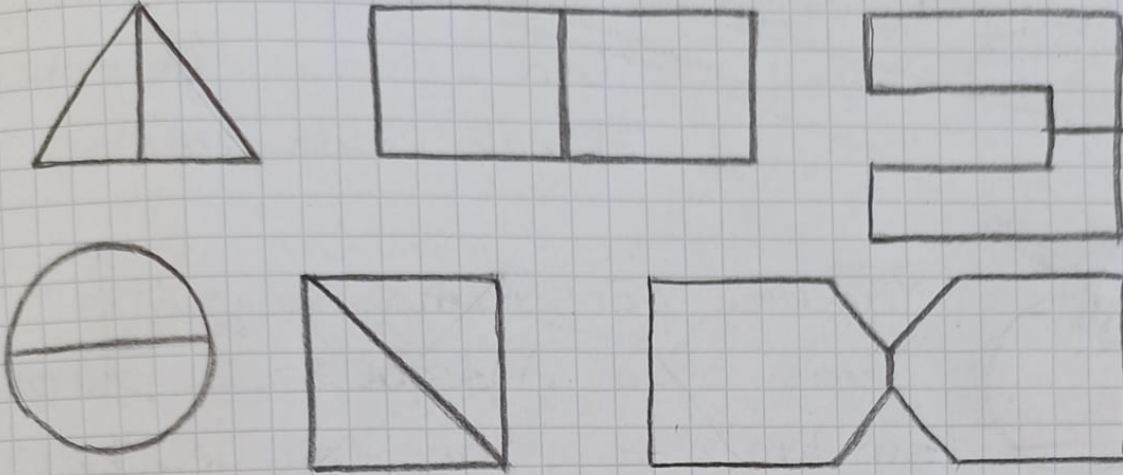

2- Aşağıdaki şekillerin bütününü boyayınız.

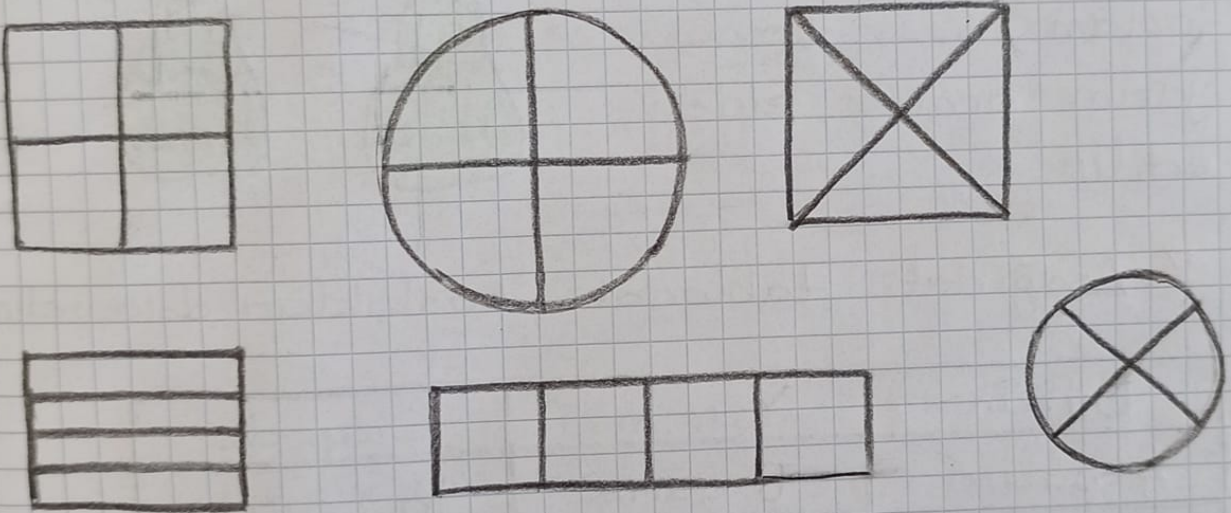

3- Aşağıdaki şekillerin yarısını boyayalım.

~4~

4- Aşağıdaki şekillerin çeyreğini boyayalım.

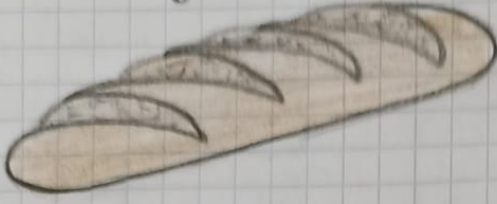

5- Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

- 2 bütün ----- yarım eder.
- 6 yarım ----- bütün eder.
- 4 bütün ----- çeyrek eder.
- 10 yarım ----- bütün eder.
- 16 çeyrek ----- bütün eder.
- 9 bütün ----- yarım eder.
- 8 çeyrek ----- yarım eder.
- 12 yarım ----- bütün eder.
- 5 bütün ----- çeyrek eder.

6. Aşağıdaki boşlukları dolduralım. ~5~

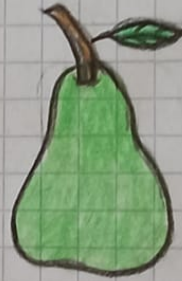

Bir bütün ekme-
ten ----- çeyrek
ekmek elde edilir.

Yandaki portakalın çeyreğini
yemiş olan Ayşegül ----- parça-
sından ----- tanesini yemiştir.

Yandaki armutlardan
toplam ----- tane
yarım armut elde
edilir.

7. Aşağıdaki tablodaki boşlukları dolduralım.

Bütün	Yarım	Çeyrek
4 bütün	8 yarım	16 çeyrek
	6 yarım	
		8 çeyrek
	12 yarım	
		4 çeyrek
5 bütün		

8. Evrim 7 tane elmayı yarım elma şek-
linde dağıtıyor. Kaç tane yarım elma da-
ğıtmıştır?

SAAT KAÇ ?

1.

Akrep (Kısa olan kol)
Saati gösterir.

Yelkovan (Uzun olan kol)
Dakikayı gösterir.

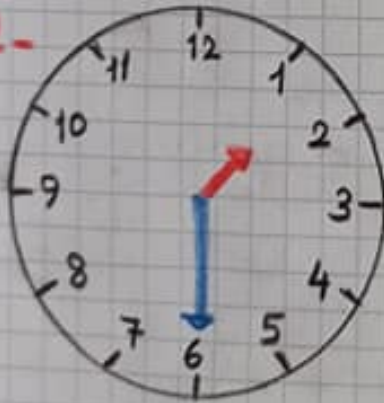
1-

Saat 8

Yelkovan tam 12'nin üzerindeyken dakika söylenmez. Akrep kaçı gösteriyorsa saat odur. Buna **saat başı** denir.

2-

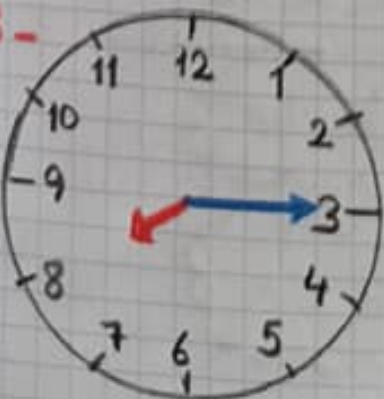

Yelkovan tam 6'nın üzerindeyken saat **buçuk** diye söylenir.

Saat 1 buçuk

Saat 1.30

3-

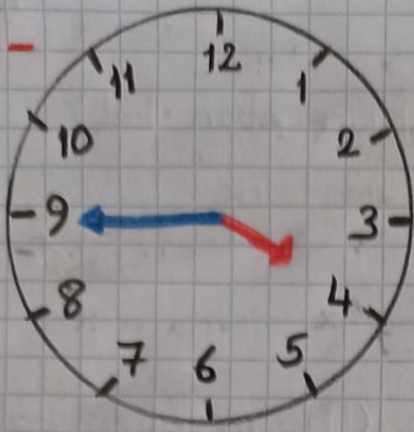
Yelkovan tam 3'ün üzerindeyken saat **çeyrek geçiyor** veya **15 dakika geçiyor** diye okunur.

Saat 8'i çeyrek geçiyor

Saat 8'i 15 dakika geçiyor

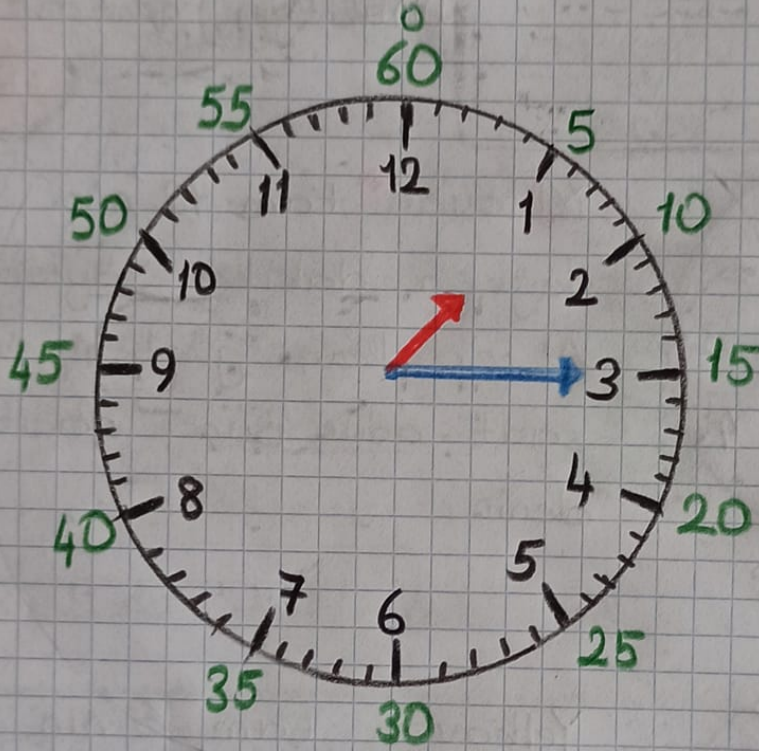
4-

Yelkovan tam 9'un üzerin-
deyken saat **çeyrek var**
veya **15 dakika var** sek-
linde okunur.

Saat 4'e çeyrek var

Saat 4'e 15 dakika var

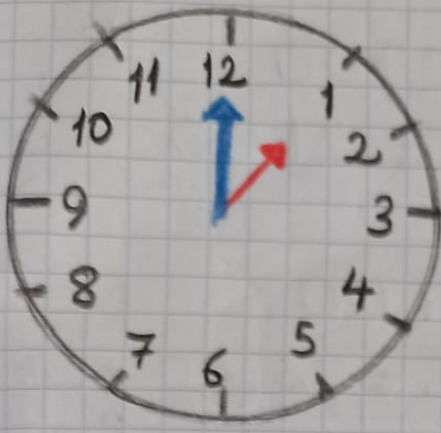
♥ Saat üzerindeki rakamların araları
5 eşit bölüme ayrılmıştır.

Her aralık **5 dakikayı** gösterir.

1 saat, **60** dakikadır.

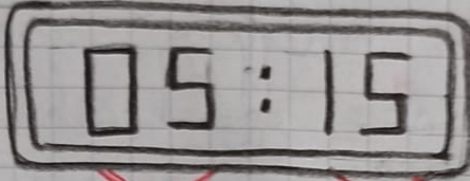
Yarım saat, **30** dakikadır.

Çeyrek saat, **15** dakikadır.

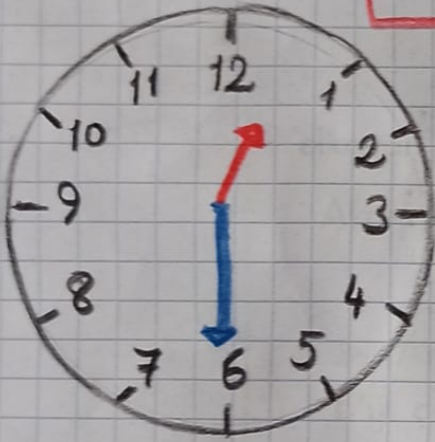
Analog saat

Üzerinde 1'den 12'ye kadar sayılar bulunur

Dijital saat

Dakikayı gösterir
Saati gösterir

Saat 12 buçuk
(Analog saat)

Saat 12 buçuk
(Dijital saat)

♥ Öğleden sonraki saatleri okumak için akrebin gösterdiği rakama 12 ekleriz.

Örnek: Öğleden önce → saat 07.00
Öğleden sonra → $7 + 12 = 19.00$ olur.

♥ Dijital saatler: gündüz 12'den sonra 13, 14, 15.... şeklinde 24'e kadar devam eder. Gece 24 olduğunda dijital saat 00.00'ı gösterir.

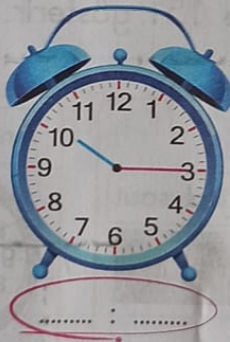
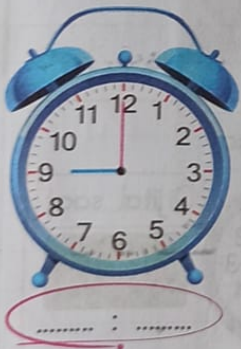

♥ Öğleden önce saat 09.00 4.
Öğleden sonra $9 + 12 = 21.00$ olur.

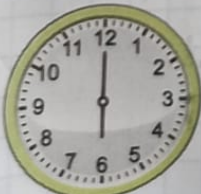
♥ Öğleden önce saat 11.00
Öğleden sonra $11 + 12 = 23.00$ olur.

① Aşağıdaki analog saatlerin öğleden önce gösterdikleri saati dijital saatlerde gösterelim.

② Aşağıda verilen saatlerin öğleden önce kaç gösterdiğini yazalım.

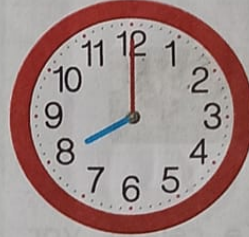
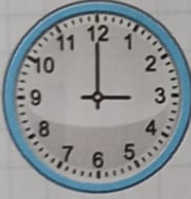
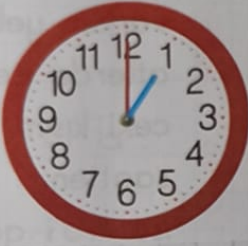

Saat 06.00

③ Aşağıdaki saatlerin öğleden sonra kaçı gösterdiğini yazalım.

④ Aşağıdaki dijital saatlerin öğleden sonra kaçı gösterdiklerini yazalım.

Öğleden Önce

03:00

06:15

08:00

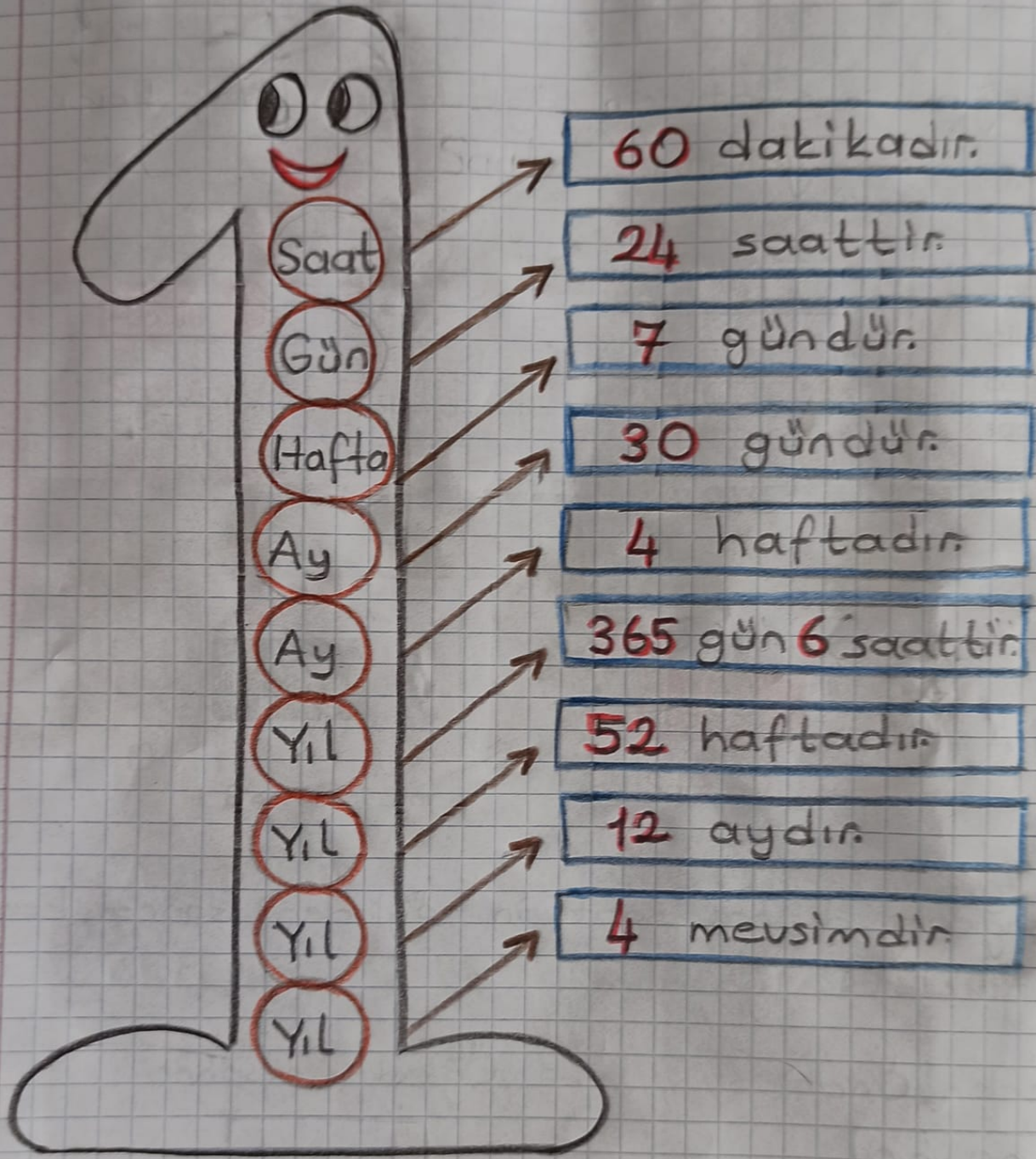
10:30

02:15

Öğleden Sonra

DAKİKA, SAAT, GÜN, HAFTA, 6. AY VE MEVSİMLER

1 gün, 24 saattir.

7 günden oluşan zamana 1 hafta denir. Günler birbirini takip eder.

Haftanın Günleri

7.

- 1- Pazartesi
- 2- Salı
- 3- Çarşamba
- 4- Perşembe
- 5- Cuma
- 6- Cumartesi
- 7- Pazar

1 hafta, 7 gündür

1 yıl, 12 aydır

Haftalar birleşerek ayları oluşturur. 12 tane ay vardır. Bazı aylar, 30 gündür. Bazıları ise 31 gündür. Şubat ayı 28 gündür. Şubat ayı 4 yılda bir 29 gün olur.

Yılın Ayları

1- Ocak	7- Temmuz
2- Şubat	8- Ağustos
3- Mart	9- Eylül
4- Nisan	10- Ekim
5- Mayıs	11- Kasım
6- Haziran	12- Aralık

★ Aylar birbirini takip eden

1 yıl 4 mevsimdir

Bir yılda 4 mevsim vardır. Her mevsim 3 aydır.

Mevsimler

- 1- Sonbahar
- 2- Kış
- 3- İlkbahar
- 4- Yaz

Haftanın Günleri

7.

- 1- Pazartesi
- 2- Salı
- 3- Çarşamba
- 4- Perşembe
- 5- Cuma
- 6- Cumartesi
- 7- Pazar

1 hafta, 7 gündür

1 yıl, 12 aydır

Haftalar birleşerek ayları oluşturur. 12 tane ay vardır. Bazı aylar, 30 gündür. Bazıları ise 31 gündür. Şubat ayı 28 gündür. Şubat ayı 4 yılda bir 29 gün olur.

Yılın Ayları

1- Ocak	7- Temmuz
2- Şubat	8- Ağustos
3- Mart	9- Eylül
4- Nisan	10- Ekim
5- Mayıs	11- Kasım
6- Haziran	12- Aralık

★ Aylar birbirini takip eden

1 yıl 4 mevsimdir

Bir yılda 4 mevsim vardır. Her mevsim 3 aydır.

Mevsimler

- 1- Sonbahar
- 2- Kış
- 3- İlkbahar
- 4- Yaz

3- Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

★ Bir yılda kaç ay vardır?

★ Yılın ilk ayı hangisidir?

★ Yılın 5. ayı hangisidir?

★ Ağustos ayından sonraki ay hangisidir?

★ Mayıs ayından önceki ay hangisidir?

4- Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

Önceki Ay	Şimdiki Ay	Sonraki Ay
Haziran		
	Şubat	
Eylül		
		Mayıs
	Ocak	
Nisan		

5- Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

★ Bir yılda kaç mevsim vardır?

★ İlkbahar mevsiminin ayları hangileridir?

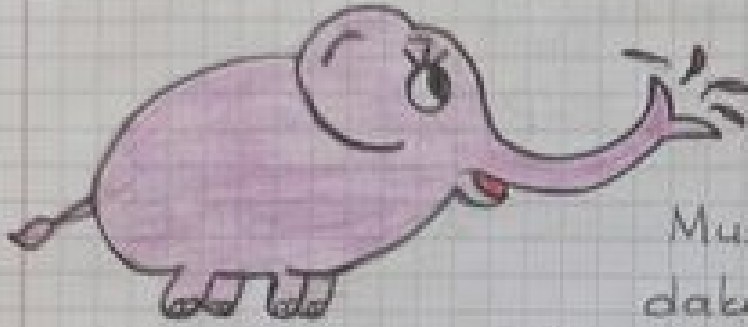
★ Yaz mevsiminin ayları hangileridir?

★ Sonbahar mevsiminin ayları hangileridir?

★ Kış mevsiminin ayları hangileridir?

ZAMAN ÖLCME BİRİMLERİYLE İLGİLİ PROBLEMLER

1- 1 saat 25 dakika ders çalıyor. Mustafa toplam kaç dakika ders çalışmıştır?

2- Mine 2 gün 4 saat yolculuk yapmıştır. Buna göre Mine'nin yolculuğu kaç saat sürmüştür?

3- Saat 07.30'da işe başlayan işçi, dört saat sonra mola vermiştir. Bu işçi mola verdiği zaman saat kaçtır?

4- Bir gününün 8 saatini uyuyarak geçiren bir kişinin uyumadığı süre kaç saattir?

5- Tatilimin 2 hafta 3 gününü Denizli'de geçirdim. Tatilde kaç gün Denizli'de kaldım?

6- Her gün 4 ekmeğe tüketen aile bir haftada kaç ekmeğe tüketir?

7- Dünden bir önceki gün perşembe olduğuna göre bugün hangi gündür?

8- Kemal 3 hafta 2 gün izin kullan-
mıştır. Buna göre Kemal kaç gün izin kullan-
mıştır? 2.

9- Ayşe günde 2 saat kursa giderse bir
haftada kaç saat kursa gider?

10- Saat 17.00'da başlayan bir film iki buçuk
saat sürdüğüne göre saat kaçta biter?

11- Özgür evden 08.00'de çıkıp 12.00'de
eve dönmüştür. Özgür kaç saat dışarda kal-
mıştır?

12- Her gün 2 saat kitap okuyan
Fatih 1 haftada kaç saat kitap
okur?

13- Saat 07.00'de yola çıkan araba 5 saat
sonra gideceği yere vardığında saat kaç
olur?

14- Müge 7 saatte bir ilaç içiyor. İlk ilacı sabah
8'de içtiğine göre ikinci ilacı saat kaçta
içmelidir?

15- Ayda 2 kere tiyatroya giden Perihan bir
yilda kaç kere tiyatroya gider?

16- 2 Nisan'da köye giden Alper 19 Nisan'a kadar köyde kalmıştır. Buna göre Alper kaç gün köyde kalmıştır?

17- 15 gün önce günlerden salı ise yarın günlerden ne olur?

18- Esra 25 Haziran'da doğdu. Bugün 7 Haziran olduğuna göre kaç gün sonra doğum gününü kutlar?

19- Günde 5 saat spor yapan Osman bir haftada kaç saat spor yapar?

20- Annem ayda 3 kazak örüyor. Buna göre annem kış mevsimi boyunca kaç kazak örer?

21- Bir yıldaki ay sayısı ile bir aydaki gün sayısının toplamı kaçtır?

22- Doktorun verdiği 5 iğnenin ilkinin pazartesi günü vuruldum. iğneler hangi gün biter?

23- Saat 10.00'da başlayan sınav saat 12.30'da bitmiştir. Buna göre sınav kaç saat sürmüştür?

PARALARIMIZ ARASINDAKİ İLİŞKİ

4.

- Ülkemizin para birimi Türk Lirası'dır
- Türk Lirası TL ile gösterilir
- Türk Lirası'nın sembolü ₺ şeklindedir
- Liradan küçük para birimine kuruş denir
- Kuruş kr şeklinde gösterilir
- Paralarımız madeni ve kağıt olmak üzere ikiye ayrılır.

1- Madeni Paralarımız

♥ En küçük madeni paramız 1 kuruş, en büyük madeni paramız 1 Lira'dır

2- Kağıt Paralarımız

5 TL (Beş Türk Lirası) 10 TL (On Türk Lirası) 20 TL (Yirmi Türk Lirası)

50 TL (Elli Türk Lirası) 100 TL (Yüz Türk Lirası) 200 TL (İki Yüz Türk Lirası)

♥ En küçük kağıt paramız 5 Lira, en büyük kağıt paramız 200 Lira'dır

Kuruş ile Lira Arasındaki İlişki

5.

10 tane 10 kuruş
1 liradır

4 tane 25 kuruş
1 liradır

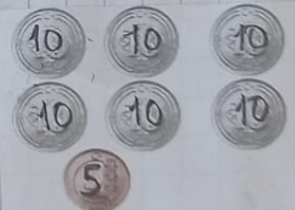
2 tane 50 kuruş
1 liradır

1- Aşağıdaki madeni paraların toplam değerlerini altlarına yazalım.

1-

2-

3-

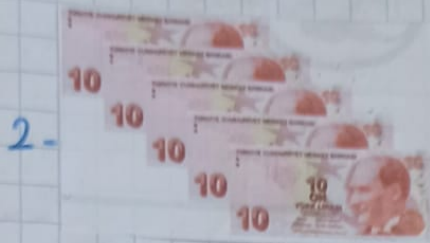

4-

2- Aşağıdaki kağıt paraların toplam değerlerini altlarına yazalım.

6-

3- Aşağıdaki kağıt ve madeni paraların toplam değerlerini altlarına yazalım.

4- Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

- 10 tane 10 kuruş ----- liradır.
- 4 tane 25 kuruş ----- liradır.
- 2 tane 50 kuruş ----- liradır.
- 5 tane 1 lira ----- liradır.
- 2 tane 5 lira ----- liradır.
- 4 tane 5 lira ----- liradır.
- 5 tane 10 lira ----- liradır.
- 2 tane 50 lira ----- liradır.
- 4 tane 50 lira ----- liradır.
- En küçük madeni paramız -----
- En büyük madeni paramız -----
- En küçük kağıt paramız -----
- En büyük kağıt paramız -----

5- Aşağıdaki toplam para miktarlarına göre boşlukları dolduralım.

- * 20 lira + 3 lira + ----- = 50 lira
- * 50 lira + 5 lira + 2 lira + ----- = 85 lira
- * 5 lira + 10 lira + 1 lira + ----- = 33 lira
- * 10 lira + 4 lira + ----- = 30 lira
- * 30 lira + 10 lira + 6 lira + ----- = 70 lira

6- Aşağıdaki paraları küçüğe büyüğe sıralayalım.

10 lira 1	}	50 kuruş ☐	}	200 lira ☐
100 lira 3		1 lira ☐		5 lira ☐
20 lira 2		25 kuruş ☐		50 lira ☐

PARALARIMIZI KARŞILAŞTIRALIM

1

Küçükten Büyüğe Doğru Paralarımız

1. 1 Kuruş

2. 5 Kuruş

3. 10 Kuruş

4. 25 Kuruş

5. 50 Kuruş

6. 1 Lira

7. 5 Lira

8. 10 Lira

9. 20 Lira

10. 50 Lira

11. 100 Lira

12. 200 Lira

Hangi kutudaki paraların değeri en azdır?

10 Lira 50 Lira
5 Lira 1 Lira

5 Lira 20 Lira
1 Lira 1 Lira

Hangi kutudaki paraların değeri en fazladır?

50 Lira 5 Lira
50 Kuruş

10 Lira 10 Lira
10 Lira 5 Lira

Hangi kutudaki para ile 35 Liralık alışveriş yapabiliriz?

5 Lira 20 Lira
1 Lira 10 Lira

1 Lira 10 Lira
10 Lira 10 Lira

✿ Aşağıdaki çocuklar biriktirdikleri paraları söylemişlerdir

Çocukların söylediklerine göre doğru ifadelere **D**, yanlış ifadelere **Y** yazalım.

Meral

47 lira

Mustafa

58 lira

Evrin

75 lira

Ali

62 lira

- ☐ En fazla parası olan çocuk Ali'dir
- ☐ En az parası olan çocuk Meral'dir
- ☐ Mustafa'nın parası 60 liradan azdır
- ☐ Evrim'in parası 80 liradan fazladır
- ☐ Meral'in parasının 3 lira fazlası 50 lira olur.
- ☐ Ali'nin parasının 12 lira eksigi 50 lira olur.
- ☐ Mustafa'nın parasının 2 lira fazlası 70 lira olur.
- ☐ Evrim'in parası 90 liradan azdır
- ☐ Meral'in parası 50 liradan fazladır

3.
Aşağıdaki ifadeleri fazladır, azdır
sözcüklerinden uygun olanı ile tamamlayalım.

- ♥ 10 lira, 1 liradan _____
- ♥ 50 kuruş, 4 tane 25 kuruştan _____
- ♥ 3 tane 10 lira, 50 liradan _____
- ♥ 7 tane 5 lira, 20 liradan _____
- ♥ 20 lira, 3 tane 5 liradan _____
- ♥ 2 tane 20 lira, 50 liradan _____
- ♥ 5 lira, 2 tane 1 liradan _____
- ♥ 5 tane 10 kuruş, 25 kuruştan _____
- ♥ 4 tane 10 lira, 20 liradan _____
- ♥ 50 lira, 7 tane 10 liradan _____

Aşağıda verilen ürünlerin fiyatlarını
hesaplayarak büyükten küçüğe sıralayalım

Eldiven → 1 tane 10 lira + 1 tane 5 lira
Bere → 2 tane 10 lira + 2 tane 1 lira
Atkı → 3 tane 5 lira + 3 tane 1 lira
1- 2- 3-

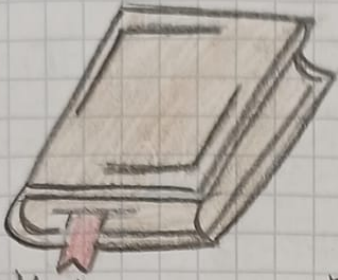
Elma → 2 tane 5 lira + 3 tane 1 lira
Armut → 4 tane 5 lira
Portakal → 3 tane 10 lira + 2 tane 50 kuruş
1- 2- 3-

Peynir → 5 tane 10 lira + 2 tane 5 lira
Zeytin → 4 tane 5 lira + 1 tane 10 lira
Bal → 2 tane 20 lira + 5 tane 5 lira
1- 2- 3-

PARALARIMIZLA İLGİLİ PROBLEMLER

4.

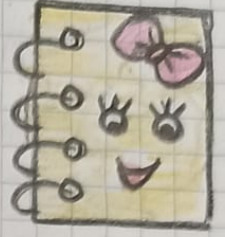
Kitap
50 lira

Boya Kalem
45 lira

Çanta
75 lira

Defter
22 lira

1. Kitap ve defter alan bir kişi kaç lira öder?

2. Boya kalemlerinden 2 tane alan kişi kaç lira öder?

3. Çanta ve defter alan bir kişi kaç lira öder?

4. Defter alan bir kişi satıcıya 50 lira verirse kaç lira para üstü alır?

5. Kitabın fiyatı çantanın fiyatından kaç lira azdır?

6. Boya kalem ve kitap alan bir kişi kaç lira öder?

7. Defterden 3 tane alan kişi kaç lira öder?

8- Asmin kumbarasına her gün 5 lira atarsa 5 günde kaç lirası olur?

9- Alperen'in cüzdanında 2 tane 10 lira, 3 tane 5 lira vardır. Buna göre Alperen'in kaç lirası vardır?

10- Zeynep tanesi 1 lira olan balonlardan 7 tane alıp satıcıya 20 lira vermiştir. Zeynep kaç lira para üstü alır?

11- Nusrettin'in parası ablasının parasından 6 lira eksiktir. Nusrettin'in 20 lirası olduğuna göre ikisinin paraları toplamı kaçtır?

12- Umut 80 lira parasının önce 25 lirasını, sonra 17 lirasını harcıyor. Umut'un kaç lirası kalmıştır?

13- Tanesi 2 lira olan silgilerden 4 tane alan Ayaz satıcıya 10 lira verirse kaç lira geri alır?

14- 50 lirası olan Ece'nin 78 liralık oyuncak alabilmesi için kaç liraya ihtiyacı vardır?

15- 4 tane 5 lira ve 2 tane 20 lira toplam kaç lira olur?

6.

16. İrmak bir etek aldığı anda satıcıya 1 tane 50 lira, 2 tane 10 lira ve 1 tane 5 lira veriyor. Buna göre etek kaç liradır?

17. Fatma 15 liralık pirinç, 18 liralık bulgur ve 26 liralık mercimek alırsa kaç lira öder?

18. Nezir tanesi 3 lira olan simitlerden 9 tane alıyor. Satıcıya 50 lira verirse kaç lira para üstü alır?

19. Tanesi 8 lira olan toplardan 4 tane almak isteyen Fatih'in 25 lirası vardır. Kaç lirası daha olursa topları alabilir?

20. Rabia'nın 7 lirası vardır. Abıasının ise Rabia'nın parasının 3 katı kadardır. Buna göre ikisinin paraları toplamı kaçtır?

21. Hira'nın 20 lirası vardır. Parasının çeyreğini harcarsa Hira'nın kaç lirası kalır?

23. 4 tane 10 liranın 5 lira eksikliği kaçtır?

VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME .1.

TABLO VE GRAFİK

Araştırılan bir konuyla ilgili toplanan bilgiye **veri** denir. Bilimsel çalışmalar yapılırken konuyla ilgili veri toplanır. Bu veriler düzenlenip yorumlandıktan sonra anlamlı hale gelmiş olur.

Toplanan bilgileri tablo ve grafikte gösterebiliriz.

1- Çetele Tablosu

Verilerin en fazla 5 çizgiden oluşan gruplarla gösterildiği tabloya **çetele tablosu** denir.

Çetele tablosunda sayılar

1 = 1 || = 2 ||| = 3 |||| = 4 ||||| = 5

şeklinde gösterilir.

Çetele tablosunda her varlık için bir çizgi çizilir. En fazla 5 çizgi olur.

Örnek: 2-F sınıfında 10 öğrenci erik, 6 öğrenci armut, 8 öğrenci kiraz, 4 öğrenci muz sevmektedir.

En Sevilen Meyveler	
Meyveler	Öğrenci Sayısı
Erik	
Armut	
Kiraz	
Muz	

2- Sıklık Tablosu

-2-

Verilerin sayılarla gösterildiği tabloya **sıklık tablosu** denir.

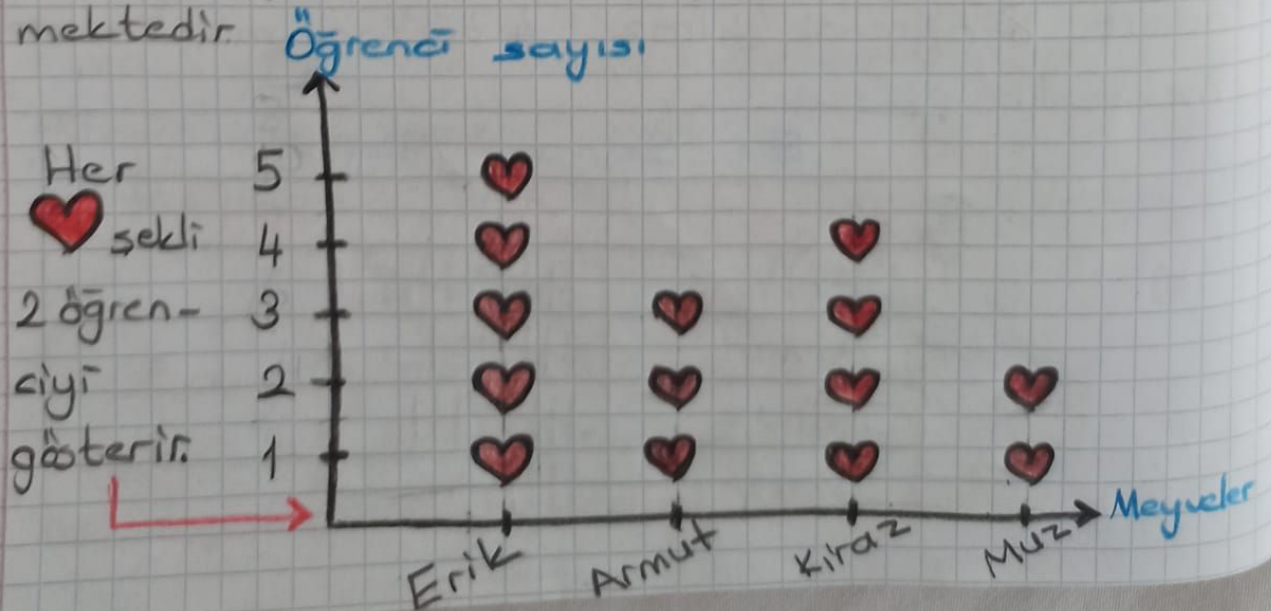
Örnek: 2-F sınıfında 10 öğrenci erik, 6 öğrenci armut, 8 öğrenci kiraz, 4 öğrenci muz sevmektedir.

En Sevilen Meyveler	
Meyveler	Öğrenci Sayısı
Erik	10
Armut	6
Kiraz	8
Muz	4

3- Şekil Grafiği

Bir ya da birden fazla veriyi bir şeklin temsil ettiği grafiğe **şekil grafiği** denir.

Örnek: 2-F sınıfında 10 öğrenci erik, 6 öğrenci armut, 8 öğrenci kiraz, 4 öğrenci muz sevmektedir.

4- Nesne Grafiği

- 3 -

Elde edilen verilerin nesnelerle gösterildiği grafiğe **nesne grafiği** denir.

Örnek: 2-F sınıfında 10 öğrenci erik, 6 öğrenci armut, 8 öğrenci kiraz, 4 öğrenci muz sevmektedir.

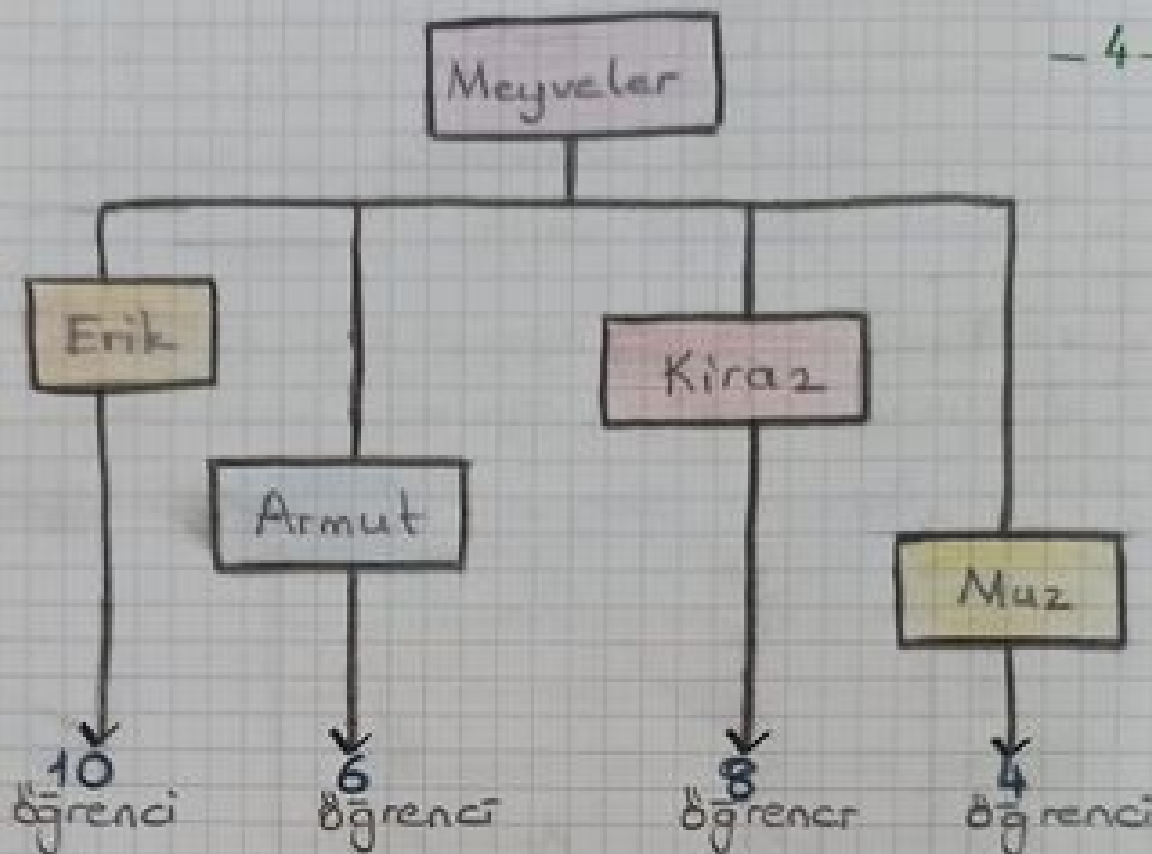

5- Ağaç Seması

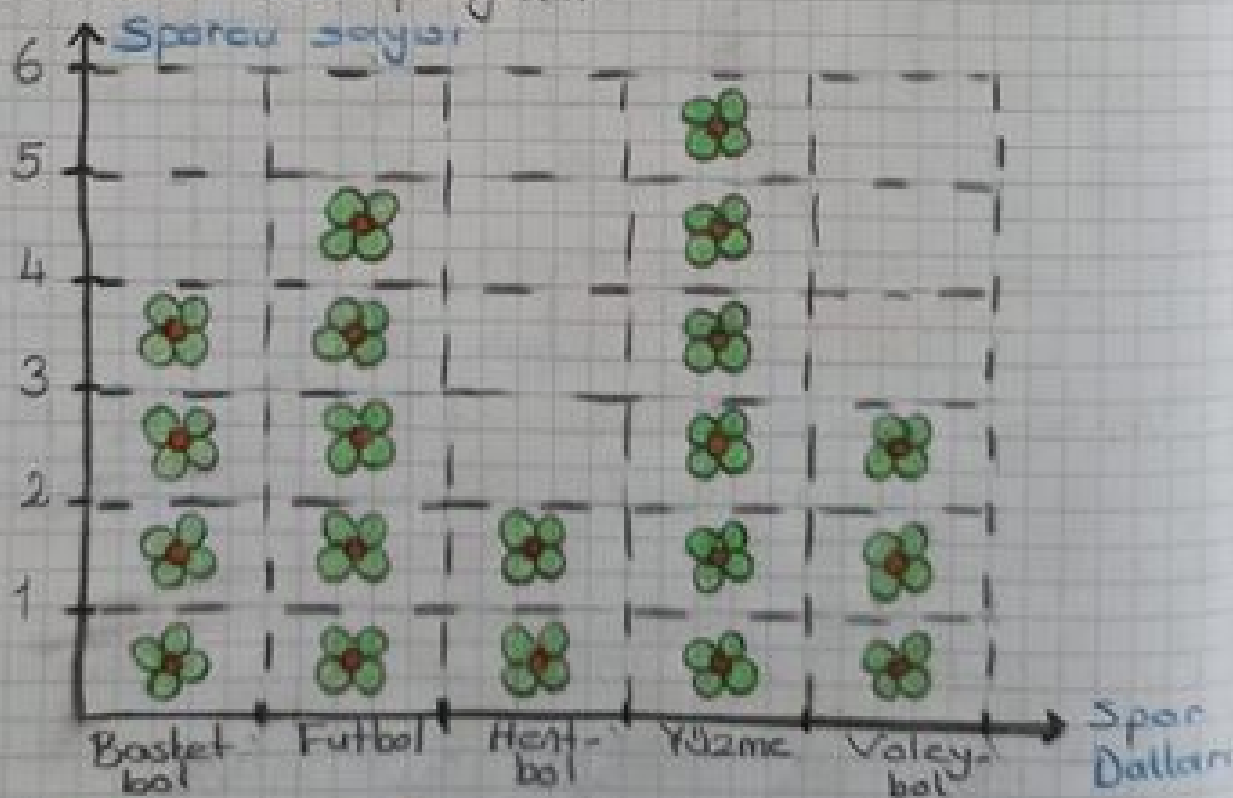
Verilerin ortak özelliklerine göre alt gruplara ayrıldığı ve sınıflandırıldığı semaya **ağaç seması** denir.

Örnek: 2-F sınıfında 10 öğrenci erik, 6 öğrenci armut, 8 öğrenci kiraz, 4 öğrenci muz sevmektedir.

① Aşağıda verilen şekil grafiğine göre çetele tablosu, sıklık tablosu, nesne grafiği ve ağaç şeması oluşturabilm, ve soruları cevaplayalım.

Her şekli 5 sporcu göstermektedir.

1-En az katılım hangi spor dalına olmuştur? 5

2-En fazla katılım hangi spor dalına olmuştur?

3-Basketbol kursuna kaç kişi katılmıştır?

4-Futbol kursuna kaç kişi katılmıştır?

5-Hentbol kursuna kaç kişi katılmıştır?

6-Yüzme kursuna kaç kişi katılmıştır?

7-Voleybol kursuna kaç kişi katılmıştır?

8-Futbol ve basketbol kursuna toplam kaç kişi katılmıştır?

9-Yüzme kursuna katılanların sayısı hentbol kursuna katılanlardan kaç kişi fazladır?

10-Voleybol kursundan 3 kişi ayrılırsa kursta kaç kişi kalır?

11-Basketbol kursuna katılanların 1 düzine fazlası kaç kişidir?

12-Hentbol kursuna katılanların 4 katı kaç kişi olur?

13-Futbol kursuna katılanların sayısının 9 eksiği kaç kişi olur?

14-Bu kurslara toplam kaç kişi katılmıştır?

STANDART UZUNLUK ÖLÇME ARAÇLARI¹⁻

♥ Ölçülen cismin uzunluğunun kişiden kişiye değişmemesi için standart uzunluk ölçme araçlarını kullanırız.

♥ Uzunluk ölçme temel birimi **metre**dir. Metre kısaca **m** şeklinde yazılır.

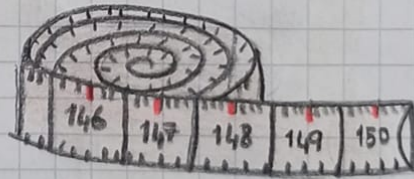
♥ Bir metre 100 eş parçaya bölündüğünde oluşan her bir parçanın uzunluğuna **1 santimetre** denir. Santimetre kısaca **cm** şeklinde yazılır. 1 metreden kısa uzunlukları santimetre ile ölçeriz.

♥ Nesnelerin uzunluklarını ölçmek için kullanılan standart ölçme araçları

- Cetvel
- Mezura
- Şerit metre
- Kırık (katlanır) metredir

Cetvel

Mezura

Şerit metre

Kırık
(katlanır)
metre

1 metre, 100. santimetreye
eşittir

Bazı Uzunluklar ve Ölçü Birimleri

- Kapının yüksekliği → Metre ile
- Kalemın uzunluğu → Santimetre ile
- Ağacın uzunluğu → Metre ile
- Silginin uzunluğu → Santimetre ile
- Duvarın uzunluğu → Metre ile
- Gay kaşığının uzunluğu → Santimetre ile
- Oyuncak arabanın uzunluğu → Santimetre ile
- Bayrak direğinin uzunluğu → Metre ile ölçeriz.

1- Aşağıda verilen iplerin
uzunluklarını cetvelle
ölçüp sonucu yazalım

----- cm

----- cm

----- cm

----- cm

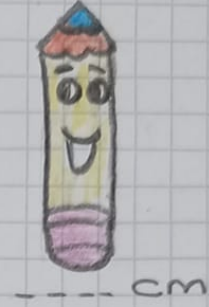
----- cm

----- cm

----- cm

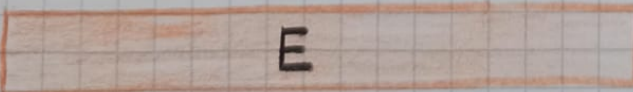
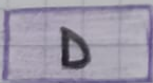
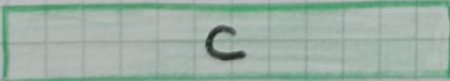
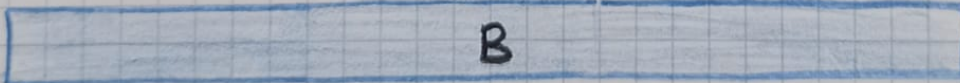
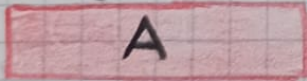
2- Aşağıdaki nesnelerin uzunluklarını cetvel ile ölçüp sonuçları yazalım.

3- Aşağıdaki nesnelerin karşısına uygun ölçü birimini yazalım.

- * Matematik defterimizin uzunluğu →
- * Halının uzunluğu →
- * Yeni doğan bebeğin boyu →
- * Kağıt paraların uzunluğu →
- * Çatalın uzunluğu →
- * Zürafanın boyu →
- * Sınıf kapısının yüksekliği →

4- Aşağıdaki şeritlerin uzunluklarını ölçüp tabloya yazalım.

A	B	C	D	E
----- cm	----- cm	----- cm	----- cm	----- cm

UZUNLUĞU TAHMİN EDELİM

~1~

♥ Nesnelerin uzunluğunu, gerçek uzunluğunu dikkate alarak tahmin edebiliriz.

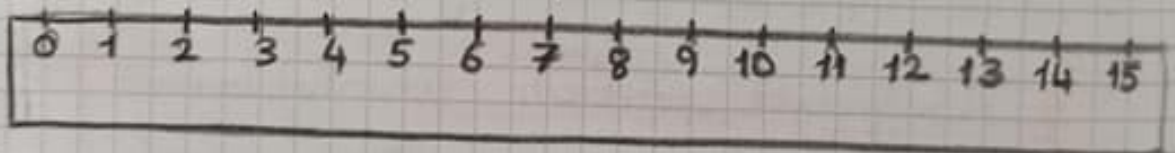
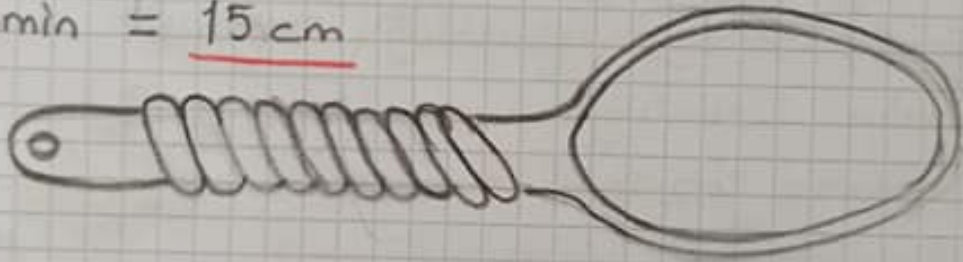
♥ Tahminde bulunurken uzunluğunu bildiğimiz nesnelerin uzunluğundan yararlanırız

♥ Tahminlerimiz gerçek sonuç değildir

Örnek. Yemek yerken kullandığımız kaşığın boyu ne kadardır? Tahmin edelim.

Kaşığın boyunu metre birimi ile mi yoksa santimetre birimi ile mi tahmin etmek daha doğru olur?

Tahmin = 15 cm

Gerçek uzunluk = 13 cm

Tahminim gerçek uzunluktan 2 cm uzundur

Aşağıda verilen nesnelerin uzunluklarını tahmin ederken hangi ölçü birimini kullanırız?

1- Sınıf kapımızın uzunluğu →

2- Silgimin uzunluğu →

3- Makasımın uzunluğu →

4- Sınıf tahtamızın uzunluğu →

5- Kalemimin uzunluğu →

Aşağıda verilen nesnelerin uzunluklarını tahmin edelim.

~ 2 ~

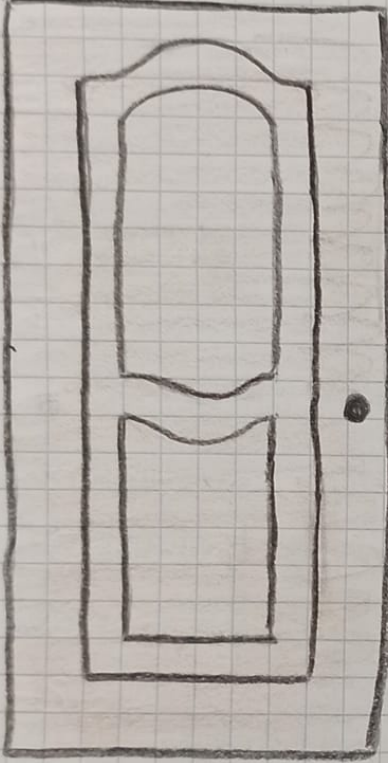
1.

Bardak

- ☐ 1 metre
- ☐ 10 santimetre
- ☐ 10 metre

2.

Evimizin kapısı

- ☐ 100 metre
- ☐ 5 santimetre
- ☐ 1 buçuk metre

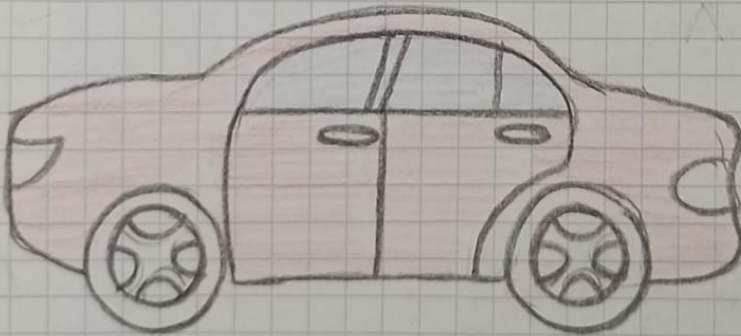
3.

Makas

- ☐ 1 santimetre
- ☐ 10 santimetre
- ☐ 2 metre

4.

Araba

- ☐ 4 metre
- ☐ 50 metre
- ☐ 100 metre

5.

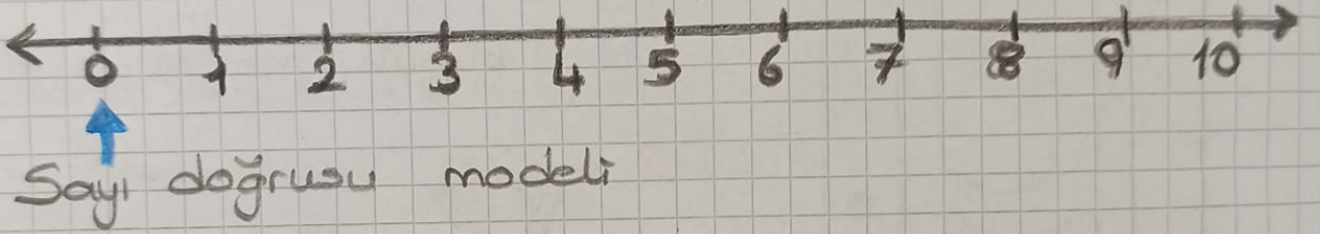
Ütü

- ☐ 100 santimetre
- ☐ 50 santimetre
- ☐ 20 santimetre

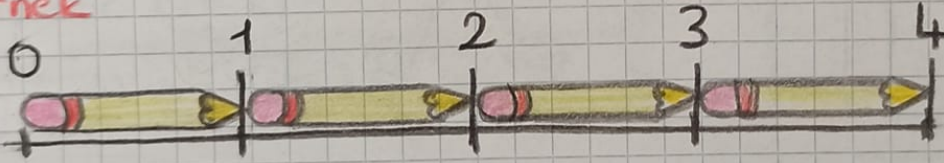
UZUNLUK MODELLERİ YAPALIM ~3~

★ Düz bir çizgi üzerine eşit aralıklar çizilip 0'dan başlanarak sırasıyla sayılar yazılırsa **sayı doğrusu** elde edilir.

★ Sayı doğrusu sayıların 0'dan başlayarak eşit aralıklarla ard arda sıralandığı çizgi modelidir.

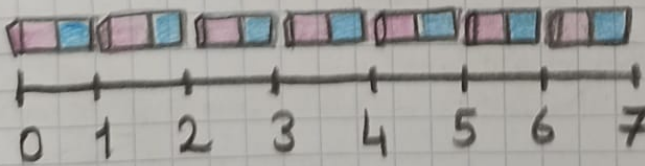

Örnek

Oluşturulan sayı doğrusu modeli 4 kalem uzunluğundadır.

Örnek

Oluşturulan sayı doğrusu 7 silgi uzunluğundadır.

UZUNLUK PROBLEMLERİ ÇÖZELİM

①

1- Her sıçrayışında 8 cm zıplayan bir kurbağa 5. zıplayışta kaç cm yol almış olur?

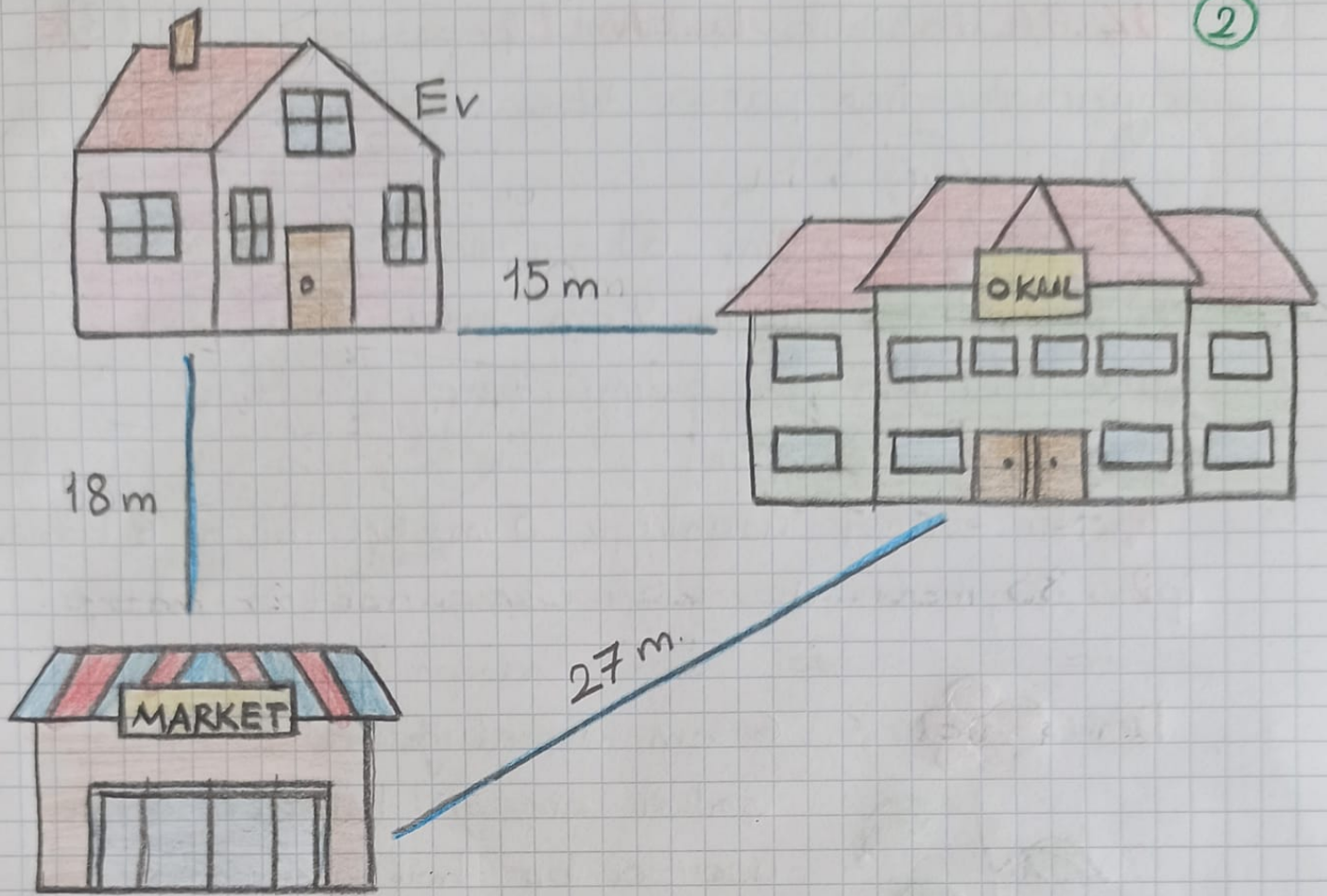
2- 85 metrelik kumaşın önce 27 metresi, sonra 18 metresi, kullanıldığında kaç metre kumaş kalır?

3- Mine'nin 3 metre uzunluğunda ipi vardır. Alper'in ipinin uzunluğu Mine'nin ipinin 5 katıdır. Buna göre ikisinin iplerinin toplamı kaç metredir?

4- Mustafa'nın bir kızı 8 cm'dir. Mustafa sırasının boyunu 5 kızı olarak ölçtüğüne göre sırasının boyu kaç cm'dir?

5- 24 metre uzunluğundaki kurdeleyi 3 arkadaş eşit olarak paylaşırsa her birine kaç metre kurdele düşer?

6- Alp Buğra'nın bir adımı 25 cm'dir. Alp Buğra 3 adım attığında kaç cm yürümüş olur?

7. Müge evden markete gidip dönmüştür. Müge kaç m yürümüş olur?

8. Müge Pazartesi günü evden okula gidip dönmüştür. Müge kaç m yürümüş olur?

9. Müge okuldan çıkıp önce markete gitmiş, sonra evine dönmüştür. Buna göre kaç m yürümüş olur?

10. Ev ile okul arasını hergün yürüyerek gidip gelen Müge iki günde kaç m yürümüş olur?

11. Market ile okul arası mesafenin 50 m fazlası kaç metredir?

12- 36 metrelik kumaşı 4 eş parçaya ③ ayırırsak her parça kaç metrelik olur?

13- Bilge'nin adımı 63 cm'dir. Meral'in adımı Bilge'nin adımından 9 cm kısa olduğuna göre Meral'in bir adımı kaç cm'dir?

14- Her birinin uzunluğu 5 metre olan 6 tane ipin toplam uzunluğu kaç metre olur?

15-

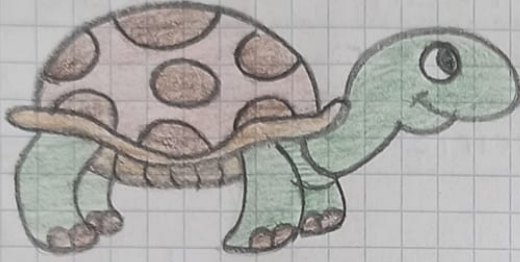
6 cm uzunluğundaki bir saksı çiçeği hergün 2 cm uzarsa bir haftanın sonunda kaç cm olur?

16- 30 metre kumaşı 5 metrelik eş parçalara bölersek kaç parça kumaş elde ederiz?

17- Annemin ördüğü kazak için 47 metre yün ip gerekiyor. Elinde 29 metre yün ip olduğuna göre kaç metre daha alması gerekir?

18- Kemal'in bir karısı 13 cm'dir. Kemal şemsiyesini 3 karıktan 5 cm daha uzun ölmüştür. Buna göre şemsiye kaç cm'dir?

19_ Evimizden parka gitmek için 33 metre ④ yürüdüm, 18 metre daha yürürsem parka varmış olacağım. Evimizle park arası kaç m'dir?

20_ Günde 10 metre yürüyen bir kaplumbağa 5 günde kaç metre yol yürür?

21_ Ahmet 18 metre telin yarısını arkadaşına verdi. Kalan telin 4 metresini kullandı. Kaç metre teli kaldı?

22_ Kapının uzunluğu 55 cm, pencerenin uzunluğu 35 cm ise, kapı ve pencerenin uzunlukları toplamı kaç cm olur?

23_ Bahçeye diktiğim fidanın boyu 27 cm olmuş. Fidanın boyunun 99 cm olması için daha kaç cm uzaması gerekir?

24_ Bir kanguru bir sırayı 2 metre gidiyor. Bu kanguru 9 sırayı kaç metre yol gider?

25_ 7 cm'lik kalemlerden 5 tanesi uç uca eklenirse kaç santimetrelik uzunluk elde edilir?

Katılanlar	Zıplanan Uzaklık (cm)
Mustafa	32
Kemal	57
Serkan	45
Özgür	29
Barış	51

26. Yarışmayı hangi yarışmacı kazanmıştır?

27. Barış, Mustafa'dan kaç cm fazla zıplamıştır?

28. Kemal ile Özgür'ün zıpladığı uzaklıkların toplamı kaç cm'dir?

29. Özgür, Serkan'dan kaç cm az zıplamıştır?

30. En kısa uzaklığa hangi yarışmacı zıplamıştır?

31. Mustafa'nın Kemal'in zıpladığı uzaklığa ulaşması için kaç cm gereklidir?

32. Serkan'ın atladığı uzaklığın 20 cm fazlası kaç cm olur?

TARTALIM VE KARŞILAŞTIRALIM

6

★ Günlük hayatımızda nesnelerin ağırlıklarını yani kütlelerini tartarak buluruz.

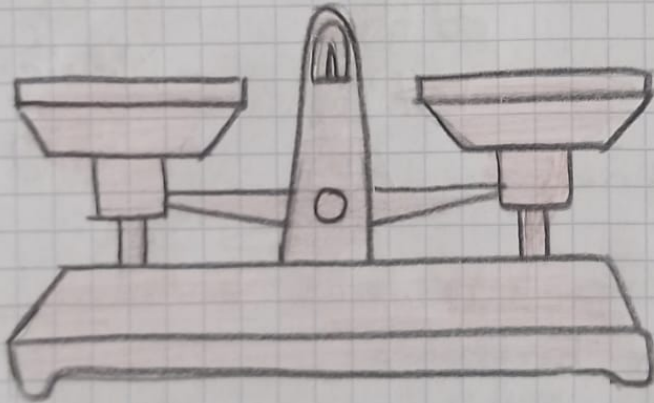
★ Kütle ölçü birimi kilogramdır.

★ Kilogram kısaca kg ile gösterilir.

★ Nesnelerin kütlelerini bulmak için,

- Eşit kollu terazi
- Elektronik terazi
- Baskül
- Kantar
- El kantarı gibi tartı araçlarını kullanırız.

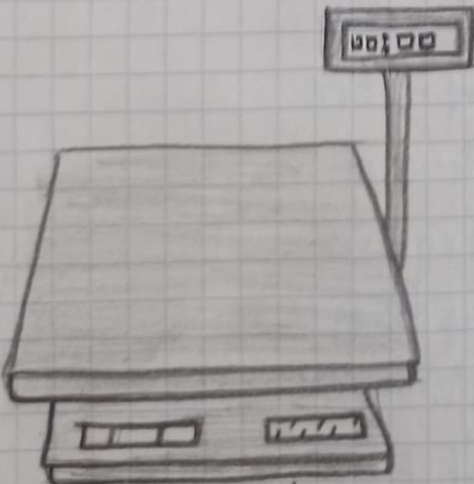
★ Nesnelerin kütlelerini karşılaştırırken ağır, hafif gibi ifadeler kullanırız.

Eşit kollu terazi

Baskül

Elektronik terazi

♥ Kilogram ile satın aldığımız bazı ürünler şunlardır:

- Armut
- Çilek
- Soğan
- Muz
- Karpuz
- Elma
- Kıyma
- Erik
- Patlıcan
- Kabak
- Şeker
- Un
- Patates
- Portakal
- Kayısı ...

Asmin
28 kg

Fatih
32 kg

Emine
37 kg

Nezir
35 kg

Yukarıdaki çocukların kütlelerini karşılaştıralım.

- Asmin, Fatih'ten hafiftir
- Emine, Nezir'den ağırdır
- Nezir, Asmin'den ağırdır
- Fatih, Emine'den hafiftir
- Nezir, Fatih'ten ağırdır
- Emine, Asmin'den ağırdır
- Asmin, Nezir'den hafiftir
- Fatih, Asmin'den ağırdır
- Nezir, Emine'den hafiftir

ÇALIŞMA SAYFASI

Ece → 25 kg

Ceren → 27 kg

Rabîa → 19 kg

Hira Nur → 21 kg

Ayşe → 22 kg

Irmak → 24 kg

1- Ağırlığı en fazla olan çocuk hangisidir?

2- Ağırlığı en az olan çocuk hangisidir?

3- Irmak, Hira Nur'dan -----

4- Ayşe, Ceren'den -----

5- Rabîa, Ece'den -----

6- Ceren, Irmak'tan -----

7- Ece, Rabîa'dan -----

8- Hira Nur, Ayşe'den -----

9- Irmak, Rabîa'dan -----

10- Ceren, Ayşe'den -----

11- Tabloyu uygun şekilde dolduralım.

Nesne	Hafif Nesne	Ağır Nesne
Kalem		
Buzdolabı		
Koltuk		
Tabak		

KÜTLE PROBLEMLERİ ÇÖZELİM 1.

1_ Annem kilosu 4 liranadan 2 kg elma, kilosu 5 liradan 3 kilo erik almıştır. Annem aldıklarına kaç lira ödemıştır?

2_ Öznur 35 kilogramdır. Elif ise Öznur'dan 7 kilogram hafif olduğuna

göre ikisinin kiloları toplamı kaç olur?

3_ Gülay kilosu 8 lira olan çileklerden 5 kilo aldı. Satıcıya 50 lira verdiğine göre kaç lira para üstü alır?

4_ Bir bakkal 63 kilo zeytinin önce 18 kilosunu, sonra 25 kilosunu satmıştır. Satılmayan kaç kg. zeytin kalmıştır?

5_ Bir fırıncı 9 kilogramlık un çuvallarından 4 tane aldığına göre kaç kg un almıştır?

6- Bir tanesinde 7 kilo peynir olan - 2- kutulardan 5 kutu alan Ayşe'nin kaç kilo peynir olur?

7- Kilosu 6 lira olan armuttan 4 kilo aldım. Satıcıya 50 lira veririm kaç lira para üstü alır?

8-

Bir koyun ile bir tavuğun ağırlıkları toplamı 93 kilogramdır. Koyun 78 kilo olduğuna göre tavuk kaç kg'dır?

9- 4 tane 7 kg'lık karpuzun ağırlığı 40 kg'dan kaç kg azdır?

10- Mustafa topladığı 77 kg kirazın 39 kilosunu satmış, 12 kilosunu arkadaşına vermiştir. Kaç kg kirazı kalmıştır?

11- Zeynep, Ece'den 6 kg fazladır. Zeynep 28 kilo olduğuna göre ikisinin kiloları toplamı kaçtır?

Mustafa
23 kg

Perihan
42 kg

Rıza
47 kg

Müge
26 kg

12- Rıza Mustafa'dan kaç kg fazladır?

13- Müge Perihan'dan kaç kg azdır?

14- Mustafa ile Rıza'nın ağırlıkları toplamı kaçtır?

15- Perihan ile Müge'nin ağırlıkları toplamı kaçtır?

16- Rıza kaç kg daha alırsa 60 kg olur?

17- Mustafa'nın kilosunun 19 kg fazlası kaç kg'dır?

18- Perihan ile Rıza'nın ağırlıkları toplamı 99 sayısından kaç eksiktir?

19- Müge'nin ağırlığı 5'in 7 katından kaç eksiktir?

20.

Bir şekerçi her biri
2 kg olan şekerlemelerden
9 kutu satarsa kaç kg
satmış olur?

4.

21. 27 kg pirinçe ihtiyacı olan aşçı pa-
keti 3 kg olan pirinçlerden kaç paket
almalıdır?

22. Kilogramı 8 lira olan patatesten önce 2
kg, sonra 3 kg alırsak kaç lira öderiz?

23.

6 TL

Ablam muzlardan 4 kilo aldı.
Satıcıya 50 lira verirse kaç
lira para üstü alır?

24. Bir günde 3 kg meyve tüketen bir
aile bir haftada kaç kg meyve tüketir?

25. Bir masa ile sandalyenin ağırlıkları
toplamı 74 kg'dır. Sandalye 27 kg olduğun-
a göre masanın ağırlığının 10 kg fazlası
kaç olur?

26. 50 kg, 3 desteden kaç kg fazla olur?